

**Tirgus izpēte
žurnāla „Jurista Vārds”
2016. – 2020. gada attīstības stratēģijas
veidošanai**

Pētījuma pasūtītājs:
VSIA Latvijas Vēstnesis

Pētījuma veicējs:
Nodibinājums „Baltic Institute of Social Sciences” (BISS)

**Baltic
Institute
of Social
Sciences**

Baltic Institute of Social Sciences
Pīkola iela 31-4,
Rīga, LV-1006, Latvija
T. (+371) 67541528
F. (+371) 67217560
e-pasts: biss@biss.soc.lv
www.biss.soc.lv

Rīga, 2015. gada 30. jūnijs

Saturs

Saturs	2
Ievads	3
Pētījuma rezultāti	5
1. Informācijas aprīte par Latvijas tieslietu sistēmu	5
2. Žurnāla „Jurista Vārds” pieejamība	18
3. Žurnāla „Jurista Vārds” saturs un noformējums	25
4. Portāls www.juristavards.lv un konti sociālajos tīklos	37
Secinājumi	48

Ievads

Pētījuma mērķis bija noteikt žurnāla „Jurista Vārds” lomu juristu informatīvajā telpā un apmierinātību ar esošo žurnāla satura un dizaina piedāvājumu, lai izstrādātu tā attīstības stratēģiju 2016. – 2020. gadam. Pētījumu laika posmā no 2015. gada 10. aprīļa līdz 30. jūnijam īstenoja nodibinājums „Baltic Institute of Social Sciences”. Pētījuma mērķa sasniegšanai tika veiktas padziļinātās intervijas ar dažādu apakšnozaru juristiem un juristu kvantitatīva aptauja.

Padziļinātās intervijas ar dažādu apakšnozaru juristiem

Pētījuma ietvaros tika veiktas 12 padziļinātās intervijas ar dažādu apakšnozaru juristiem. Kopumā pētījuma vajadzībām tika definētas šādas juristu apakšnozares.

- Advokāts/ advokāta palīgs,
- Maksātnešpējas administrators,
- Notārs,
- Prokurors,
- Tiesnesis,
- Tiesu izpildītājs,
- Augstskolu mācībspēks,
- Valsts pārvaldē vai pašvaldībās strādājošs jurists,
- Privātā lielā uzņēmumā nodarbināts jurists,
- Jurisprudences students,
- Privāti praktizējošs jurists.

Juristu kvantitatīva aptauja

Lai īstenotu juristu aptauju, tika izveidota datu bāze (juristu skaitu katrā no apakšnozarēm sk. 1. tabulā). Datu bāzes izveidošanai par pamatu tika ņemta publiski pieejamā informācija par katrā apakšnozarē strādājošajiem juristiem. Valsts un pašvaldību iestādēs, privātajos uzņēmumos strādājošo un privāti praktizējošo juristu kontaktus apkopoja žurnāla „Jurista Vārds” redakcija atbilstoši savām iespējām. Kā redzams 1. tabulā, daļa juristu strādāja vairāk nekā vienā profesijā, visbiežāk apvienojot advokāta un maksātnešpējas administratora pienākumus un advokāta vai tiesneša darbu ar mācībspēka pienākumiem augstskolā. Aptaujā piedalījās Latvijas Universitātes, Biznesa augstskolas „Turība” un Rīgas Stradiņa universitātes jurisprudences studenti. Kopumā sagatavotajā datu bāzē tika iekļauti aptuveni 3199 esošie un topošie juristi. Šis skaits ir aptuvens, jo pētījuma īstenošanai nav pieejama informācija par kopējo jurisprudences studentu skaitu Biznesa augstskolā „Turība” un Rīgas Stradiņa universitātē.

Katram datu bāzē iekļautajam juristam, izņemot studentus, tika nosūtīta individuāla elektroniska saite aptaujas anketas aizpildīšanai elektroniskā vidē. Jurisprudences studentu gadījumā tika sagatavota grupas saite, kura tika izsūtīta konkrēto studentu grupu audzēkņiem. Juristu elektroniskā aptauja notika no 2015. gada 26. maija līdz 7. jūnijam. Kopumā aptaujā tika saņemtas 337 pilnīgi aizpildītas elektroniskās anketas (sk. 1. tabulu).

Tā kā vairākās juristu apakšgrupās kopējais atbildējušo skaits bija pārāk mazs, lai tās varētu analizēt atsevišķi, padziļinātās datu apkopošanas vajadzībām tika izveidotas tikai piecas juristu apakšprofesiju grupas – valsts pārvaldē vai pašvaldībās strādājošie juristi, tiesneši, advokāti/advokātu palīgi, prokurori un jurisprudences studenti.

1. tabula. Aptaujāto juristu statistiskais portrets

	Skaitis datu bāzē	Skaitis izlasē	%
	3199	337	100%
Juristu grupas			
Advokāts/ advokāta palīgs	1033	56	16,6
Maksātnespējas administrators	174	3	0,9
Notārs	111	9	2,7
Prokurors	542	32	9,5
Tiesnesis	478	46	13,6
Tiesu izpildītājs	100	2	0,6
Augstskolu mācībspēks	84	14	4,2
Valsts pārvaldē vai pašvaldībās strādājošs jurists	433	86	25,5
Privātā lielā uzņēmumā nodarbināts jurists	10	10	3,0
Privāti praktizējošs jurists	27	0	0
Jurisprudences students*	861	66	19,6
Vairākas juristu profesijas	189	13	3,9
Vecums			
18-24 gadi	-	44	13,1
25-34 gadi	-	115	34,1
35-49 gadi	-	116	34,4
50 gadi un vairāk	-	62	18,4
Darbības vieta			
Rīga	-	246	73,0
Ārpus Rīgas	-	91	27,0

* Studentu skaits datu bāzē ir norādīts aptuveni, jo nav zināms kopējais Biznesa augstskolas „Turība” un Rīgas Stradiņa universitātes jurisprudences studentu skaits, kas varēja piedalīties aptaujā.

No 337 aptaujātajiem juristiem 25,5% (86 personas) ir valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi, 14,5% (49 personas) – tiesneši, 19,6% (66 personas) – advokāti un advokātu palīgi, 9,5% (32 personas) – prokurori un 19,6% (66 personas) – jurisprudences studenti. 11,3% (38 personas) aptaujāto pārstāv citas juristu kategorijas – augstskolu mācībspēkus, maksātnespējas administratorus, notārus, privāti praktizējošos juristus, privātos uzņēmumos nodarbinātos juristus un tiesu izpildītājus.

3,9% jeb 13 aptaujātie saskaņā ar izveidoto datu bāzi vienlaikus strādāja vairākās juristu profesijās. Šie respondenti tika iekļauti tikai vienā no juristu grupām – lielākajā pēc apjoma. Piemēram, ja respondents norādīja, ka ir tiesnesis un augstskolas mācībspēks, tad viņš tika iekļauts tiesnešu grupā, ja respondents bija advokāts un maksātnespējas administrators, tad viņš attiecīgi tika iekļauts advokātu grupā.

Kā redzams 1. tabulā, 13,1% respondentu bija vecumā no 18 līdz 24 gadiem, 34,1% – vecumā no 25 līdz 34 gadiem un 34,4% – vecumā no 35 līdz 49 gadiem, bet 18,4% respondentu bija 50 un vairāk gadu. 73% aptaujāto kā savu darbības vietu (jurisprudences studentiem – studiju vieta, pārējiem – darbavieta) norādīja Rīgu, savukārt 27% aptaujāto darbības vieta atrodas ārpus Rīgas.

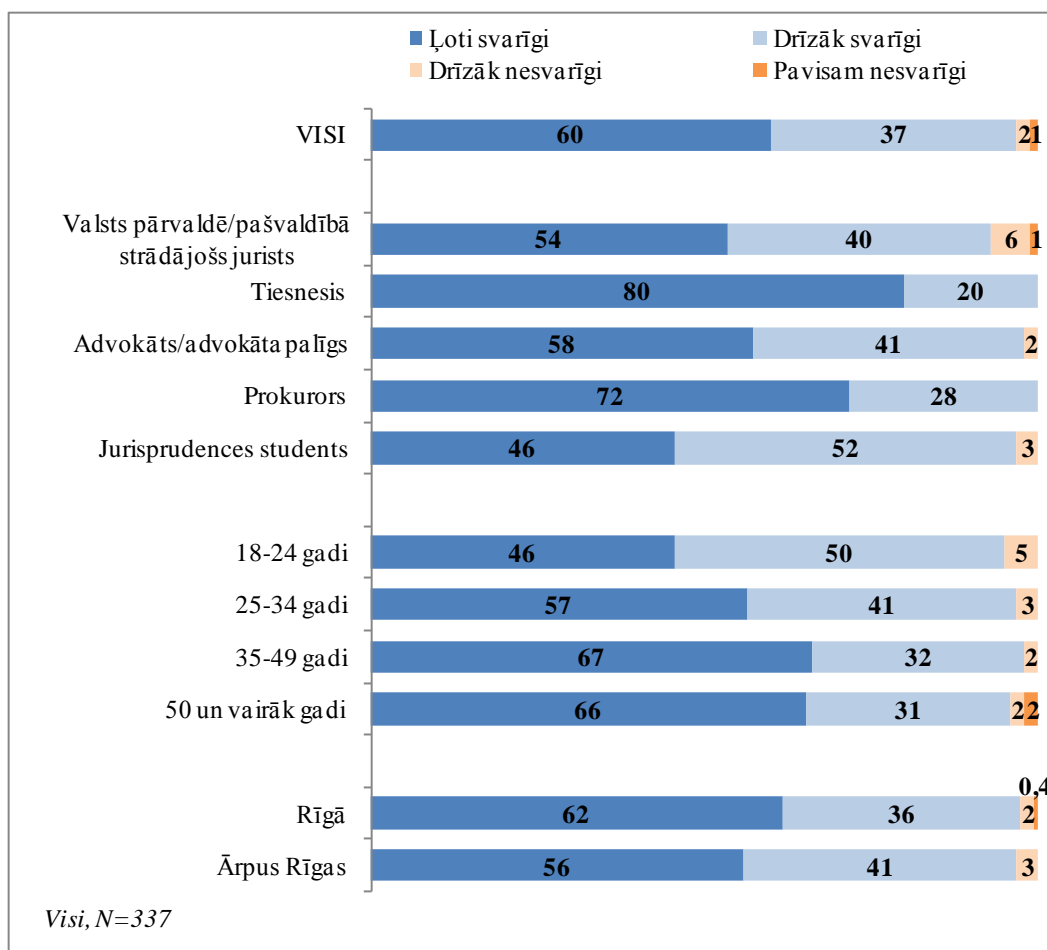
Pētījuma rezultāti

1. Informācijas aprīte par Latvijas tieslietu sistēmu

97% aptaujāto juristu atzīst, ka viņiem ir svarīgi sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā – 60% uzskata, ka tas ir ļoti svarīgi, bet 37% – ka tas ir drīzāk svarīgi (skat. 1 attēlu). Tikai 3% respondentu uzskata, ka nav svarīgi sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā.

Aptaujas datu analīze parāda, ka nepieciešamība sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā svarīgāka šķiet tiesnešiem un prokuroriem nekā citu grupu juristiem – atbildi „ļoti svarīgi” atzīmējuši 80% tiesnešu un 72% prokuroru. Nepieciešamības sekot norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā svarīgums pieaug līdz ar vecumu – vissvarīgāk to izjūt juristi, kas vecāki par 35 gadiem.

1. attēls. Nepieciešamības sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā vērtējums (%)

Kā liecina juristu teiktais padziļinātajās intervijās, nepieciešamību sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā nosaka viņu darba saturs un specializācija, iesaistīšanās sabiedriskajās aktivitātēs un interese vai tās trūkums par citām tiesību nozarēm. Lai veiktu tiešos darba pienākumus, ne vienmēr ir nepieciešams būt vispusīgi informētam par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā, bet, piemēram, darbam kādas apakšnozares padomē vai kādā Tieslietu ministrijas darba grupā, pēc juristu domām, tas ir būtiski.

„Mums tieslietās notiekošais interesē tikai tik daudz, cik tu pats vēlies būt lietas kursā vai cik aktīvi iesaisties šajos jautājumos. Bet tiešo pienākumu pildīšanai tas pilnīgi nav vajadzīgs.”

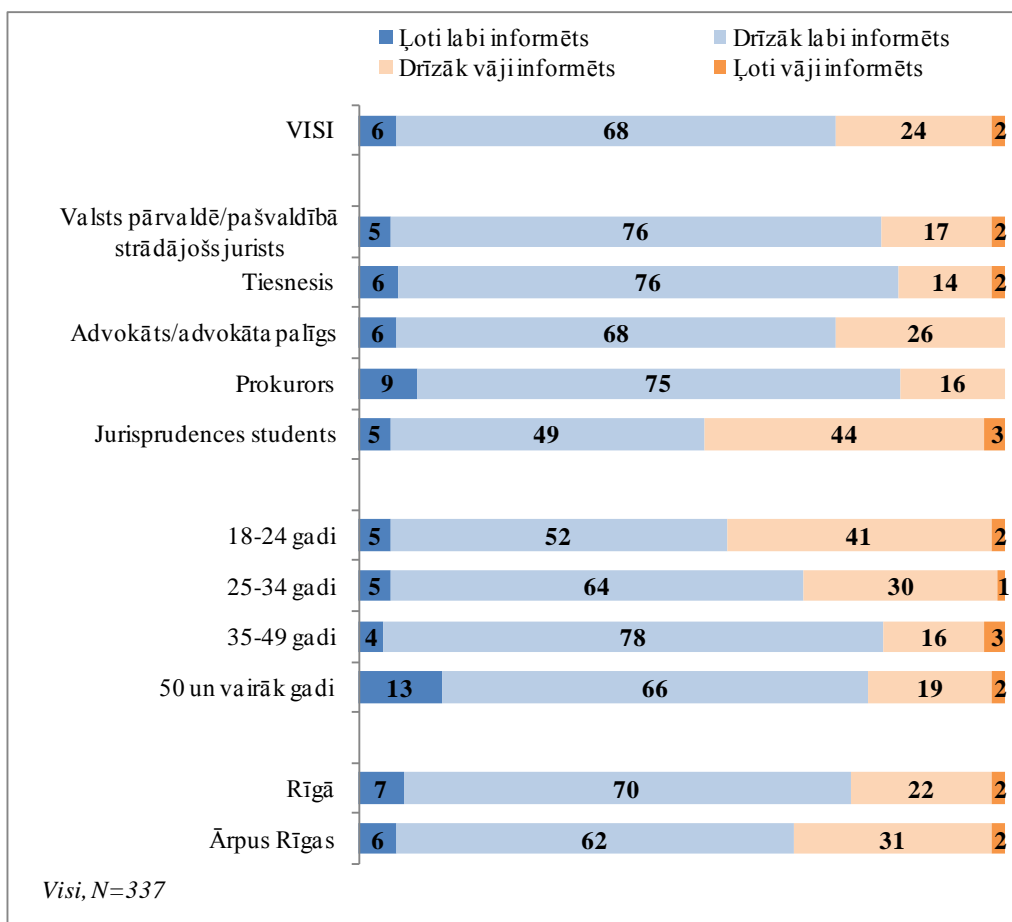
„Ir jāseko, jo ir visi normatīvo regulējumu grozījumi un reformas. Mums ir jāseko līdz tam, lai saprastu, kas notiek, kas ir gaidāms un kā tas var ietekmēt cilvēkus.”

„Darbojoties (..) padomē, tev ir jāpārzina arī citas tiesību nozares, tev ir jāpārzina tendences un tev ir jāvar arī kolēģiem atbildēt uz jautājumiem vai aktualizēt kādu jautājumu. Šajā aspektā – jo vispusīgāks tu esi kaut vai principu vai tendenču līmenī, [jo] tas ir labāk.”

„Man liekas, ka ir tāds laiks, kad aktīvāk juristi nodarbojas ar jurisprudenci un kaut ko pēta un lasa vairāk, un tad ir periodi, kad to dara mazāk un vairāk laiku velta darbam, nevis juridisko zināšanu papildināšanai.”

74% aptaujāto juristu jūtas labi informēti par norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā – 6% jūtas ļoti labi informēti, bet 68% – drīzāk labi informēti (skat. 2. attēlu). Katrs ceturtais aptaujātais jurists (26%) atzīst, ka jūtas vāji informēts par norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā. To, ka jūtas vāji informēti par norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti, attiecīgi – respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas.

2. attēls. Informētības par norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā vērtējums (%)

Kā redzams 3. attēlā, lai sekotu norisēm Latvijas tieslietu sistēmā, juristi visbiežāk izmanto portālu www.likumi.lv – to kā informācijas ieguves avotu norādījuši 87% aptaujāto juristu. 75% respondentu informācijas ieguvei par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā izmanto Augstākās tiesas

mājas lapu un portālu www.juristavards.lv (ieskaitot žurnāla „Jurista Vārds” elektronisko versiju). 67% aptaujāto juristu kā informācijas avotu izmanto drukāto juridisko literatūru, bet 65% – Latvijas tiesu portālu www.tiesas.lv. Salīdzinoši retāk informācijas ieguvei par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā juristi izmanto Latvijas Republikas oficiālo izdevumu www.vestnesis.lv (49%), Saeimas likumprojektu informācijas sistēmu (49%), Satversmes tiesas mājas lapu (44%) un žurnālu „Jurista Vārds” (drukāto versiju) (42%).

Vidēji katrs ceturtais aptaujātais jurists norāda, ka par informācijas ieguves avotu viņiem kalpo arī portāls www.lvportals.lv (31%), vispārējie drukātie preses izdevumi, internets, TV un radio (29%), kā arī Latvijas augstskolu zinātniskie izdevumi tieslietās (piemēram, LU Juridiskās fakultātes rakstu krājums u.c.) (26%).

Padziļinātajās intervijās juristi norāda, ka arī vispārējie drukātie preses izdevumi mēdz sniegt kvalitatīvu situācijas izvērtējumu, kas noder tiešo darba pienākumu veikšanai – uzsverot, ka ne vienmēr ir nepieciešama zinātniskā pieeja, kas ir raksturīga žurnālam „Jurista Vārds”. Savukārt, runājot par Latvijas augstskolu zinātniskajiem izdevumiem tieslietās, vairāki juristi uzsver, ka tie nav brīvi pieejami – trūkst informācijas par aktuālajiem izdevumiem, šie izdevumi teju nemaz nenonāk tirdzniecībā un parasti nav arī apskatāmi elektroniskā formātā. Nereti vienīgā iespēja iepazīties ar augstskolu zinātnisko izdevumu tieslietās saturu ir žurnālā „Jurista Vārds” pārpublicētie raksti.

„„Dienas Bizness” raksta labus rakstiņus par to, ko jūs atkal esat izdomājuši, nāciet pie prāta. Tas ir drīzāk tas vērtējums – zinātniskā aspekta vērtējums par kārtējam Saeimas muļķībām nav vajadzīgs. Par vētru, kas tev ir nogāzusi koku uz mašīnas, tu nelasīsi zinātnisku pētījumu, tās ir cīņas ar sekām.”

„Šos rakstus [augstskolu izdotos žurnālus] nav tik vienkārši iegūt. Ja žurnālu es abonēju un man ir garantēta saņemšana. Ir drusku jāpiepūlas un jāseko līdzī vai jācer uz draugiem, paziņām, kas tev šo izdevumu var sagādāt, jo viņi tādā aprītē, brīvā tirdzniecībā nonāk reti vai nenonāk nemaz.”

„Tikai tad, ja kaut kādā tēmā, veicot padziļinātu pētījumu, atrodu, ka šajā rakstu krājumā ir raksts par šo tēmu, tad es viņu mēģināšu dabūt. Bet ieteicams viņu dabūt veidā, nepaceļot pakaļu no krēsla. Lai arī Nacionālā bibliotēka nav tālu, tomēr visa prioritāte ir tam, ko var dabūt tiešsaistē.”

Aptaujas rezultāti liecina, ka vēl retāk informācijas ieguvei par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā kalpo žurnāls „Balances Juridiskie Padomi” (7%). Papildus iepriekš nosauktajiem avotiem aptaujātie spontāni nosaukuši arī Tiesu informācijas sistēmu (TIS) (2%), Eiropas Savienības un Eiropas Cilvēktiesību tiesu mājas lapas (1%), dažādu juridisko profesiju mājas lapas (piemēram, www.lzti.lv, www.notary.lv, www.advokatura.lv) (1%), Ministru Kabineta Politikas plānošanas dokumentu datu bāzi POLSIS (1%) un citus avotus (2%).

No juristu padziļinātajām intervijām secināms, ka informētību par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā veido ne tikai juridiskie preses izdevumi un juridiskā literatūra, bet arī komunikācija ar kolēģiem nozares ietvaros, tiesnešiem un citu profesiju juristiem rīkotās apmācības, konferences un semināri, no ziņu aģentūrām un apakšnozares padomēm saņemtie apkopojumi, no mājas lapām saņemtie jaunumi u.tml.

„Mums nāk monitorings no ziņu aģentūras. Viņi speciāli atlasa gan attiecībā uz mūsu biroju, gan saistībā ar kādiem grozījumiem, kas ir bijuši paredzēti un kur ir kāda diskusija. Tad viņi mums pārsūta. Es tad paskatos, jo citreiz tur ir visa plašā amplitūda, kas ir drukātajā periodikā.”

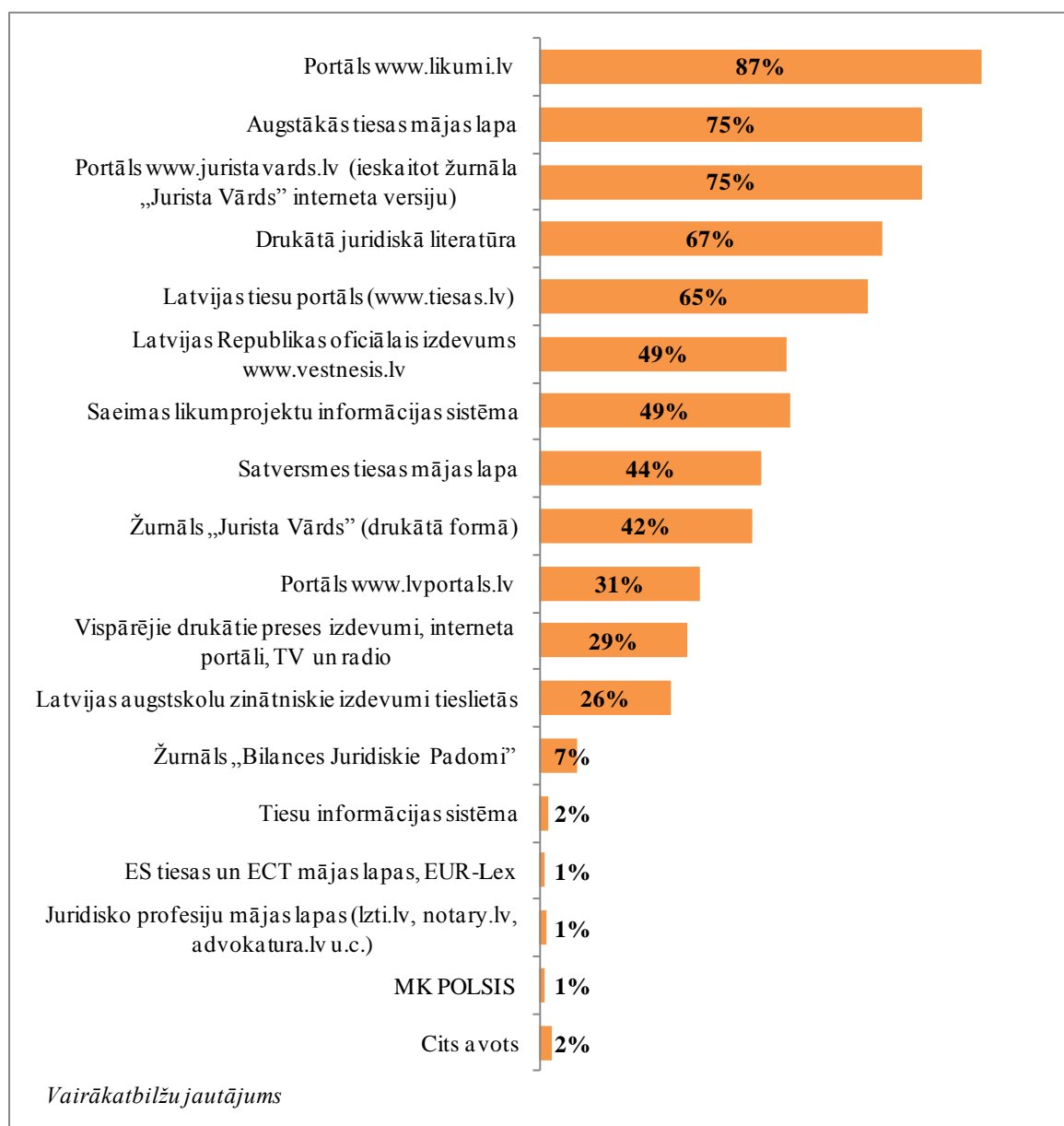
„Mūs notāru padome informē par būtiskajām izmaiņām, tāpēc man īsti ikdienā nav tādas vajadzības iet un kaut ko meklēt, un sekot līdzī vai nav kaut kas jauns, jo mums ļoti cītīgi seko līdzī un norāda par visiem jaunumiem, kas mūs varētu skart tieši vai netieši.”

„Par interesējošiem likumiem man ir pieraksts. Ministru Kabineta mājas lapā var pierakstīties, uz kādiem atslēgas vārdiem, lai tev sūta jaunus projektus. Nav jāskraida pa portāliem, jāmeklē, vai kāds jauns likums interesējošā jomā nav pieņemts.”

Kāds no padziļināto interviju dalībniekiem atzīst, ka bieži vien informāciju par kādu tēmu meklē, izmantojot meklētājprogrammu *Google* – ar atslēgas vārdu palīdzību iespējams atrast vajadzīgo, līdz ar to respondents ne vienmēr iegaumē kādus avotus ir izmantojis.

„Tas pats „Jurista Vārds” – *Google* izmetās uz atslēgas vārdiem. Ņemot vērā, ka, piemēram, Augstākās tiesas spriedumi ir sistematizēti, nav pat vērts meklēt mājas lapā, ievadi vienkārši *Google* meklētājā un arī spriedumus visus ļoti smuki saliek. Attiecīgi, ja ir kaut kādas tēzes rakstos tajā pašā „Jurista Vārdā”, tad viņš aizved attiecīgi uz turieni.”

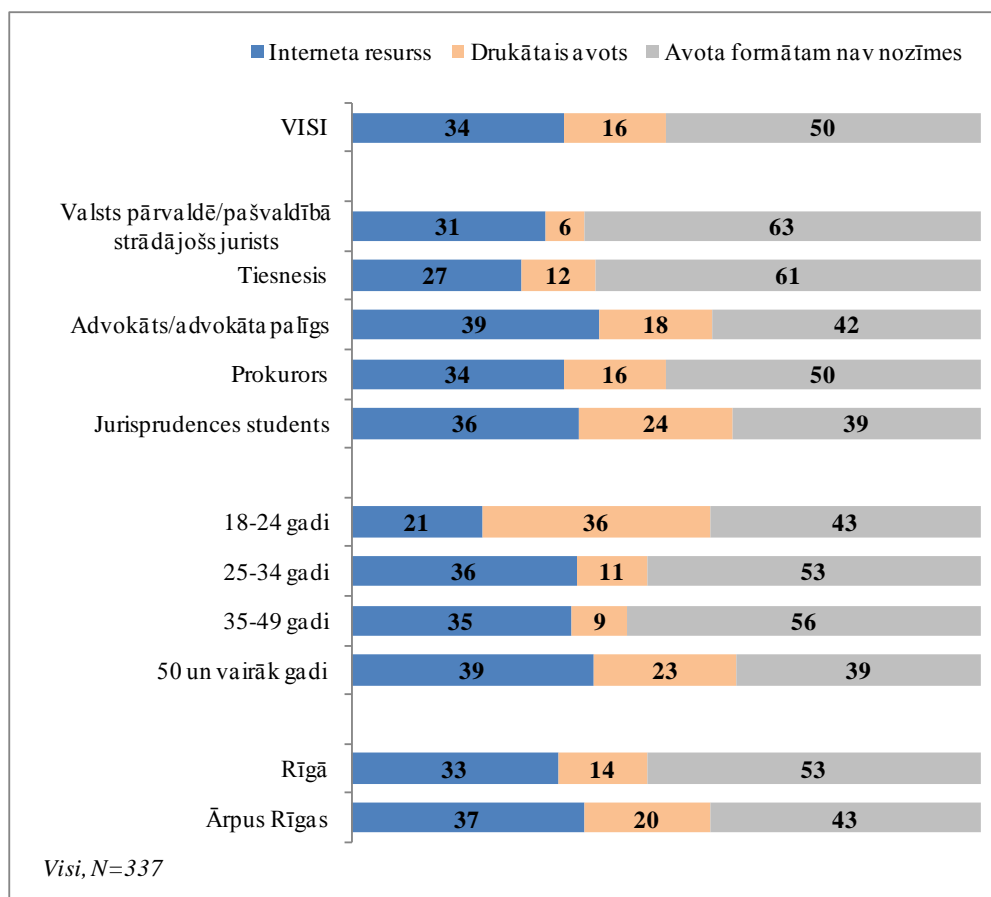
3. attēls. Informācijas avoti par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā

Katrs trešais aptaujātais jurists (34%), gatavojot juridisku dokumentu, dod priekšroku interneta resursiem, savukārt 16% – avotiem drukātā formā (skat. 4. attēlu). Puse respondentu (50%) norāda, ka, gatavojot juridisku dokumentu, avota formātam nav nozīmes.

To, ka, veicot tiešos darba pienākumus, informācijas avota formātam nav nozīmes biežāk atzīst valsts pārvaldē un pašvaldībā strādājošie juristi (63%), tiesneši (61%) un prokurori (50%). To atzīst arī tie juristi, kuru darbība vieta ir Rīga. Interesanti, ka priekšroku informācijas avotam drukātā formātā dod gan jurisprudences studenti – respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, gan respondenti, kuriem ir 50 un vairāk gadu. Jāpieņem, ka šīm respondentu grupām ir atšķirīgi izvēles motīvi – respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem noteikti mācību procesā vairāk strādā ar informācijas avotiem drukātā formā, savukārt respondentiem, kuriem ir 50 un vairāk gadu, kā liecina padziļinātās intervijas, ir pieradums darba vajadzībām izmantot informācijas avotus drukātā formā.

4. attēls. Avota formāta izvēle juridiskam dokumentam (%)

Skaidrojot informācijas avota formāta izvēli, atsevišķi juristi padziļinātajās intervijās norāda, ka dod priekšroku drukātajam formātam, jo tajā ir iespējams veidot savas atzīmes – piemēram, iekrāsot svarīgāko. Savukārt tie, kuri dod priekšroku elektroniskajam formātam, kā priekšrocību min iespēju viegli nokopēt nepieciešamo teksta daļu vai nokopēt atsauces bez kļūdīšanās.

„Es paļaujos vairāk uz rakstīto vārdu, jo man patīk atzīmēt. To, kas man ir svarīgi, es krāsoju tekstā.”

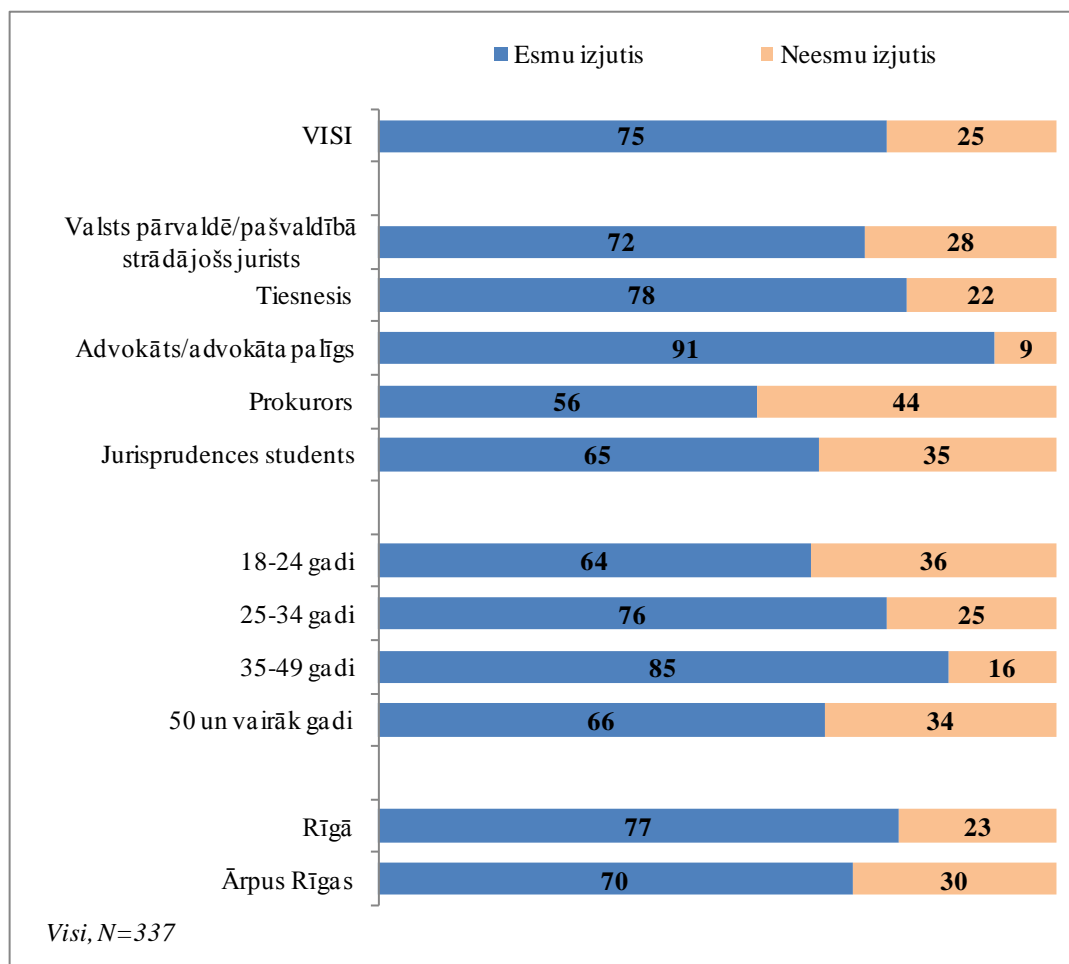
„Ērtāk, starp citu, ir elektroniski, jo vajadzīgas visas atsauces un tad strādā copy-paste režīms un pārkopē, tad nav iespējams kļūdīties.”

Tomēr, runājot par drukātā vai elektroniskā avota formāta izvēli, vairums padziļināto interviju dalībnieku uzsver, ka izšķiroša nozīme ir avota autoritātei. Neatkarīgi no formāta, ja informācijas avots ir uzticams un ja uz to var atsaukties, tad to ir iespējams izmantot darba procesā.

„Nav starpības, ja vien tas informācijas avots, piemēram, internetā tā ir vietne, kurai es uzticos. Tāpat arī drukātais, kas ir autors.”

„Kad tu meklē kādu jautājumu, tad brīnišķīgie meklētāji izmet veselu kaudzi informācijas un tad tu vienkārši izvērtē avotu ticamību un izmanto. (...) Es uzticos savam vērtējumam par viņa ticamību. Man ir vienalga, vai tas ir papīrs, vai kas, ja viņš iztur kritiku, tad es uz viņu atsaucos.”

5. attēls. Pēdējo piecu gadu laikā izjūta nepieciešamība publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu (%)

75% aptaujāto juristu atzīst, ka pēdējo piecu gadu laikā ir izjutuši nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu (likuma vai prakses nepilnību), kas būtu steidzami jārisina (skat. 5. attēlu).

To, ka izjutuši nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu, salīdzinoši biežāk atzīst advokāti un advokātu palīgi (91%), tiesneši (78%) un valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi (72%), visretāk – prokurori (56%). Pēdējo piecu gadu laikā nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu salīdzinoši biežāk izjutuši respondenti vecumā no 25 līdz 49 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta ir Rīga.

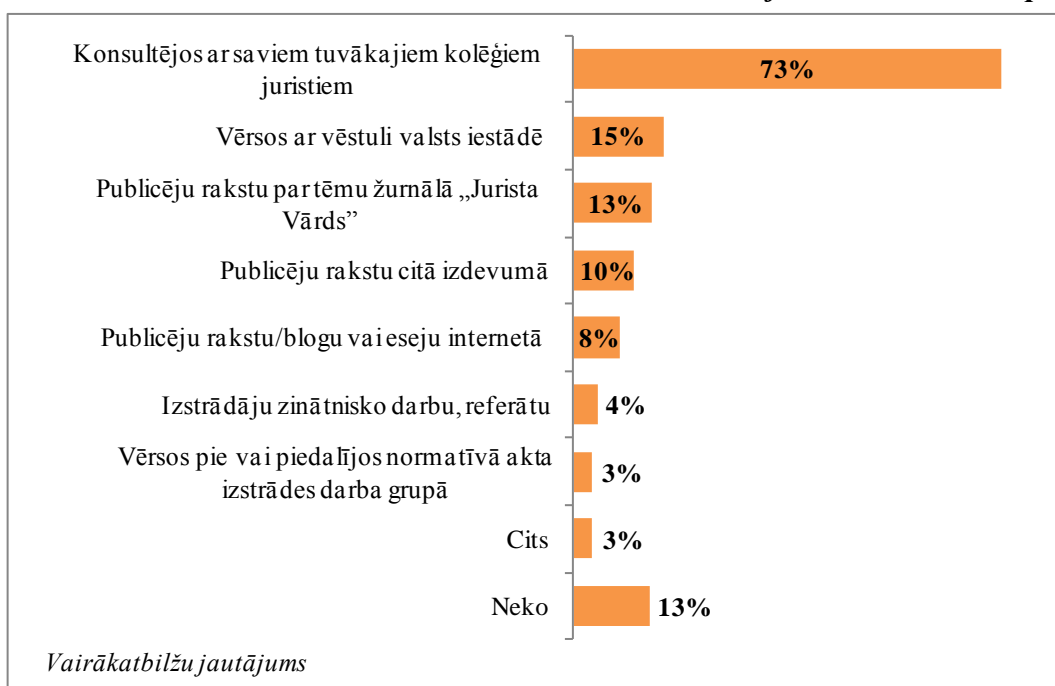
Juristiem, kuri pēdējo piecu gadu laikā bija izjutuši nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu (likuma vai prakses nepilnību), tika jautāts par viņu rīcību. 73% aptaujāto juristu norāda, ka par konkrēto Latvijas tiesību sistēmas problēmu viņi konsultējās ar saviem tuvākajiem kolēģiem juristiem (skat. 6. attēlu). Citas rīcības formas ir sastopamas ievērojami retāk – 15% juristu vērsās ar vēstuli valsts iestādē, 13% publicējās žurnālā „Jurista

Vārds”, 10% to izdarīja citā izdevumā, bet 8% publicēja rakstu/ blogu vai eseju internetā. 4% respondentu izstrādāja zinātnisko darbu vai referātu par konkrēto tēmu, 3% respondentu vērsās pie normatīvā akta izstrādes darba grupas vai paši tajā piedalījās.

Kāds no padziļināto interviju dalībniekiem norāda – gadījumos, kad konkrētā Latvijas tiesību sistēmas problēma skar vairākus juristus, tās aktualizēšanā mēdz iesaistīties konkrētās apakšnozares padome.

„Ja ir kāda globālāka problēma, ar ko daudz saskaras, tad padomes izpēta to jautājumu un paši vērsās pie speciālistiem. Mums sniedz oficiālās atbildes, kā to situāciju interpretēt, tādēļ tas mums ir ne gluži saistoši, bet vadlīnijas kā rīkoties.”

6. attēls. Rīcība, lai aktualizētu Latvijas tiesību sistēmas problēmu

Aptaujā 13% juristu atzīst, ka, neskatoties uz izjusto nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu, nekāda konkrēta rīcība no viņu puses nav sekojusi. Padziļinātajās intervijās juristi norāda, ka iespēju aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu nereti kavē ierobežotie laika resursi vai problemātiskā jautājuma neatbilstība kopējām konkrētā brīža nozares prioritātēm. Vēl respondenti uzsver, ka daļai juristu, piemēram, valsts pārvaldē strādājošajiem iespēja aktualizēt problēmas var būt arī visai ierobežota hierarhiskās darba organizācijas dēļ.

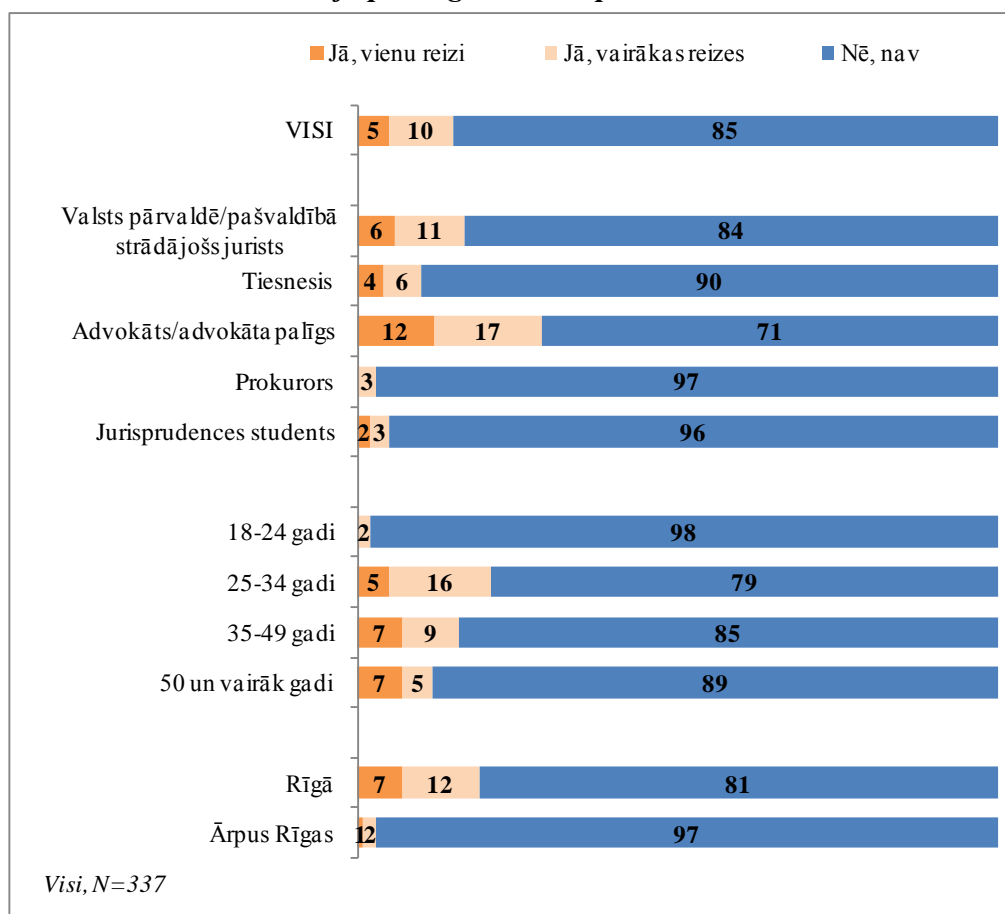
„Mēs aktualizējam. Arī mācībās augstākās tiesas praktiķi, kas mums nāk pasniegt lekcijas, aicina mūs neatstāt to jautājumu novārtā. Domāju, ka viss ir iespējams, bet tas atduras pret laika trūkumu. Diemžēl.”

„Visās tieslietu jomās ir savas prioritātes. Visās tieslietu jomās pārstāvis tās prioritātes nosaka un arī atbilstoši virza. Kad es redzu, ka mana darba prioritāte ir, piemēram, dokumentu piegāde, un es saprotu, kas man būtu jādara, lai es to virzītu, es to informāciju tālāk aiznesu uz padomi vai ministriju, bet kopējās tiesu institūciju prioritātes ir citas. Man tas ir jāņem vērā. Es tagad ar savām varu kaut kur ienākt un darīt zināmu, ka tādas viņas ir, bet laikam arī manas prioritātes tomēr lielā mērā sakrīt ar tās institūcijas [galvenajām] prioritātēm. Līdz ar to es par savām individuālajām tikai nodomāju, ka te kaut ko vajadzētu darīt. Mēs varam kādu vēstuli uzrakstīt, bet mums ir citas, lielākas prioritātes.”

„Parastam ierēdnim būs grūti pārlēkt hierarhiski savus priekšniekus un panākt to, ka Tieslietu ministrija sāks labot kādas normas tikai tāpēc, ka viņš ir izdomājis, ka tur ir kāds trūkums. Šaubos, vai ierēdniecība un institucionālā iekārta ir gatava tam, ka kāds no apakšas saka, ka redz problēmu, ko celt augšā, pētīt, un ka viņš ierosina šādu tēmu.”

15% aptaujāto juristu pēdējo piecu gadu laikā ir sagatavojuši rakstu, kas ir publicēts žurnālā „Jurista Vārds” – 5% to izdarījuši vienreiz, bet 10% vairākas reizes (skat. 7. attēlu). Aptaujāto vidū pēdējo piecu gadu laikā žurnālā „Jurista Vārds” salīdzinoši biežāk publicējušies advokāti un advokātu palīgi (29%), kā arī valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi (17%). To, ka pēdējo piecu gadu laikā publicējuši rakstu žurnālā „Jurista Vārds”, salīdzinoši biežāk norāda juristi vecumā no 25 līdz 34 gadiem un juristi, kuru darbības vieta ir Rīga.

7. attēls. Pēdējo piecu gadu laikā publicēts raksts žurnālā „Jurista Vārds” (%)

Juristiem, kuri pēdējo piecu gadu laikā bija publicējuši rakstu žurnālā „Jurista Vārds”, tika jautāts, kādi bija galvenie publikācijas iemesli. 78% juristu norāda, ka publicējuši rakstu, jo vēlējušies aktualizēt kādu problēmu, ar kuru biju saskārušies savā praksē (skat. 8. attēlu). Puse respondentu (50%) norāda, ka publicējuši rakstu, jo vēlējušies informēt kolēģus par novitātēm savā apakšnozarē vai specializācijā. Teju katrs ceturtais respondents (24%) atzina, ka raksts žurnālā „Jurista Vārds” bija uz studiju darba pamata tapusi publikācija. 16% respondentu publicējušies žurnālā „Jurista Vārds”, lai izpildītu mācību iestādes prasības attiecībā uz publikāciju skaitu zinātniskā grāda iegūšanai vai akadēmiskās kvalifikācijas prasību izpildei, bet 12% respondentu – lai iegūtu publikāciju rakstīšanas pieredzi.

4% juristu norāda, ka publicējuši rakstu žurnālā „Jurista Vārds”, lai izpildītu profesionālās kvalifikācijas aktivitāšu prasības un saņemtu kredītpunktus kvalifikācijas pārbaudēm, bet 2% to darījuši, lai nopelnītu honorāru.

8. attēls. Galvenie iemesli publikācijas sagatavošanai žurnālam „Jurista Vārds”

Padziļinātajās intervijās juristiem, kuri nav publicējuši rakstu žurnālā „Jurista Vārds”, tika jautāts, kas viņus attur no publicēšanās. Pirmkārt, vairāki juristi norāda, ka raksta sagatavošana žurnālam ir darbietilpīgs un laikietilpīgs process, līdz ar to ir samērā grūti veicams, ja ir liela darba slodze un laika trūkums.

„Jurista Vārdu” lasa ļoti daudzi juristi. Tāpēc tur tā pavirši vai neapdomāti ātri nedrīkst. Tur ir jāpiesēžas, viss jānoformulē, jāizredīgē, jāpārbauda. Un tas prasa atkal laiku.”

„Mēs esam vairāk orientēti uz to praktisko, nevis to akadēmisko, jo tam vajadzētu vairāk laika, bet nav tā laika. (...) Cilvēki, kuri diendienā ir līdz ausīm iekšā šajā problemātikā un arī sūdzības izskata, viņiem ir teorētiskā bāze, bet viņiem ir [arī] ikdienas rutīna, strādājot ar cilvēkiem, un vēl pašiem savi mājas darbi, un viņiem nav laika uzrakstīt. Tur ir jāapsēžas, jāsastrukturizē un jāizklāsta tā sava doma. Pozīcijas, normatīvie regulējami un iespējamie risinājumi. Tas ir radošs darbs, un tas prasa laiku.”

Otrkārt, juristu teiktais liecina, ka arī augstā atbildības sajūta ir šķērslis, kas attur viņus no publicēšanās žurnālā „Jurista Vārds”. Apzinoties, ka raksta publicēšana žurnālā ir iespēja uzrunāt lielāko daļu Latvijas juristu, ir vēlme rakstu sagatavot kvalitatīvi – līdz ar to tajā jāiegunla daudz darba un laika.

„Man vienmēr ir tas jautājums – vai es būšu pietiekami dziļi izpētījusi un vai man ir tiesības ar kaut kādu puspatiesību nākt klajā sabiedrības priekšā. Man gribas runāt par to, par ko es esmu pārliecināta. Publiskot, tai skaitā arī žurnālam „Jurista Vārds” rakstīt, tas nozīmē, ka ir jābūt ļoti, ļoti rūpīgi apsvērušam to, ko tu saki, jo tev ir jācieņa lasītājs.”

„Man visu laiku prātā stāv daži jautājumi, par ko es gribētu uzrakstīt. Bet „Jurista Vārds” lasa ļoti daudzi juristi, tāpēc tur tā pavirši vai neapdomāti ātri nedrīkst.”

Treškārt, kāds no juristiem padziļinātajās intervijās norāda, ka no publicēšanās žurnālā „Jurista Vārds” attur arī juristu vidū novērotais politiskās gribas trūkums risināt kādus noteiktus jautājumus. Kā uzsver respondents, ja nav šīs gribas, tad arī padziļināta kāda jautājuma izpēte un publikācijas sagatavošana žurnālam neko nemainīs.

„Atsevišķus jautājumus vienkārši nav jēgas risināt, jo tur ir citas intereses. (..) Ir vienkārši lietas, par kurām neviens negrib runāt. Ar to ir jāsamierinās. Ja tu atduries kā pret sienu pret tādām institūcijām, caur kurām būtu iespēja kaut ko mainīt, tad skaidrs, ka tu vari rakstīt, ko tu gribi, tu vari cīnīties, tu vari pētīt, bet, ja nav politiskās gribas juristiem, tu neko nevari padarīt.”

Padziļinātajās intervijās vairāki juristi atzīst, ka iniciatīva, kas nāktu no žurnāla redakcijas puses, varētu pamudināt viņus rakstīt žurnālam „Jurista Vārds”. Aicinājums izteikties par kādu tēmu, iespējams, motivētu tos juristus, kuri ikdienas darbs nav saistīts ar akadēmisko vidi un kuri nav izjutuši nepieciešamību publicēties žurnālā. Arī iespēja paust savu viedokli, piemēram, īsu komentāru veidā varētu pamudināt juristus rakstīt žurnālam „Jurista Vārds”, jo tas atšķirībā no raksta sagatavošanas nebūtu tik darbietilpīgi.

„Vajadzētu vairāk piesaistīt nopietnus profesionāļus un praktiķus, jo biežāk raksta mācībspēki vai tikko beigušie studenti, teorētiķi. Teorija arī ir svarīga, bet [jāpiesaista] praktiķus ar spēcīgu teorijas bāzi – intensīvāk cilvēku piesaistei jāpievēršas, aicināt tos rakstīt gribētājus, jo paši, kā zināms, nepiesakās. Man droši vien prātā nenāktu pieteikties, jo vienkārši tam nav fiziski laika. Ir jau cilvēki, kam būtu ko teikt.”

„Ja mani kāds uzrunātu un pateiktu, ka tas šobrīd ir aktuāli un vajadzētu vienu rakstu, kas ir nepieciešams diskusijai par šo tematu, jo viņi zinātu, ka es ar šiem jautājumiem strādāju, tad jā. Es mobilizētos, jo manu pakalpojumu kāds pieprasa, bet tādas ambīcijas, ka es uzskatītu sevi par baigo speciālistu, lai ietu tagad un publicētos, šobrīd man nav.”

„Ja es uzdrošinātos kaut ko izveidot, varbūt par kādu juridiska satura grāmatu viedokli. Tas ir mazliet savādāk, tu debatē it kā ar autoru, tu saki to, kas tev patīk vai kas tev šķiet savādāks. Jā, tas man varētu patikt.”

Lai noskaidrotu juristu viedokli par žurnāla „Jurista Vārds” nozīmi informācijas aprītē par Latvijas tieslietu sistēmu, respondentiem tika lūgts izteikt savu viedokli par vairākiem apgalvojumiem.

Apgalvojumam „Žurnālam „Jurista Vārds” ir laba reputācija Latvijas tiesību sistēmā” piekrīt 95% aptaujāto juristu – 59% tam pilnīgi piekrīt, 36% drīzāk piekrīt (skat. 9. attēlu). Jāpiebilst, ka lielāks īpatsvars to, kuri pilnīgi piekrīt šim apgalvojumam, bija jurisprudences studentu vidū (74%), kā arī to respondentu, kuri ir vecumā no 18 līdz 24 gadiem, vidū (82%).

Vairāki juristi padziļinātajās intervijās norāda, ka žurnāls „Jurista Vārds” ir izdevums, kas rūpējas par juridisko domu Latvijā – tas sniedz informāciju par nozarē notiekošo un nodrošina arī informācijas apmaiņu starp speciālistiem.

„Jebkurai profesijai gandrīz ir vajadzīga vieta, kur viņi apmainās ar informāciju, apmainās ar aktualitātēm, ar publikācijām, domām. [„Jurista Vārds”] kalpo kā šī platforma, ideju kolektors, apmaiņas process u.tml.”

„Nekā cita nav. Kur tad notiks tā domu apmaiņa? Tā ir vienīgā vieta, kur vispār tiek kaut kas publicēts, tā ir vieta, kur mēs paši izpaužamies, kad mums ir sāpe, tad mēs paši rakstam, izmantojam domnīcas un neformālos veidus.”

Apgalvojumam „Žurnāls noder ikdienas darbā” piekrīt 90% aptaujāto juristu – 42% tam pilnīgi piekrīt, 48% drīzāk piekrīt (skat. 10. attēlu).

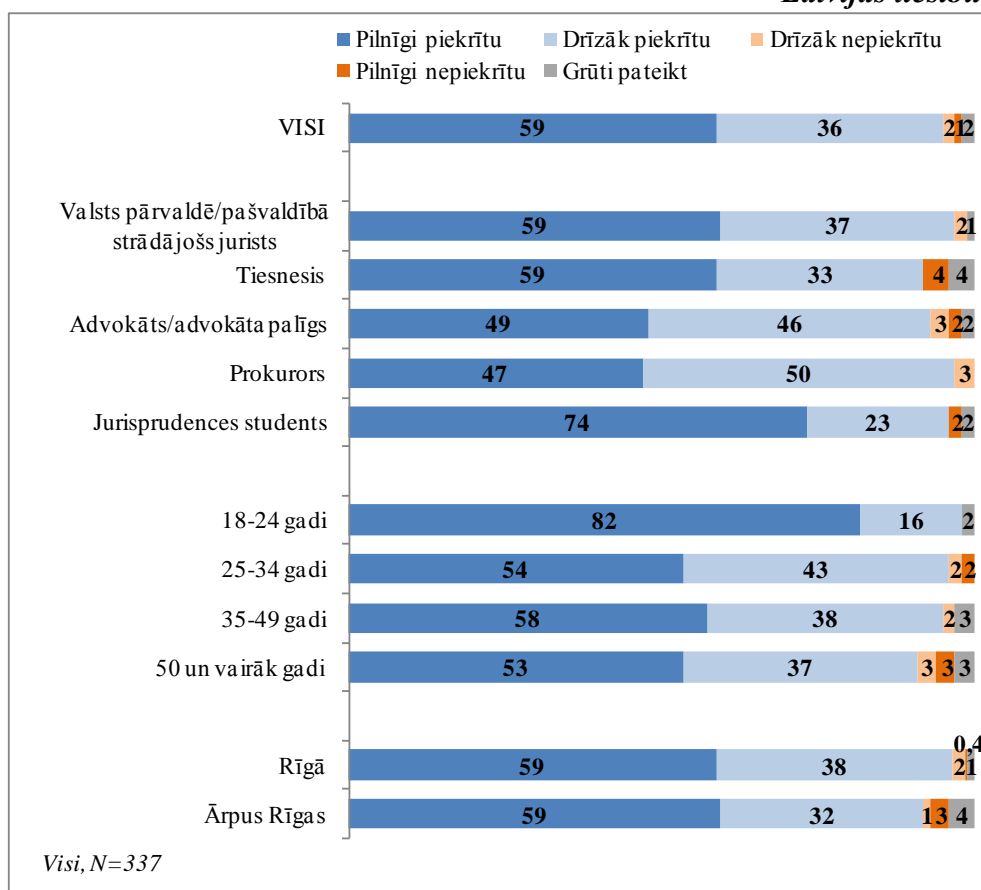
Juristu viedoklis padziļinātajās intervijās par to, vai žurnāls „Jurista Vārds” noder ikdienas darbā, atšķiras. Daļa respondentu norāda, ka žurnāls noder – tā publikācijas var izmantot gan debatēs, gan pierādīšanas procesā. Savukārt citi uzskata, ka žurnāls noder tikai informētībai par aktualitātēm tieslietu nozarē, taču tiešo darba pienākumu veikšanā tas nav izmantojams.

„Es domāju, ka tas ir respektējams izdevums, jo bieži vien gadās, ka atsaucas uz zinātniski praktiskiem rakstiem „Jurista Vārdā”. Ir arī izmantoti gan debatēs, gan pierādīšanas procesā.”

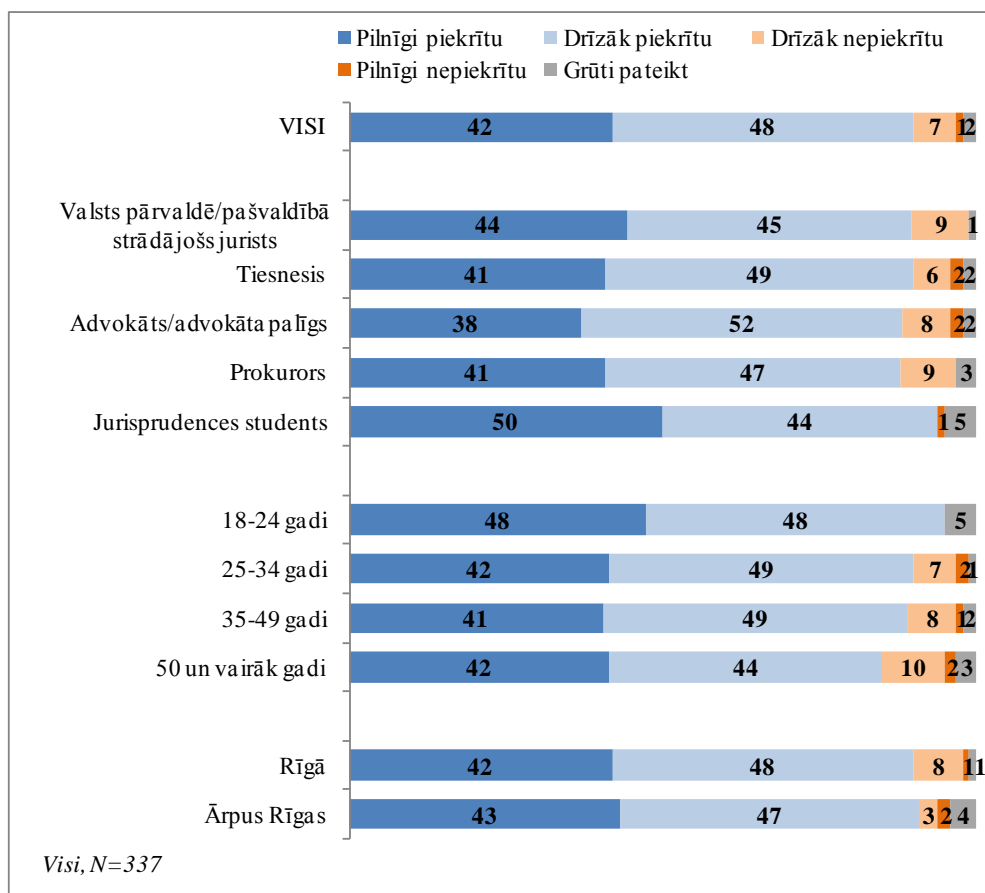
„Dažkārt var izmantot kādu „Jurista Vārds” rakstu kāda likuma tulkojuma pamatošanai, jo var teikt, ka senators Laviņš ir teicis tā un tā. Ja senators tā ir pateicis rakstā, tad pirmās instances tiesnese domās, ka viņas spriedumu iespējams pārsūdzēs, ja viņa domās citādāk, bet viņa jau negribēs savu statistiku bojāt. Tad viņa domās, ka šeit būs jāpiekrīt Laviņam, jo viņam varbūt ir taisnība un kaut kā pamatos to pēc viņa redzējuma.”

„„Jurista Vārds” ir pielietojams tik daudz, lai sevi uzturētu juridiskā formā, lai sekotu līdzī tām aktualitātēm un tām vēsmām, kas notiek juristu vidē, bet praktiskai dzīvei piemērojams viņš ir maz.”

9. attēls. Juristu viedoklis par apgalvojumu „Žurnālam „Jurista Vārds” ir laba reputācija Latvijas tiesību sistēmā” (%)

10. attēls. Juristu viedoklis par apgalvojumu „Žurnāls noder ikdienas darbā” (%)

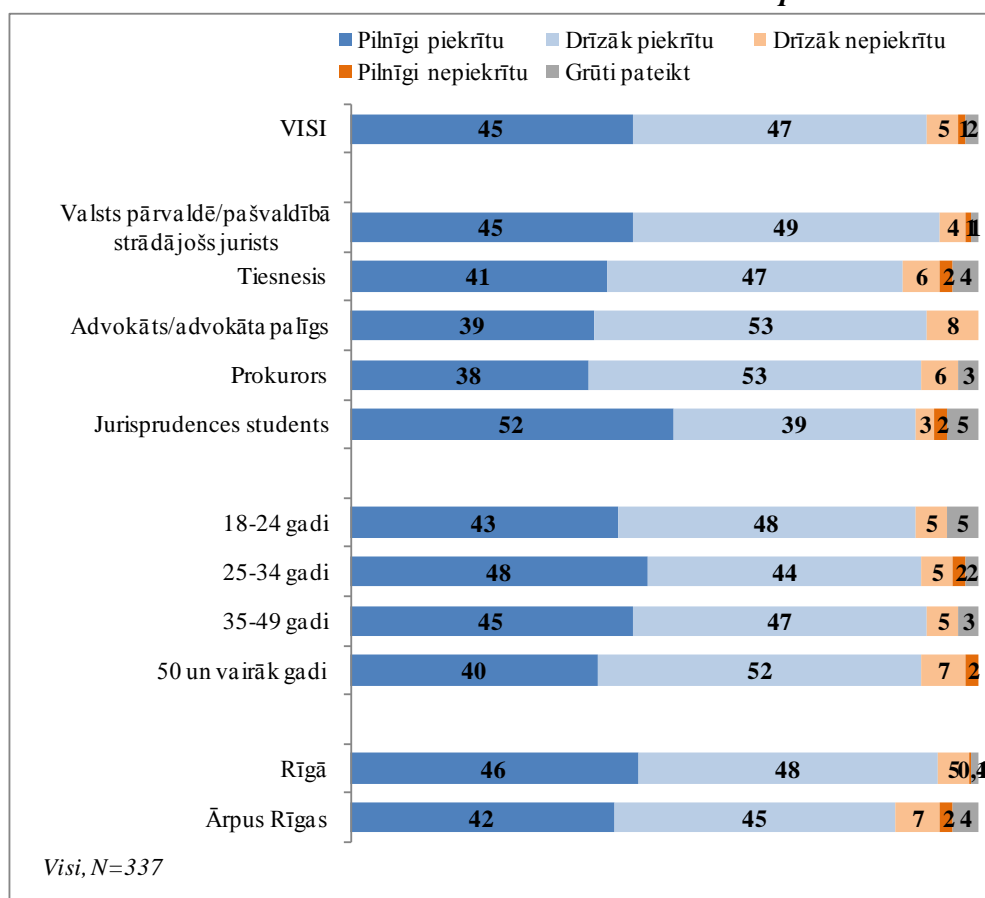
Apgalvojumam „Žurnāls ar savu saturu veicina tiesiskas domas un prakses attīstību Latvijā” piekrīt 92% aptaujāto juristu – 45% tam pilnīgi piekrīt, 47% drīzāk piekrīt (skat. 11. attēlu).

Padziļinātajās intervijās kāds no juristiem uzsver žurnāla „Jurista Vārds” lomu dažādu jautājumu aktualizēšanā un juristu sabiedriskās domas veidošanā:

„Pēdējā laikā tas ir aktualizēt jautājumus un veidot sabiedrisko domu, nosacīti ietekmēt tiesas, parādīt, ka šādu tiesību normu piemērošana ir nepareiza vai ka tiesību normas būtu jāpiemēro šādi. Viens no foršākajiem variantiem ir bijis, ka tiesā tu redzi, ka tiesnesim uz galda stāv tavš raksts.”

Apgalvojumam „Žurnāls ir obligāti nepieciešams studiju procesā un zinātniskajā darbībā” piekrīt 89% aptaujāto juristu – 53% tam pilnīgi piekrīt, 36% drīzāk piekrīt (skat. 12. attēlu). Lielāks īpatsvars to, kuri pilnīgi piekrīt šim apgalvojumam, bija jurisprudences studentu (61%) un to respondentu, kuri ir vecumā no 18 līdz 24 gadiem, vidū (64%), kas ir likumsakarīgi, jo tiek jautāts par studiju procesu. Tāpat liels īpatsvars to, kuri pilnīgi piekrīt šim apgalvojumam bija arī tiesnešu (57%) un prokuroru (56%) vidū.

11. attēls. Juristu viedoklis par apgalvojumu „Žurnāls ar savu saturu veicina tiesiskas domas un prakses attīstību Latvijā” (%)

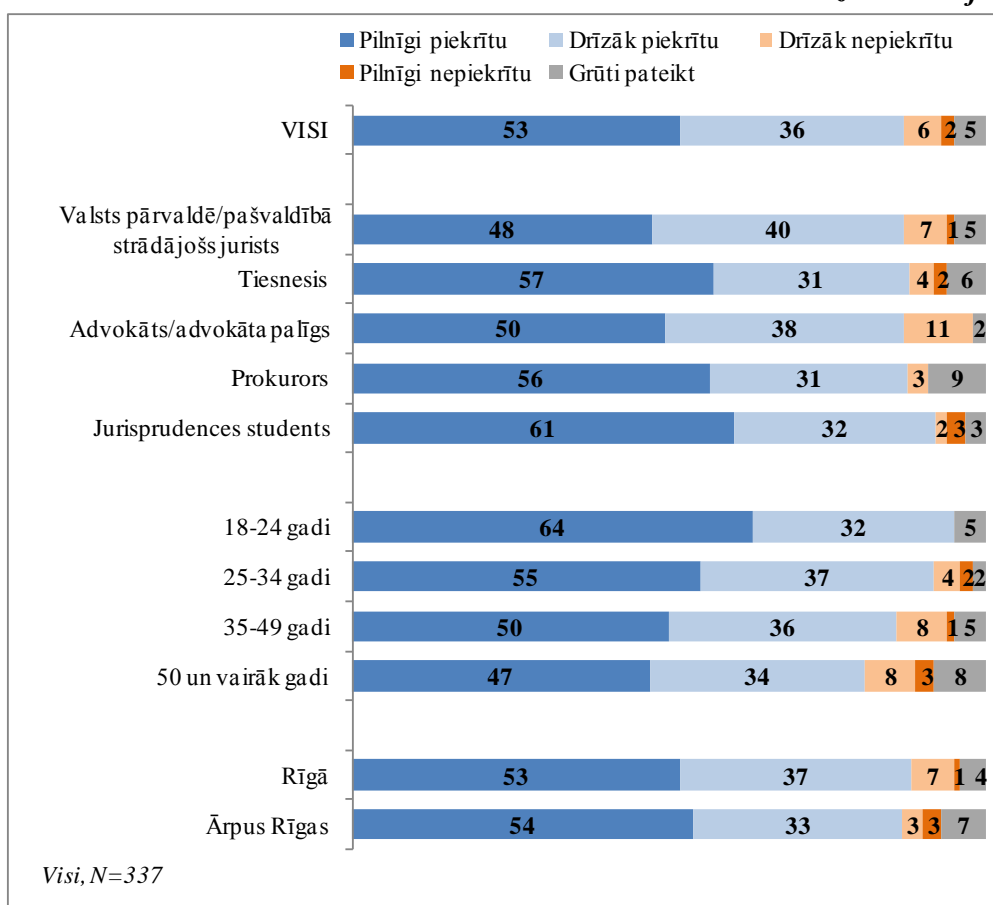
Juristu teiktais padziļinātajās intervijās apliecina žurnāla „Jurista Vārds” plašo pielietojumu studiju procesā un zinātniskajā darbībā. Mācību procesā žurnāls sniedz informāciju, kas nav atrodamā cita veida juridiskajā literatūrā, tādēļ to lasīt rosina arī pasniedzēji. Savukārt iespēja publicēties žurnālā tiek izmantota gan no studentu, gan mācībspēku puses.

„Mums nav tādas mācību grāmatas, un tad no tiem vecajiem un arī jaunajiem rakstiem var ļoti daudz ko arī iegūt kādos priekšmetos. (..) Jā, tādas lietas, kas nav nekur citur, nekādās grāmatās.”

„Studiju laikā, kad esam lekcijās, profesore stāsta kaut ko, parasti saka, ko vajag palasīt to un to. Tad arī gribas apskatīties.”

„Viņam noteikta niša ir, sākot no studentiem un beidzot ar profesoriem. Tur ir neiedomājama atšķirība rakstos, kvalitātē, līmenī un ticamības pakāpē.”

12. attēls. Juristu viedoklis par apgalvojumu „Žurnāls ir obligāti nepieciešams studiju procesā un zinātniskajā darbībā” (%)

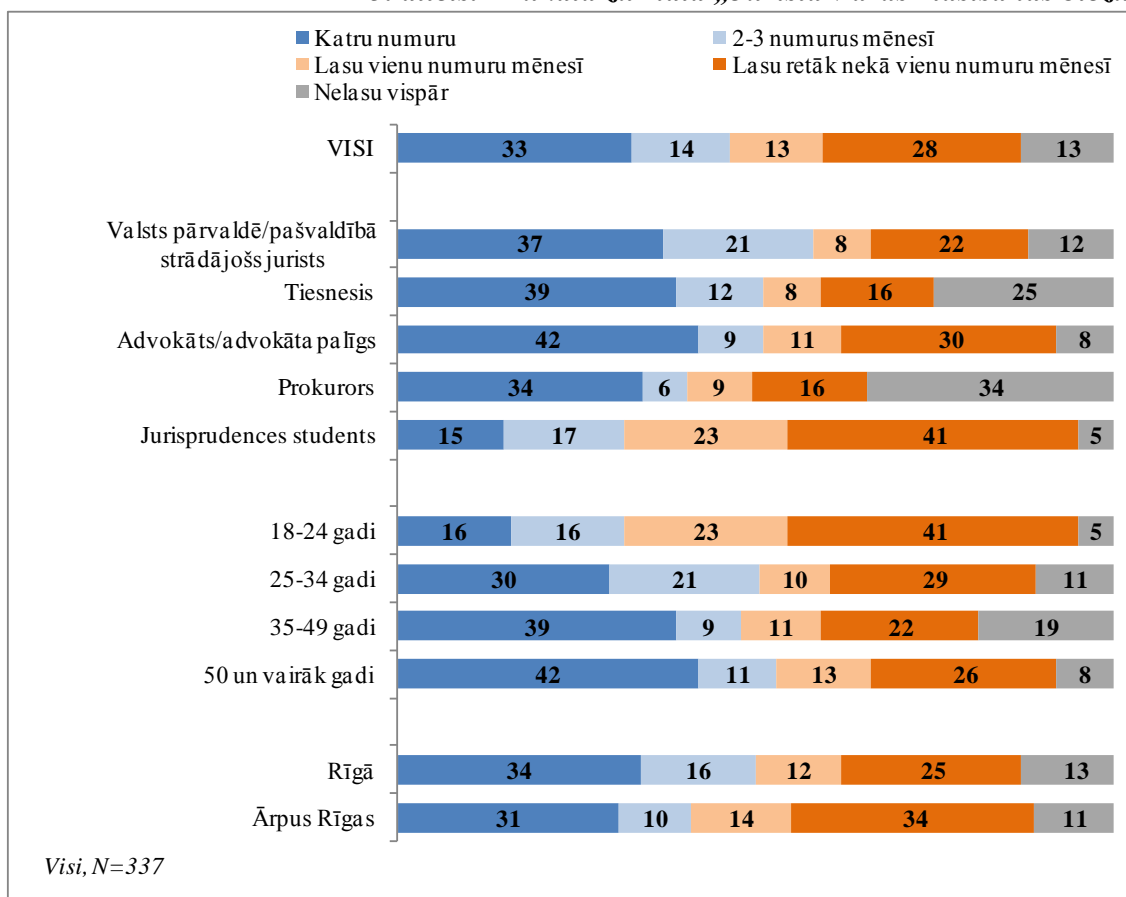

2. Žurnāla „Jurista Vārds” pieejamība

47% aptaujāto juristu drukāto žurnālu „Jurista Vārds” lasa regulāri – 33% lasa katru numuru, bet 14% lasa divus, trīs numurus mēnesī (skat. 13. attēlu). 13% respondentu norāda, ka lasa vienu numuru mēnesī, 28% – ka lasa retāk nekā vienu numuru mēnesī, bet 13% – ka drukāto žurnālu nelasa vispār.

Lielāks īpatsvars regulāro drukātā žurnāla lasītāju ir valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošo juristu vidū – katru numuru vai divus, trīs numurus mēnesī izlasa katrs otrais šīs juristu grupas pārstāvis (50%). Regulāro lasītāju vairāk ir arī to juristu, kuriem ir 25 un vairāk gadi un kuru darbības vieta ir Rīga, vidū. Aptaujas datu analīze parāda, ka mazāk drukāto žurnālu „Jurista Vārds” lasa prokurori un tiesneši – šo grupu juristu vidū salīdzinoši vairāk ir tādu, kas atzīst, ka drukāto žurnālu nelasa vispār (attiecīgi 34% un 25%), kas ir saistīts ar to, ka abām grupām ir plaši pieejams elektroniskais abonements.

13. attēls. Drukātā žurnāla „Jurista Vārds” lasīšanas biežums (%)

53% aptaujāto juristu portālu www.juristavards.lv lieto regulāri – 8% lieto vismaz reizi dienā, 20% divas līdz trīs reizes nedēļā un 25% vienu reizi nedēļā (skat. 14. attēlu). 15% respondentu norāda, ka portālu lieto divas līdz reizes mēnesī, 26% – ka lieto reizi mēnesī vai retāk, bet 6% – ka portālu nelieto vispār. Lielāks īpatsvars regulāro portāla lietotāju ir prokuroru un tiesnešu vidū – vienu reizi nedēļā vai biežāk portālu lieto 71% prokuroru un 65% tiesnešu. Regulāro lietotāju vairāk ir arī to juristu, kuru darbības vieta ir Rīga, vidū. Tajā pašā laikā jānorāda, ka salīdzinoši mazāk portālu www.juristavards.lv lieto juristi, kuriem ir 50 un vairāk gadu.

Padziļinātajās intervijās juristi stāstītais liecina par dažādiem žurnāla „Jurista Vārds” lasīšanas paradumiem. Kāds no respondentiem uzsver, ka drukāto žurnālu lasa katru nedēļu, bet tas, cik lielā mērā viņš iedziļinās žurnāla saturā ir atkarīgs no publikāciju tēmām. Kāds cits jurists atzīst, ka žurnālu elektroniski lasa reizi mēnesī, caurskatot visas publikācijas un iedziļinoties tikai tajās publikācijās, kuru tēmas ir vai varētu būt aktuālas darba procesā. Savukārt vēl cits respondents norāda, ka ik nedēļu caurskata drukāto žurnālu „Jurista Vārds”, bet žurnālu elektroniski izmanto, lai ātri sameklētu publikācijas par jau konkrētu, darbam vai mācībām nepieciešamu tēmu.

„„Jurista Vārds” regulāri, katru nedēļu, parādās mūsu konferenču zālē uz galda. Tas, cik cītīgi viņš tiek izlasīts, ir atkarīgs no tā, ja tur ir baigi interesantā tēma – tad viņu paņem un izlasa. Bet parasti tās tēmas ir vidēji, ne aktuālas, tad tā pie pusdienām vienkārši tiek izšķirstīts, par ko ir, pieņemts zināšanai.”

„Katru nedēļu nesanāk, bet vienreiz mēnesī es paceļu augšā visu. Mums ir elektroniskā pieeja birojā. Tad es izskrienu cauri visām publikācijām, kas ir bijušas. Tad es tās, kas saistībā ar esošajām lietām vai nākotnē varētu būt aktuālas, vienkārši izņemu ārā vai izdrukāju un palasu. Tad,

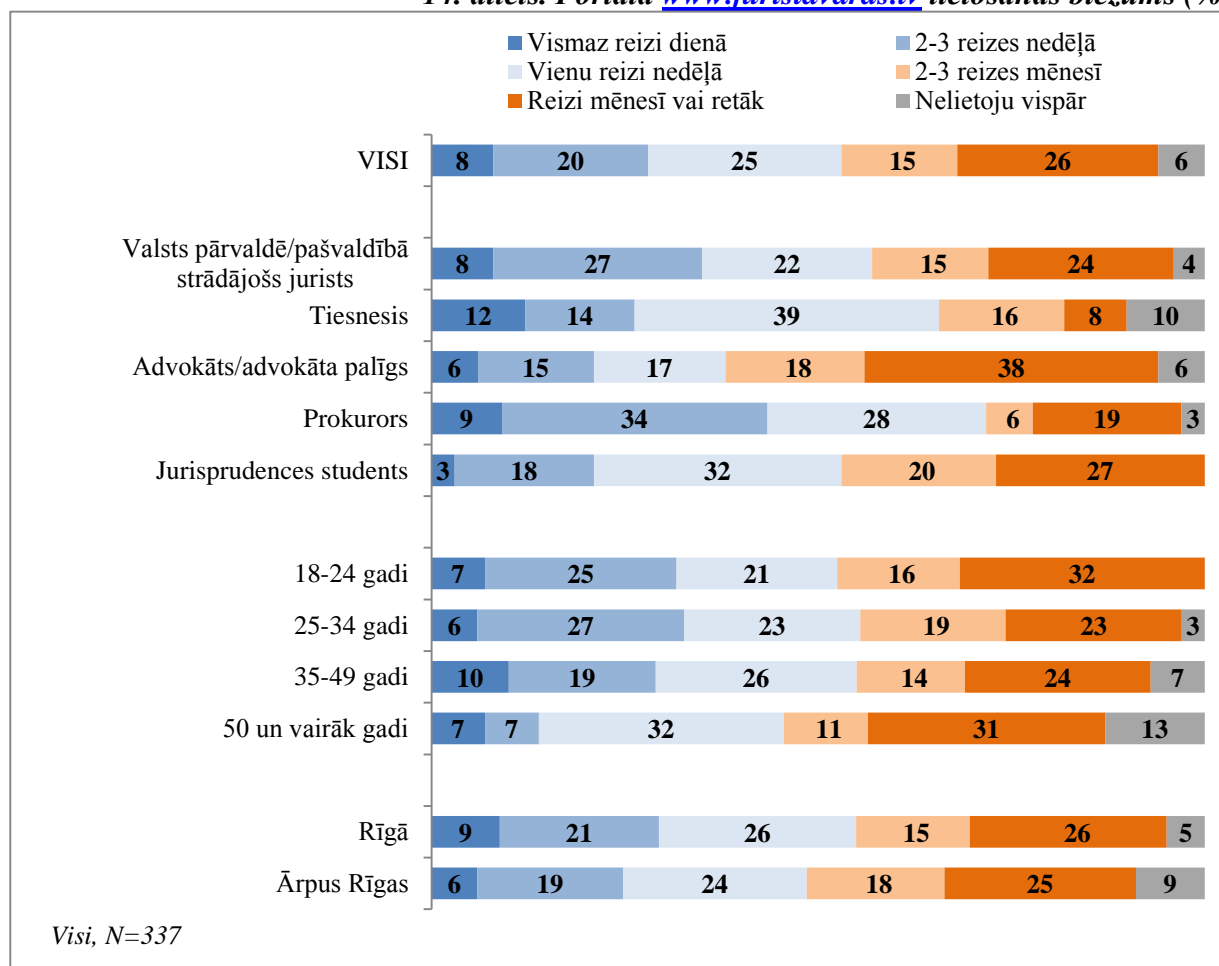
„kad ir kāds jautājums, kurš ir pētāms, (..) tad faktiski palaid meklēšanā, vai ir bijušas diskusijas vai pētījumi par [tēmu], ko ir advokāti, studenti vai doktoranti rakstījuši.”

„Drukāto parasti svaigo izšķirstu pirms viņš aiziet nezin kur un interneta versiju tad, ja tiek meklēti konkrēti raksti arhīvā vai konkrētu autoru raksti, vai par konkrētām tēmām ir raksti.”

„Mēs pasūtām „Jurista Vārds” un, protams, es to izšķirstu. Nav tā, ka es to izlasu no vāka līdz vākam, un laikam jau tā arī nekad nav bijis, bet ir bijuši tādi brīži, kad tas mani vairāk ir interesējis. Šobrīd, ja ir lietas, kas skar vai nu darbu tieši, vai ir man interesējošas, tad tās es, protams, izlasu.”

Kopumā juristu aptaujā ir relatīvi maz sasniegti tie, kuri vispār nelasa žurnālu nevienā no versijām – tikai trīs respondenti aptaujā bija tādi, kuri atzina, ka nelasa drukāto žurnālu „Jurista Vārds” un nelieto portālu www.juristavards.lv. To, kādēļ viņi nelasa žurnālu „Jurista Vārds”, šie respondenti pamato dažādi – „žurnāls ir pārāk akadēmisks”, „iegūstu pietiekami daudz informācijas no citiem avotiem” un „esmu aizņemts tiešajā darbā, bet ārpus darba gribu lasīt ar darbu nesaistītu literatūru”. Te jāpiebilst, ka arī padziļinātajās intervijās kāds no respondentiem līdzīgi skaidro to, kādēļ viņš nelasa žurnālu „Jurista Vārds” – „ar zinātņi nenodarbojos, risinu ikdienas problēmas, bet žurnālam ikdienas problēmas neinteresē”, citi juristi atzīmē laika trūkumu ģimenes rūpju dēļ.

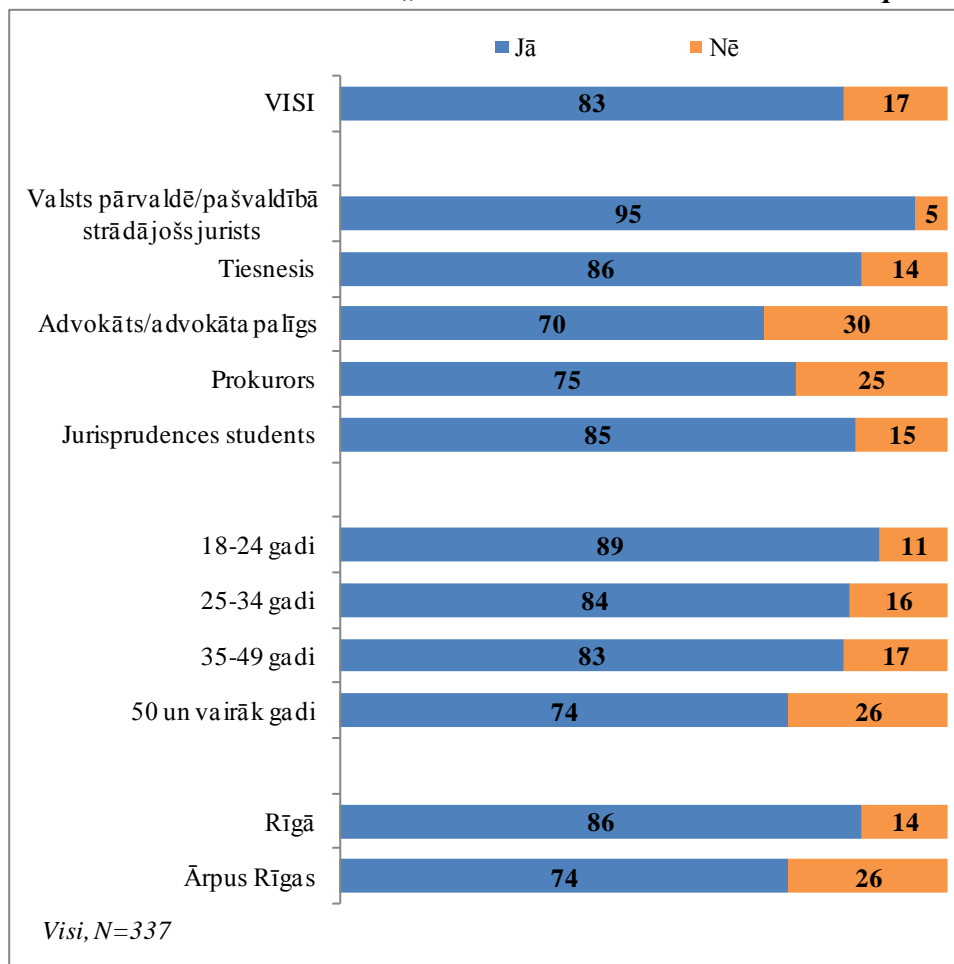
14. attēls. Portāla www.juristavards.lv lietošanas biežums (%)

83% juristu norāda, ka viņiem žurnāls „Jurista Vārds” ir pieejams – to abonē viņi paši vai viņu darbavietas (jurisprudences studentiem gadījumā augstskola) (skat. 15. attēlu). Savukārt 17% respondentu atzīst, ka ne viņi, ne viņu darbavietas žurnālu neabonē.

To, ka paši vai darbavieta abonē žurnālu „Jurista Vārds”, biežāk norāda valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi (95%). Aptaujas datu analīze parāda, ka salīdzinoši retāk žurnāls ir pieejams advokātiem/advokātu palīgiem un prokuroriem, kā arī juristiem, kuriem ir 50 un vairāk gadu un kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas – šajās juristu grupās biežāk norāda, ka ne paši, ne darbavietas žurnālu neabonē.

15. attēls. Žurnāla „Jurista Vārds” abonēšana – abonē pats vai darbavieta

Tiem juristiem, kuri paši vai kuru darbavietas abonē žurnālu „Jurista Vārds”, tika jautāts, kāda veida abonements viņiem ir pieejams. Kā redzams 16. attēlā, 26% respondentu ir pieejams komplekts – drukātais un elektroniskais žurnāls. 29% respondentu ir pieejams drukātais žurnāls, kam papildus pienākas piekļuve 25 arhīva rakstiem mēnesī un jaunākajam žurnālam portālā www.juristavards.lv, bet 28% respondentu ir pieejama tikai žurnāla „Jurista Vārds” elektroniskā versija. 17% respondentu nezina, kāda veida abonements viņiem ir pieejams.

Padziļinātājās intervijās jurists, kuram ir pieejams gan drukātais, gan elektroniskais žurnāls, šāda abonementa izvēli skaidro ar tā priekšrocībām – drukātais žurnāls ik nedēļu informē par pieejamo saturu, savukārt elektroniskais žurnāls paver iespējas atrast nepieciešamo informāciju arhīvā. Jurists, kurš izvēlējies abonēt tikai elektronisko žurnālu, uzsver to, ka jaunākais žurnāls un žurnāla arhīvs viņam vienmēr ir brīvi pieejams. Savukārt kāds cits no respondentiem uzskata, ka drukātais formāts daudz vairāk nekā elektroniskais rosina žurnālu vismaz atvērt un pašķirstīt.

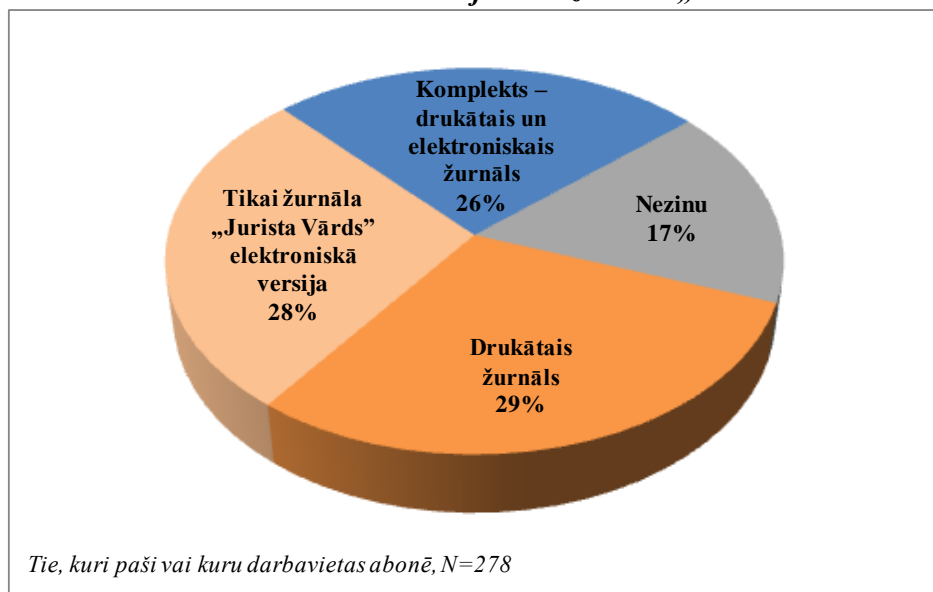
„Drukāto ir ērti pāršķirstīt tad, kad tas atnāk. Ja viņš tur to nedēļu nostāv, visi puslīdz izšķirsta un ierauga, ja kaut kas interesē. Savukārt elektroniskais ir svarīgs, ja vajag kaut kādus rakstus, kuri ir

arhīvā vai kuri ir vairāk vai mazāk aktuāli un kurus vajag izlasīt. Bieži uz tiem rakstiem vajag atsaucēs.”

„Elektroniski man ir izdevīgāk, es varu arī kaut ko sameklēt. Tas ir daudz ērtāk, nekā šķirstīt un meklēt papīrā. Kaut kur man ir jāiet, lai piekļūtu, bet es pie datora jau sen visu to informāciju saņemu.”

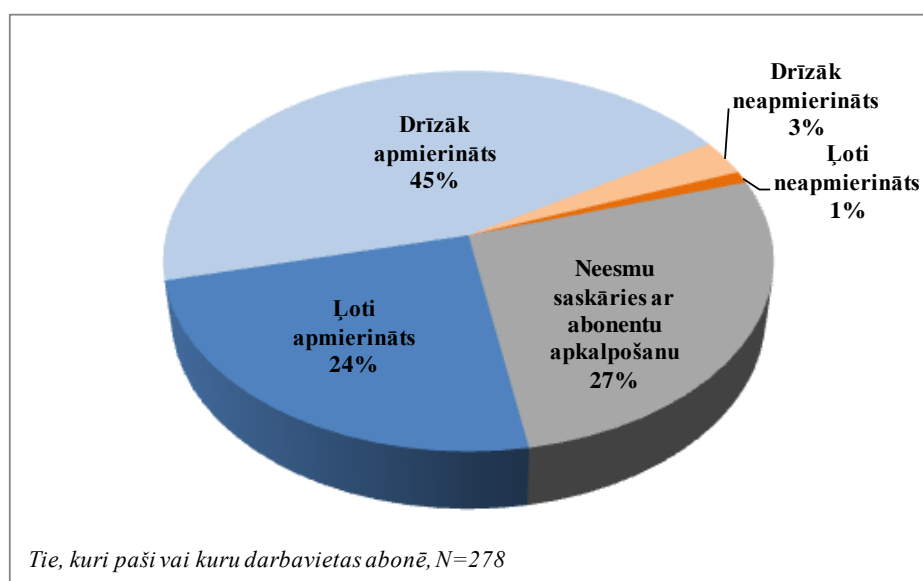
„Ja viņš būtu tikai elektroniski, es domāju, ka viņam droši vien vispār nepieķertos, viņš tur arī paliktu.”

16. attēls. Pieejamais žurnāla „Jurista Vārds” abonementa veids

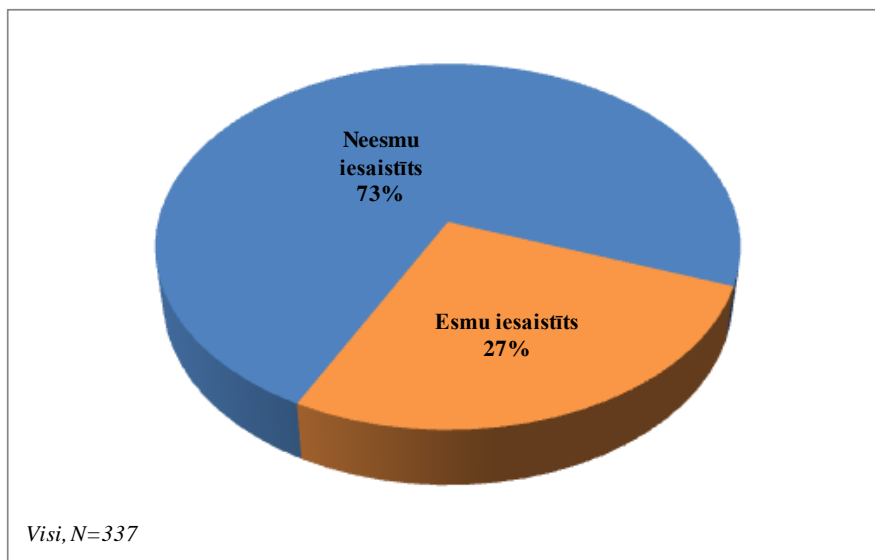
Juristiem, kuri paši vai kuru darbavietas abonē žurnālu „Jurista Vārds”, tika jautāts, vai viņi ir apmierināti ar abonentu apkalpošanu. Divas trešdaļas respondentu norāda, ka ir apmierināti ar abonentu apkalpošanu – 24% ir pilnībā apmierināti, bet 45% ir drīzāk apmierināti (skat. 17. attēlu). 4% respondentu nav apmierināti ar žurnāla „Jurista Vārds” abonentu apkalpošanu, bet 27% norāda, ka nav saskārušies ar abonentu apkalpošanu.

17. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” abonentu apkalpošanu

Respondentiem tika jautāts, vai viņi paši personīgi ir iesaistīti lēmuma pieņemšanā par žurnāla „Jurista Vārds” vai citu izdevumu abonēšanu. Kā redzams 18. attēlā, par preses izdevumu abonēšanu personīgi lemj tikai katrs ceturtais aptaujātais jurists (27%). Lielākā daļa respondentu (73%) atzīst, ka personīgi nav iesaistīti šāda lēmuma pieņemšanā.

18. attēls. Juristu personīgā iesaistīšanās lēmuma pieņemšanā par žurnāla „Jurista Vārds” vai citu izdevumu abonēšanu

Tiem juristiem, kuri paši ir iesaistīti lēmuma pieņemšanā par žurnāla „Jurista Vārds” vai citu izdevumu abonēšanu, tika vaicāts, vai viņi abonētu žurnālu „Jurista Vārdu”, ja tas tiktu izdots vienīgi elektroniskā formātā. Gandrīz puse respondentu (48%) norāda, ka arī šādā gadījumā žurnālu abonētu, savukārt 14% norāda, ka to nedarītu (skat. 19. attēlu). 38% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi.

Respondentu teiktais padziļinātajās intervijās liecina, ka jau šobrīd darbavietās, kur ir daudz potenciālo žurnāla lasītāju, tiek lietota žurnāla elektroniskā versija, bet drukātais žurnāla eksemplārs glabājas, piemēram, pie sekretāres. Tajā pašā laikā vairāki citi juristi uzskata, ka žurnāls tiktu lasīts mazāk, ja tas būtu pieejams tikai elektroniskā formātā – tas būtu viens no daudziem elektroniskiem informācijas avotiem, kas jāpārskata, tādējādi žurnāla drukātais formāts to padara par svarīgāku un nozīmīgāku informācijas avotu. Kāds no respondentiem pat atzīst – gadījumā, ja žurnāls būtu pieejams tikai elektroniski, tad to personīgi vairs neabonētu, bet nepieciešamības gadījumā apskatītos darbavietā.

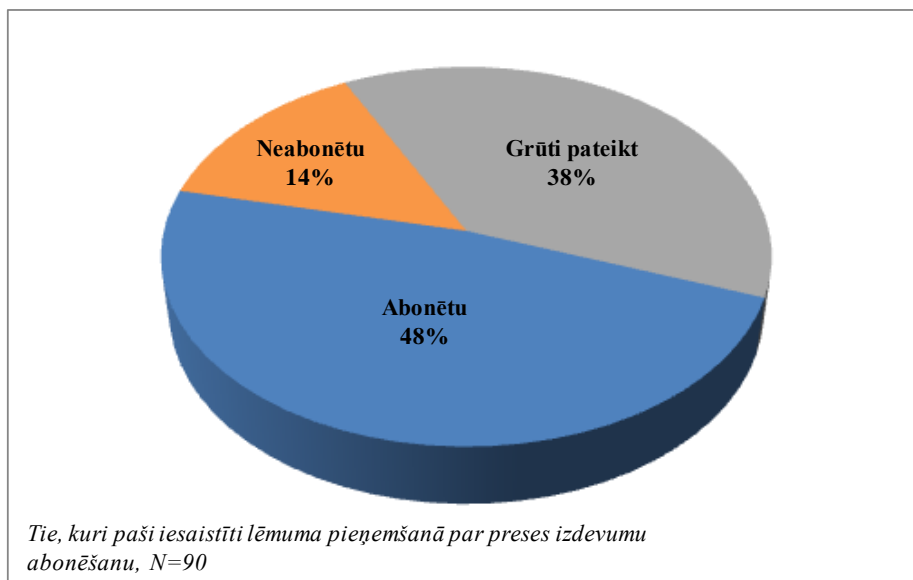
„Ja viņš tikai elektroniski, tad viņu daudz mazāk izlasītu, jo tagad ir tik daudz, ko elektroniski skatīties, tad viņš būtu viens rindiņā. Bet ja tev viņš stāv kastītē vai uz galda, es zinu, ka man viņš ir jāpaskatās, jāiedod nākamajam.”

„Darbā noteikti mēs abonētu, bet mājās visticamāk nē. (..) Tradīcija droši vien. Tu esi samaksājis, tev viņš atnāk kastītē otrdienā, tu pastiep roku, dabū no rīta, tu vari viņu pārļapot, pasvītrot, piekomentēt, bet tā viņš elektroniski stāv kā jebkura ziņa – rindā viena no daudzām.”

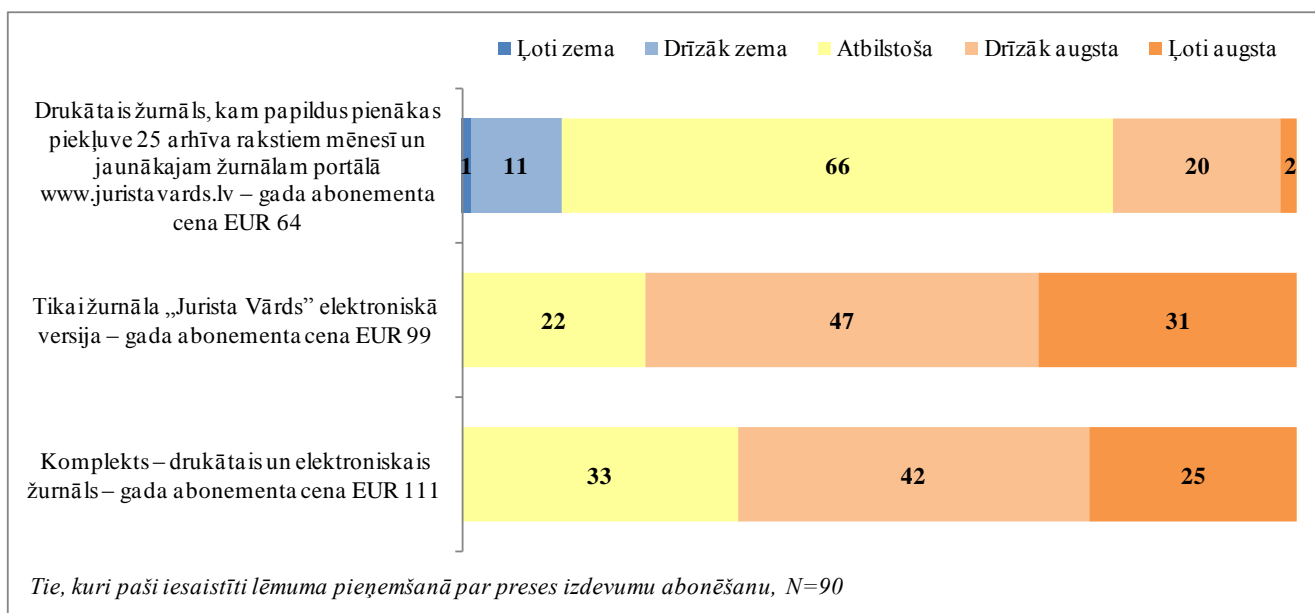
Kāds no padziļināto interviju dalībniekiem labprāt izmantotu žurnāla „Jurista Vārds” elektroniskā formātā, ja vien tas līdzinātos drukātajam formātam. Tā kā elektroniskā formātā žurnālā nav lapaspušu numerācijas, tad ir grūtības atsaukties uz to kā informācijas avotu atbilstoši akadēmiskām prasībām.

„Tajās ne-papīra versijās man nepatīk, jo tur nav lapaspuses norādītas. Tā viņiem ir tāda problēma. Viņiem vajadzētu kā Google Books, kur ir grāmata tāda, kāda ir. Varbūt tur daļa no viņas netiek parādīta, bet vismaz pārējam tiek parādītas arī lapaspuses, kurā tas atrodas. (..) Laikam tas ir tā domāts, lai pārķ papīra versiju, bet normāli būtu, ja būtu 1:1 un turklāt nesagrozītā formā – ja papīra formātā tas ir piektajā lapaspusē, tad arī elektroniskajā formātā tam ir jābūt piektajā lapaspusē, nevis sestajā vai septītajā.”

19. attēls. Žurnāla „Jurista Vārds” abonēšana gadījumā, ja tas tiktu izdots vienīgi elektroniskā formātā

20. attēls. Žurnāla „Jurista Vārds” abonementu cenu novērtējums (%)

Tiem juristiem, kuri paši ir iesaistīti lēmuma pieņemšanā par žurnāla „Jurista Vārds” vai citu izdevumu abonēšanu, tika lūgts novērtēt žurnāla „Jurista Vārds” trīs abonementu veidu cenas. Drukātā žurnāla, kam papildus pienākas piekļuve 25 arhīva rakstiem mēnesī un jaunākajam žurnālam portālā www.juristavards.lv, gada abonementa cenu (64 EUR) divas trešdaļas respondentu (66%) uzskata par atbilstošu, 12% to novērtējuši kā zemu, bet 22% – kā augstu (skat. 20. attēlu). Žurnāla elektroniskās versijas gada abonementa cenu (99 EUR) tikai katrs piektais aptaujātais

(22%) uzskata par atbilstošu, savukārt 78% respondentu to novērtējuši kā augstu. Savukārt komplekta – drukātā un elektroniskā žurnāla – abonementa cenu (111 EUR) 33% aptaujāto uzskata par atbilstošu, bet 67% to novērtējuši kā augstu.

Abonementu cenu novērtējums ir izvērtējams uzmanīgi, jo, kā liecina padziļinātajās intervijās iegūtā informācija, nereti juristu darbavietās – it īpaši lielajos birojos – jebkura cena ir pieņemama, jo ir daudz potenciālo žurnāla lasītāju.

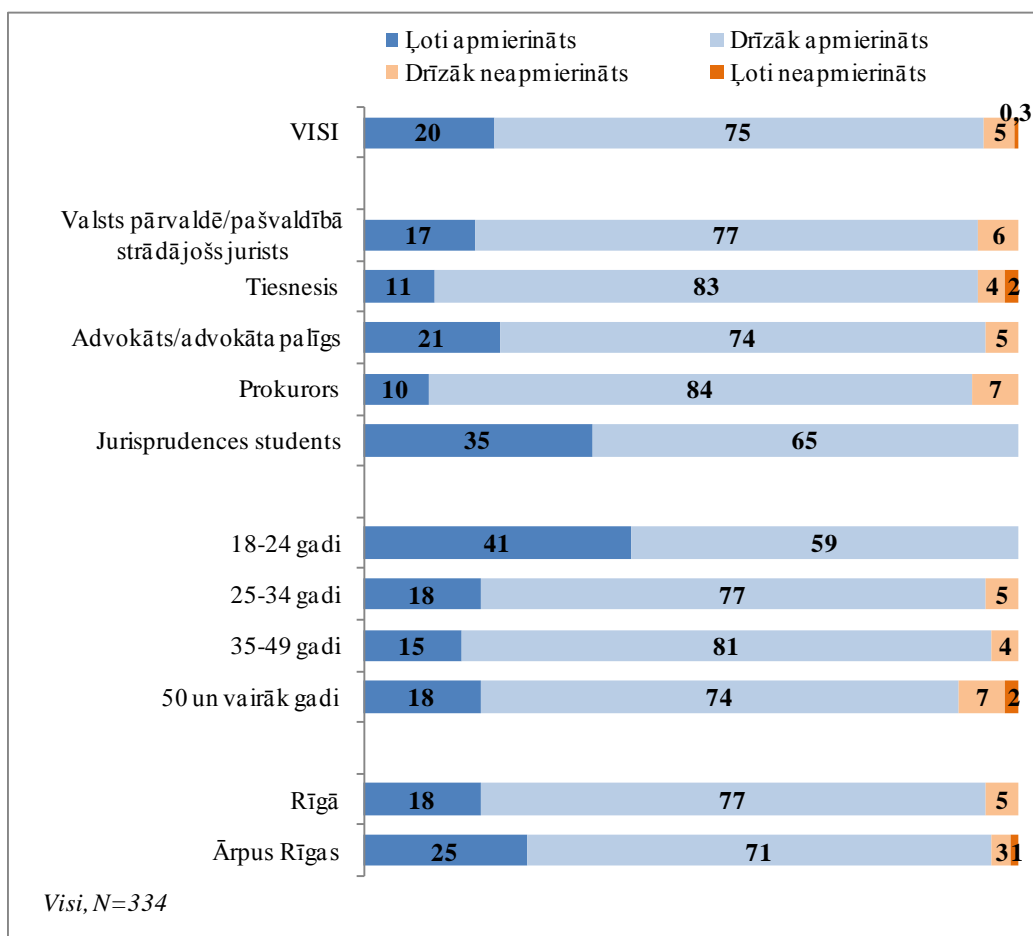
„Principā juridiska persona, birojam tā nav liela summa, tas ir ļoti saprātīgi. Ja būtu mazliet vairāk, protams, ka maksātu.”

„Mēs skatāmies uzņēmuma kontekstā. Ja tie nav tūkstoši, tad, protams, ka uzņēmums savai struktūrai to pasūtīs, pat ja tā cena būs lielāka. Ja tas ir kāds mazs uzņēmums un ja ir daudz mazāki finansiālie resursi, tad iespējams, ka tur savādāk to jautājumu vērtē.”

3. Žurnāla „Jurista Vārds” saturs un noformējums

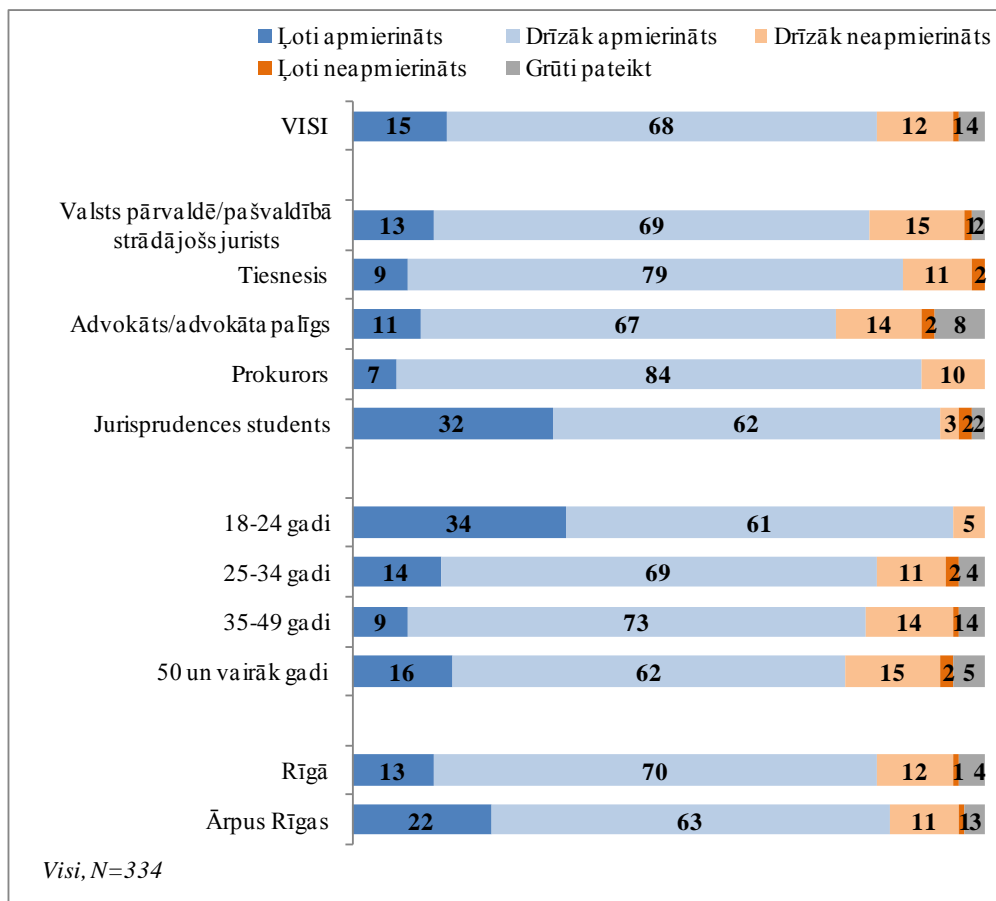
95% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnālu „Jurista Vārds” kā ar informācijas avotu – 20% ir ļoti apmierināti un 75% ir drīzāk apmierināti (skat. 21. attēlu). 5% respondentu atzīst, ka nav apmierināti ar žurnālu kā ar informācijas avotu. Aptaujas datu analīze parāda, ka ir ļoti apmierināti ar žurnālu kā informācijas avotu salīdzinoši biežāk ir jurisprudences studenti, respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas.

21. attēls. Juristu apmierinātību ar žurnālu „Jurista Vārds” kā ar informācijas avotu (%)

Tiem respondentiem, kuri ir drīzāk vai ļoti neapmierināti ar žurnālu „Jurista Vārds” kā informācijas avotu, tika jautāts, kas tieši viņus neapmierina. Ar respondentu sniegtajām atbildēm iespējams iepazīties 1. pielikumā.

22. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” piedāvāto tēmu atbilstību juristu ikdienas darba/mācību vajadzībām (%)

Juristiem tika lūgts novērtēt dažādus žurnāla „Jurista Vārds” satura aspektus. 83% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla piedāvāto tēmu atbilstību savam ikdienas darba/mācību vajadzībām – 15% ir ļoti apmierināti un 68% ir drīzāk apmierināti (skat. 22. attēlu). 13% respondentu nav apmierināti ar žurnāla tēmu atbilstību, bet 4% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar žurnāla piedāvāto tēmu atbilstību savam ikdienas darba/mācību vajadzībām, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti, respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas.

Padziļinātajās intervijās daļa juristu norāda, ka žurnālā „Jurista Vārds” noteikti var atrast tēmas, kas atbilst ikdienas darba vajadzībām – pieņemot gan, ka specializācijas dēļ tas varētu nebūt katrā žurnāla numurā. Tajā pašā laikā citi juristi uzsver, ka viņi reti žurnālā atrod tēmas, kas noder tiešo darba pienākumu veikšanā.

„Varbūt ne katru dienu, bet mēnesī reizi noteikti ir tāds raksts, ko es izlasu ar baudu, kas tiešām attiecas uz manu darbu.”

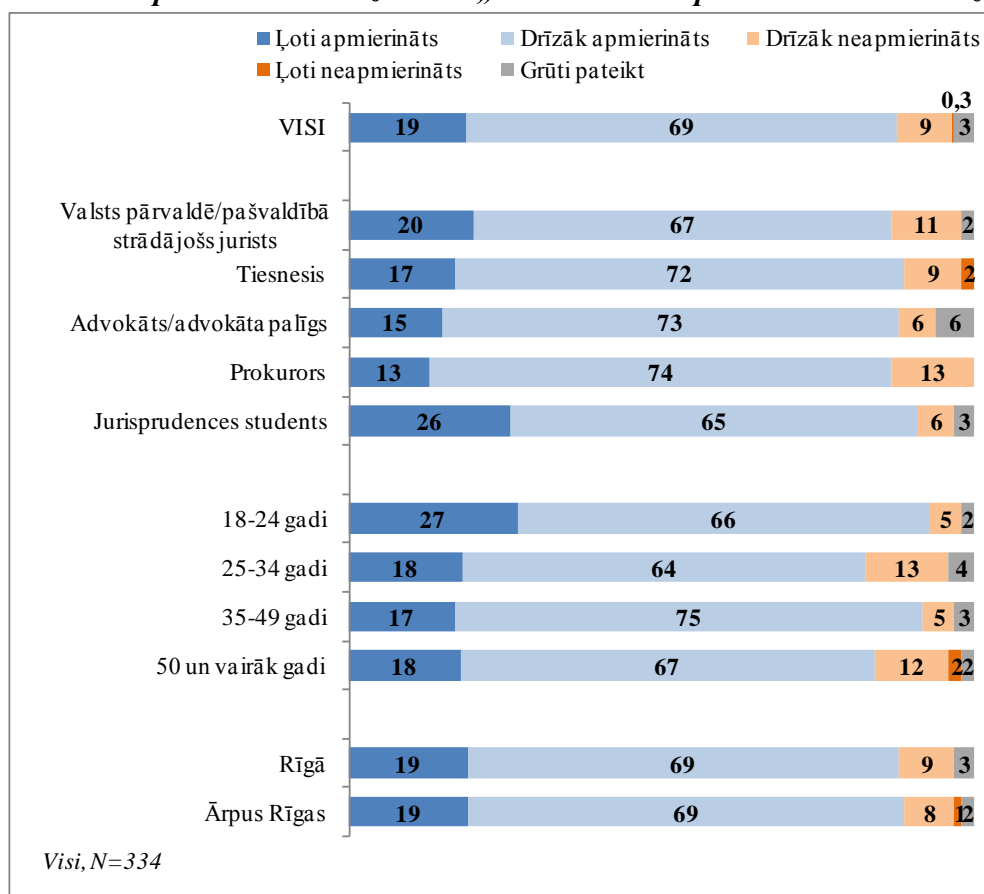
„Varbūt man ir šaura specializācija, jo tās tēmas ir ļoti daudz un dažādas. Mums katram ir sava specializācija un tas ir normāli, ka par tev aktuālām tēmām ir ik pa desmit numuriem raksts.”

„Bieži vien es pāršķirstu un ir tukšs numurs, nav neviens raksts, pie kura kaut kas aizķertos. Varbūt tas ir normāli, es nezinu. Par visām nozarēm vienmēr neuzrakstīsi.”

Kāds no juristiem pieņem, ka žurnāla publikācijas biežāk noderētu ikdienas darba vajadzībām, ja to sagatavošanā vairāk iesaistītos praktizējoši juristi. Pēc viņa domām, žurnāla redakcijai ir jārod veids, kā motivēt praktizējošos juristus iesaistīties žurnāla satura veidošanā.

„Pamatā tie raksti, manuprāt, aug vairāk no zinātniskās darbības – kurš izstrādā doktora darbu, varbūt nopublicē kādu rakstu. Manuprāt, prasās tiem zinātniekiem to rakstīt, bet praktiķiem reti, kad gadās tāds sulīgs raksts. Es domāju, kā pabīdīt to pašu praktiķi uzrakstīt. Varētu būtu tā kā interviņa speciālistam, īsi konkrēti viedokļi, tēzes, uz kurām skatīties, lai tālāk būtu šī diskusija rosināta.”

23. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” piedāvāto tēmu daudzveidību (%)

88% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla piedāvāto tēmu daudzveidību – 19% ir ļoti apmierināti un 69% ir drīzāk apmierināti (skat. 23. attēlu). 9% respondentu nav apmierināti ar žurnāla tēmu daudzveidību, bet 4% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar žurnāla piedāvāto tēmu daudzveidību, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti un respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Padziļinātajās intervijās juristu viedoklis par žurnāla „Jurista Vārds” piedāvāto tēmu daudzveidību atšķiras. Daļa juristu uzskata, ka žurnālā kā ik nedēļas izdevumā tēmu dažādība ir pieņemama. Savukārt citi uzskata, ka žurnāla saturs kopumā jāveido pārdomātāk – norādot, ka šobrīd rodas priekšstats, ka žurnāla lapaspuses tiek automātiski piepildītas ar visu pieejamo informāciju.

„Manuprāt, viss šai ziņā ir kārtībā. Žurnāls ir iknedēļas izdevums un nevar vienā numurā aptvert visu. Manuprāt, redakcija kopumā cenšas sabalansēt to informāciju, kas katrā konkrētā situācijā redkolēģijai ir likusies svarīga.”

„Man dažreiz šķiet, ka tas saturs ir tāds aiz matiem pievilktis. Liekas, ka nav īsti ko publicēt un tad vienkārši savēl visu ko tur iekšā. (..) Cik tas ir aktuāli vai svarīgi, vai cik tas ir autoritatīvi, tas ir apšaubāmi.”

Atšķirīgs ir arī juristu viedoklis par dažādu publikācijas veidu nepieciešamību žurnālā „Jurista Vārds”. Piemēram, ir juristi, kuriem vērtīga šķiet žurnāla sleja par jaunākajiem normatīvajiem aktiem, jo līdz ar to viņiem nav vairs pašiem jāmeklē, vai un kādas izmaiņas ir veiktas normatīvajā regulējumā. Savukārt citi šo sleju uzlūko kā bezjēdzīgu žurnāla lapaspušu aizpildīšanu. Daļa juristu novērtē to, ka žurnālā ir izklaides sadaļa, un labprāt vēlētos, lai tā būtu plašāka, bet citi, tieši pretēji, uzskata, ka specializētā nozares izdevumā tādām nav jābūt un ka tā saturā ir jāfokussējas tikai uz profesionālo darbību.

„Jā, tas ir vērtīgi. Es neēju www.likumi.lv vai Saeimā reizi nedēļā vai retāk, lai pārbaudītu, kas atkal ir pieņemts. Man tas ir vērtīgi.”

„Biju pārsteigts, kad viņi uzsāka un šobrīd turpina jaunpieņemto normatīvo aktu aprakstus un sarakstus, kas drukātā veidā aizņem dažas lapas. Tā ir pilnīgi bezjēdzīga resursu izmantošana.”

„Ārkārtīgi jaukas ir žurnāla skices, dodot iespēju atbildēt uz noteiktiem jautājumiem tiesu sistēmā strādājošajiem. Tas ir tik feini, tu to cilvēku ieraugi – prokuroru, tiesnesi vai Tieslietu ministrijā darbojošos – pilnīgi no cita skatupunkta un tas ir sirsnīgi.”

„Varbūt, ka var kādreiz palaist kādu kriminālromānu vai kāzusu, ļaut, lai juristu sabiedrība pakomentē, kā tas izskatītos no mūsdienu viedokļa.”

„Tās izklaides sadaļas ir gandrīz liekas, piemēram, jurista profils, (..) par advokātu dienām izklaides bildītes. (..) Tā ir jauka reklāma, protams, bet man liekas, ka tas „Jurista Vārdam” nav vajadzīgs, viņiem ir vairāk jākoncentrējas uz profesionālo.”

„Tur ir arī [sadaļa] „Nedēļas jurists”. To es paskatos, kurš ir nedēļas jurists, apsveicu, bet nelasu. Man vairāk interesē profesionālas dabas jautājumi. Citu juristu privātā dzīve mani interesē mazāk. Es to žurnālu lasu tieši savas profesionālās darbības dēļ.”

Juristi padziļinātājās intervijās pauda arī savu atzinību par atsevišķām žurnāla sadaļām, piemēram, par sleju, kurā sniegts apkopojums par norisēm Eiropas tiesās. Juristi novērtē arī žurnāla tematiskos izdevumus – tie ļauj apzināt dažādos viedokļus tieslietu sistēmā par konkrēto jautājumu.

„Kādreiz gadās pa retam kādi Eiropas tiesu apkopojumi īsie, tie, kuriem tu neseko līdzi. Tu izlasi un – ā, par šo raksta. Tev norāda uz lietām, kuras tev it kā nav aktuālas, bet kuras nav slikti zināt.”

„Man patīk, ka taisa tematiskos [izdevumus], ka par vienu tēmu lūdz vairākiem viedokļus. (..) Tas varbūt nav dziļi juridiskas tehnikas ietvaros, bet viņš ir interesants paskatīties, kādreiz varbūt atsaukties, kā kurš to redz, no tās puses, no tās puses. Tie tematiskie, manuprāt, ir vērtīgi, jo tu paņem žurnālu un zini, par ko viņš ir.”

87% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla publikāciju satura kvalitāti un faktu precizitāti – 18% ir ļoti apmierināti un 69% ir drīzāk apmierināti (skat. 24. attēlu). 8% respondentu nav apmierināti ar šo žurnāla satura aspektu, bet 5% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar žurnāla publikāciju satura kvalitāti un faktu precizitāti, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti un respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Padziļinātājās intervijās juristi norāda, ka žurnāla „Jurista Vārds” publikāciju satura kvalitāte ne vienmēr ir apmierinoša. Pēc juristu domām, publikācijām žurnālā ir jābūt strukturētām un jābalstās uz autoru plašāk veiktu izpēti – tikai viedokļa paušana par konkrēto jautājumu nav pieņemama šāda

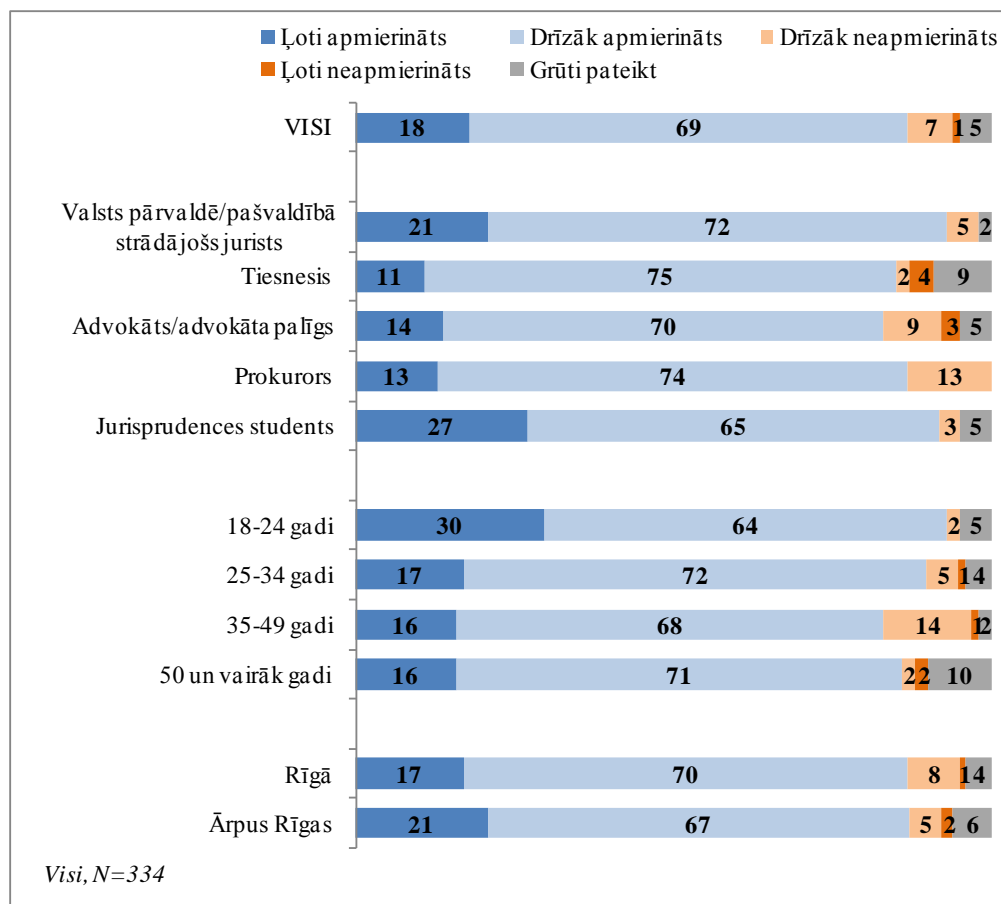
veida izdevumam. Tāpat publikācijām jābūt objektīvām – arī vienpusēja viedokļa paušana nav piemērota specializētam nozares izdevumam.

„Agrāk tiešām tas saturs bija no kā minimums referātiem vai nelieliem vai lielākiem pētījumiem, bet pēdējā laikā parādās un daudz vietas aizņem tādi īsi un kodolīgi viedokļu apkopojumi. Patīktu, ja tur būtu tiešām autora paveikta plašāka izpēte, nevis vienkārši pārdomas par situāciju. Šobrīd jau tas vairāk sāk par tādu žurnālu vai avīzi kļūt.”

„Par saturu – droši vien tajā brīdī tam cilvēkam tas ir svarīgi. Man ir svarīgi, lai es no šī raksta saprastu, kas ir problēma, vai tā ir risināma un, ja ir risināma, ko autors piedāvā vai ko jau atbilstošās valsts institūcijas ir izdarījušas – labi, ne tik labi.”

„Ļoti bieži ir bijis pat tā, bet ne pēdējā laikā, kad kādam vienkārši kāds spriedums nav patīcis un tas uzraksta. Es ļoti cenšos, lai mani raksti nebūtu ļoti subjektīvi, jo tas nav profesionāli, tas nav zinātniski, bet tas ir cik katram ir tā sajūta. Ļoti bieži cilvēki raksta, jo viņiem sāp un tad ir diezgan vienpusēji.”

24. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” publikāciju satura kvalitāti un faktu precizitāti (%)

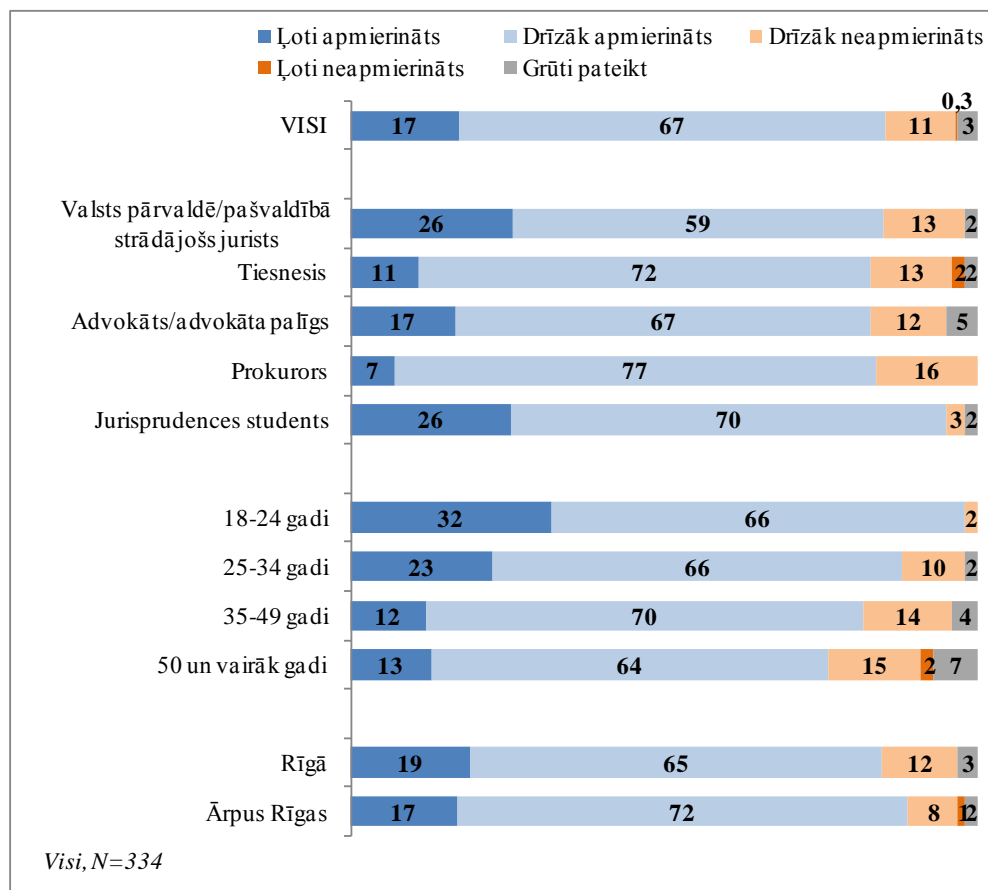

Savukārt, kā norāda kāds no intervētajiem juristiem, par faktu precizitāti publikācijās ir atbildīgi paši publikāciju autori. Žurnāla „Jurista Vārds” redakcija neveic publikāciju zinātnisko pārbaužu, bet, kā uzsver kāds no respondentiem, pamanīt publikācijās faktu neprecizitātes var tikai juristi, kuri specializējas konkrētajā jomā.

„Par faktu precizitāti atbild būtībā publikācijas autors, līdz ar to „Jurista Vārdu” par to nevar vainot un arī nebūtu jāvaino, jo izteikšanās brīvība mums tomēr tiek garantēta.”

„Palaikam gadās zili brīnumi. (..) Principā redakcija neveic zinātnisko pārbaudi un to arī var izķert kāds, kas attiecīgajā jomā specializējas. (..) Tos glūkus bieži vien uzķer tikai cilvēki, kas dotajā jomā ir bišķīt iedziļinājušies, jo, vienkārši pa diagonāli lasot, liekas, ka viss baigi labi, bet ja cilvēks ir iedziļinājies, tad viņš – paga, paga, te ir tikai viena puse, par ko tu runā.”

25. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” rakstu aktualitāti (%)

84% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla rakstu aktualitāti – 17% ir ļoti apmierināti un 67% ir drīzāk apmierināti (skat. 25. attēlu). 11% respondentu nav apmierināti ar žurnāla rakstu aktualitāti, bet 3% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Aptaujas datu analīze rāda, ka ļoti apmierināti ar žurnāla rakstu aktualitāti salīdzinoši biežāk ir valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi un jurisprudences studenti, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Padziļinātājās intervijās juristi norāda, ka žurnāla „Jurista Vārds” rakstos tiek sekots līdzī konkrētā brīža norisēm un kopumā raksti ir aktuāli. Kā piebilst kāds no juristiem, drīzāk jāpievērš vērība tam, ka ne viss aktuālais tiek atspoguļots žurnāla lapaspusēs.

„Tajā brīdī, kad aiziet kaut kādi lieli grozījumi, tad viņi cenšas uztaisīt tos numurus un tādā ziņā tā atbilde uz to procesu ir, nedzīvo nodalīti.”

„Tā tematika, kas ir šobrīd, ir aktuāla. Ir aktualizētas pareizās lietas. Vai viss ir aktualizēts, tas ir cits jautājums.”

Intervētie juristi iesaka veikt dažādu apakšnozaru padomju – piemēram, advokātu un notāru – aptauju ar mērķi noskaidrot dažādu tēmu aktualitāti. Kā norāda jurists, par konkrēto tēmu aktualitāti juristu vidū var liecināt arī ar žurnāla „Jurista Vārds” portāla meklētāja starpniecību biežāk caurlūkotās tēmas. Lai veidotos atgriezeniskā saite ar juristiem, respondents rosina veidot arī

atsevišķu sadaļu žurnāla „Jurista Vārds” portālā, tā dodot iespēju pašiem juristiem aktualizēt kādu jautājumu.

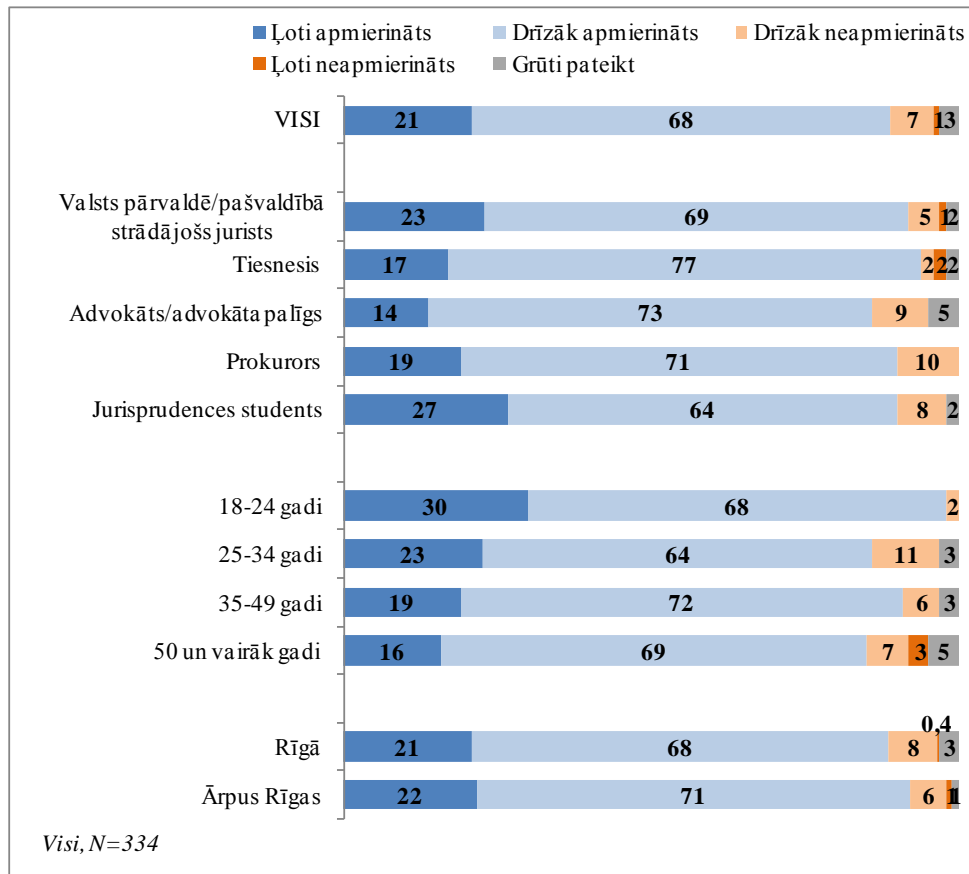
„Jautājums, kur „Jurista Vārds” ir atgriezeniskā saite un no kuriem avotiem viņš akumulē to aktuālo. Visvieglākais būtu speciālistu tīkls, kuri diendienā darbojas ar šiem jautājumiem, piemēram, advokatūra un notariāts. Šīs atsevišķās grupas, kas darbojas konkrētajā vidē ar konkrētiem jautājumiem, pasaka, ka šeit ir pilnīgs dīķis, kur vienkārši nav sakārtots normatīvais regulējums. (..) Varētu arī būt kāds šķirklis, kurā var aktualizēt vai komentēt kādus jautājumus. Viņi var paskatīties, kas ir biežāk meklētākais viņu pašu portālā „Jurista Vārds”, ko juristi caur meklētāju skatās. Ja meklē, piemēram, mantas arests, tad vajag paskatīties, cik intensīvi meklē šo topiku. Tā ir tāda slēptā pētniecība.”

Vairāki intervētie juristi kā savās nozarēs aktuālas un nepietiekami risinātas tēmas pieminēja:

1. notārs norādīja, ka ir (a) procesuāli neatrisinātas lietas, kuras ļoti apgrūtina palīdzību cilvēkam, un (b) 2008. gadā ir pieņemti noteikumi par laulāto mantas izdalīšanu, praktiķi zina par tiem saistītās problēmas, bet tās netiek risinātas;
2. valsts iestādē strādājošs jurists vēlējās vairāk publikāciju par hibrīdkariem un attiecīgā brīža aktualitātēm sabiedrībā (piemēram, Partnerattiecību likumu u.tml.);
3. privāti praktizējošs jurists vēlētos redzēt diskusijas, kā plānotie likumu grozījumi ietekmēs konkrētu nozaru darbību, kā piemēru minot Imigrācijas likumu grozījumu par uzturēšanās atļauju izsniegšanu saistībā ar nekustamā īpašuma iegādi Latvijā ietekmi uz tautsaimniecību u.tml.

Vispārīgāki juristu priekšlikumi žurnāla satura uzlabošanai ir minēti šīs nodaļas turpinājumā.

26. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” izklāsta valodu (%)

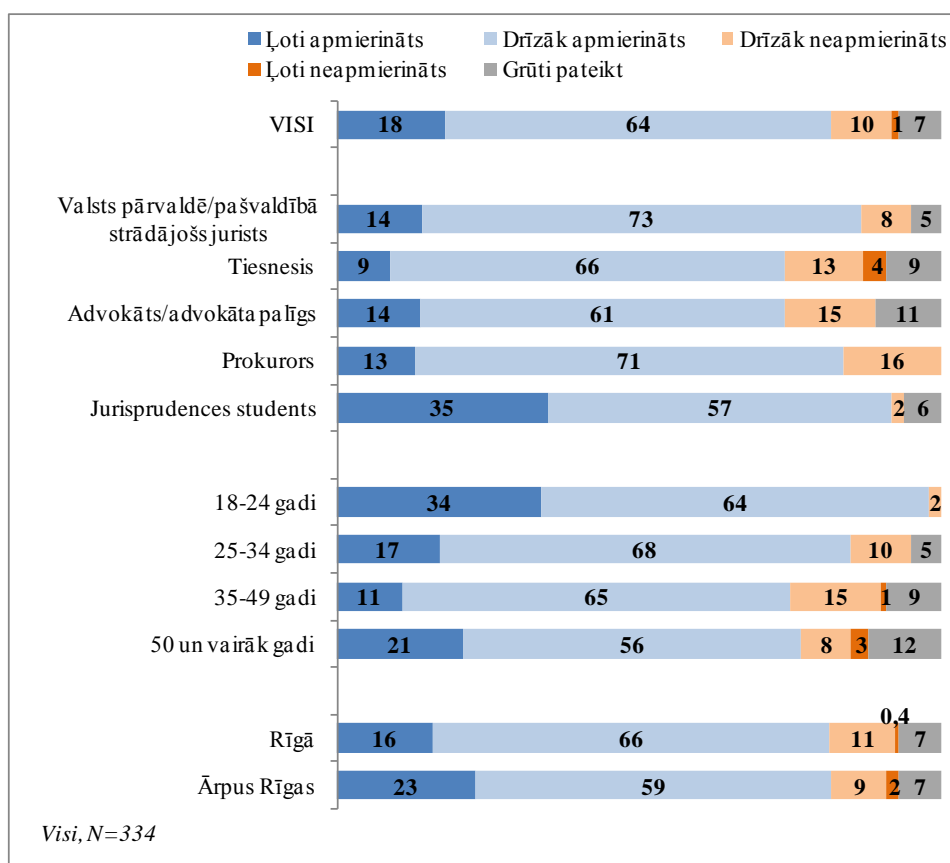
89% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla izklāsta valodu – 21% ir ļoti apmierināti un 68% ir drīzāk apmierināti (skat. 26. attēlu). 8% respondentu nav apmierināti ar žurnāla izklāsta valodu, bet 3% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar žurnāla izklāsta valodu, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti un respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Arī padziļinātajās intervijās juristi pauž apmierinātību ar žurnāla izklāsta valodu. Kā norāda interviju dalībnieki, rakstot par tieslietu nozares tēmām, izmantotā valoda vienmēr būs gana specifiska un tas ir pats par sevi saprotams. Bet, lai varētu publikāciju tieslietu jomā sagatavot vienkāršākā valodā, tās autoram jābūt „*lielam vārda meistaram*”.

„Tā atbilst šī izdevuma specifiskajai, jo juristu valoda ir ļoti īpatnēja, ne tāda, kā mēs vienkārši runājam. Mēs bieži vien runājam ar likuma frāzēm, savādāk mēs to domu nevaram izteikt. Es domāju, ka tas (izklāsts) ir pilnīgi atbilstošs gan likumu normām, gan problemātikai.”

„Valodas kultūru un iespēju izteikties reglamentē tā tēma, par kuru mēs runājam. Jurisprudence ir pietiekami nopietna, ir jābūt pietiekami lielam vārda meistaram, lai to izklāstītu brīvākā vai mīļākā formā. (..) Vienmēr jau izdevēji cenšas parūpēties, lai valodas stils būtu atbilstošs un, manuprāt, tie speciālisti strādā labi.”

27. attēls. Apmierinātība ar žurnāla „Jurista Vārds” autoru kompetenci un autoritāti (%)

82% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla autoru kompetenci un autoritāti – 18% ir ļoti apmierināti un 64% ir drīzāk apmierināti (skat. 27. attēlu). 11% respondentu nav apmierināti ar šo žurnāla satura aspektu, bet 7% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Aptaujas datu analīze parāda, ka ļoti apmierināti ar žurnāla autoru kompetenci un autoritāti salīdzinoši biežāk ir jurisprudences studenti, respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas.

Kā norāda vairāki juristi padziļinātajās intervijās, pozitīvi vērtējams tas, ka žurnālā „Jurista Vārds” publicējas autori ar atšķirīgu kompetenci un autoritāti. Kā savas autoritātes juristi nosauc konkrētus tieslietu nozares pārstāvjus, norādot, ka vienmēr izlasa viņu sagatavotās publikācijas žurnālā. Tajā pašā laikā juristi nenoliedz, ka žurnālā lasa arī jurisprudences studentu sagatavotās publikācijas – galvenokārt ar interesi, kādas tēmas šķiet aktuālas topošajiem juristiem.

„Ir ļoti labi, ka ir dažādi – gan ir ļoti pieredzējuši, piemēram, profesore Meikališas kundze, profesors Krastiņa kungs, gan arī jaunie speciālisti, atklājot to problemātiku, kas ir viņu zinātniskajos darbos, pie kuriem es pieskaitu arī maģistra darbu. Ja tas ir godprātīgi veidots, kāpēc nē? Atklāti sakot, mums jau ir jāzina, kāda jaunā juristu paaudze nāk un par ko viņa domā.”

„Man ir autoritātes konkrētās sfērās. Piemēram, Torgāns, kurš ir civilprocesa un civiltiesību guru. Kad viņi publicē ko konkrētu, specifisku ar pētniecisku ievirzi, tad es vienmēr paskatos un izlasu to. (...) Ja ir Ziemeļa vai Levīta raksti, tad tu zini, ka tā ir kvalitāte – tu vienkārši izlasi un paskaties, kas ir tās lietas, ko viņi, esot starptautiskajās tiesās, šobrīd vēlas līdz mūsu ausīm atnest. Bet nav tā, ka es tos jaunos neizlasu. Patiesībā citreiz tie studenti, kas aizbrauc kaut kur ārpusē studēt, pēta kādus jautājumus, un tie raksti ir ļoti labi, bet es nelasu visu pilnīgi.”

Kāds no intervētajiem juristiem uzsver, ka nevajadzētu veidot publicēšanās ierobežojumus. Tā kā žurnāls „Jurista Vārds” ir paredzēts visiem tieslietu jomas speciālistiem un tajā pastāv dažādi publicēšanās veidi, tad iespējai iesaistīties kāda jautājuma apspriešanā būtu jābūt pieejamai katram interesentam.

„Jādod iespēja jebkurai, kas vēlas iesaistīties kaut kāda jautājuma apspriedē. Tur nav nekāda pamata ierobežojumam, jo šis ir tāds kā visu juristu saimi uzrunājošs izdevums. Šeit arī ir tās sadaļas, kur ir īsas domas, viedokļi un aptaujas, kas neprasa plašāku izklāstu. Arī tas izraisa pārdomas par attiecīgo jautājumu. Es neesmu saskāries ne ar vienu rakstu, kur ir radušās domas par to, kā varēja atļaut tādu publicēt!? Tā nav bijis.”

Atsevišķi juristi padziļinātajās intervijās, runājot par žurnāla „Jurista Vārds” autoru kompetenci un autoritāti, pauda arī kritisku nostāju. Kāds jurists uzskata, ka žurnāla autoru kolektīvs ir samērā vienvēidīgs, jo tajā jaunus vārdus, uzvārdus ieraudzīt izdodas reti. Savukārt kāds cits jurists nav apmierināts ar to, ka žurnālā tiek publicēti visi iesniegtie raksti.

„Protams, kad ir kādi problēmjautājumi, tad viņi pacenšas nointervēt kādu, kas skaitās autoritāte, bet tā mums visi, kas raksta, tos publicē.”

„Tie rakstītāji ir vieni un tie paši. Cik es esmu pati meklējusi kaut kādus komentārus par man interesējošo problēmu, es pārsvarā tos uzvārdus vienus un tos pašus redzu. Es negribu teikt, ka tas ir vienmēr tā, bet es bieži redzu vairākus uzvārdus, kas iet pa riņķi.”

Padziļināto interviju ietvaros juristi pauda arī virkni ieteikumu žurnāla „Jurista Vārds” satura pilnveidošanai:

- Sabalansēt žurnāla saturu, kas apmierinātu visas plašās juristu saimes vajadzības. Daži juristi uzskata, ka žurnālā nav iespējams apvienot akadēmisko un praktisko virzienu, bet citi, tieši pretēji uzskata, ka tas ir izdarāms. Piemēram, ik nedēļas numurā varētu būt tā brīža aktualitātes, uz aktualitātēm korespondējošie raksti, viedokļu apmaiņas, intervijas, savukārt akadēmiskais izdevums varētu iznākt reizi ceturksnī. Cits piemērs ir kādas tēmas vispusīga aplūkošana, iekļaujot gan praktiskos padomus, gan turpinājumā ievietojot zinātniskāku rakstu, kurš paskaidro noteiktu tiesību jautājuma attīstību laika perspektīvā u.tml.
- Tematiskos izdevumus veidot kā žurnāla ik nedēļas izdevuma pielikumu un nodrošināt to pieejamību arī tiem, kuri žurnālu neabonē. Daži juristi uzskata, ka tematisko izdevumu būtu

jāveido ar noteiktu regularitāti, apkopojot plašu informāciju par konkrētu tēmu. Tematiskajā žurnālā var iekļaut arī rakstus, kas par konkrēto tēmu iepriekš publicēti ik nedēļas izdevumā. Kā norāda atsevišķi juristi, tematiskos izdevumus būtu interesanti lasīt arī tiem, kas ikdienā žurnālu neabonē, taču ir svarīgi, lai informācija par šādu izdevumu līdz viņiem nonāktu. Respondenti iesaka informāciju izplatīt caur apakšnozaru padomēm, jo caur tām notiek informācijas plūsma arī par citām norisēm, piemēram, lekcijām un semināriem – tas nozīmē, ka šo informāciju lasa un tai pievērš uzmanību.

„Taisīt atsevišķus nevis ikmēneša regulāros žurnālus, bet ik pa brīdim tādus tematiskos, ka paņemta viena tēma, piemēram, mantojuma lietas, un tad par tām mantojuma lietām tas žurnāls ir viss – par aktuālajām problēmām, par problemātiskajām situācijām, ar ko visbiežāk saskaras, tur tie raksti ir apkopotī vienā vai no vecajiem salasot kopā apkopot vienā.”

- Ietvert žurnālā Augstākās tiesas un Satversmes tiesas spriedumu analīzi, to sagatavošanā iesaistīt dažādu Latvijas augstskolu pārstāvjus. Daži juristi uzskata, ka žurnālā nevajadzētu publicēt Augstākās tiesas un Satversmes tiesas spriedumu tekstus pilnā versijā, jo ar tiem ir iespējams iepazīties citos informācijas avotos. Tajā pašā laikā juristi rosina žurnālā veikt īsu tiesas spriedumu analīzi un sniegt komentārus par tiem, tādējādi veidojot juridisko diskusiju. Kāds no juristiem iesaka komentāru sagatavošanā iesaistīt dažādu Latvijas augstskolu pārstāvjus, piemēram, mācībspēkus no Rīgas Stradiņa universitātes un Biznesa augstskolas „Turība”.

„Varētu būt arī komentāri par Augstākās tiesas konkrētā departamenta nolēmuma izpratni. Nav runa par to, ka nolēmums tiek kritizēts un ka mēs cenšamies paust necieņu tiesai, jo mūs tas nav apmierinājis. Bet, veidojot šo juridiskās domas diskusiju kopumā, saskarsme gan ar doktrīnas pārstāvjiem, gan ar prakses pārstāvjiem, manuprāt, ir ļoti sekmējama. To varētu komentēt arī universitātes – Turības, Stradiņa universitātes mācībspēki, jo tas izpaliek.”

„Nesmu pamanījusi, vai viņi ieliek katru Satversmes tiesas spriedumu un kādu īsu komentāru. (..) Viņi cenšas arī no Augstākās tiesas mājas lapas, bet tas, ka pārpublicē spriedumu tekstus pilnā apmērā, manuprāt, ir lieki. Vai tiešām kāds tikai to lasa? Drīzāk komentārs par šo spriedumu varētu būt. Ja mums ir pieņemts jauns spriedums, īsa analīze, komentārs, galvenās tēzes. Tā bišķīt analītiskāk, nevis pielikt pilnu lapu ar spriedumu, kas ir pieejams arī citās vidēs.”

- Biežāk žurnālā publicēt Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus. Vairāki juristi norāda, ka labprāt vairāk žurnālā „Jurista Vārds” lasītu par Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumiem. Kā atzīst kāds no juristiem, tā būtu iespēja ar šiem nolēmumiem iepazīties latviešu valodā – tas svarīgi ir tiem juristiem, kuri brīvi nepārvalda svešvalodas. Turklāt, pēc kāda jurista domām, tā savā veidā būtu arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas principu izmantošanas sekmēšana.

„Tāpat nav daudz rakstu par Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumiem. Tas ir forši, ja kādreiz ieliek, ka tāds un tāds.”

„Man ļoti patiktu, ja kāds „Jurista Vārds” būtu aizpildīts ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas kādiem mezglu nolēmumiem, kas var ietekmēt un ietekmē arī Latvijas tiesu praksi. Pieļauju, ka jaunā paaudze ir teicama angļu, franču un arī citu valodu pārzināšanā, bet to nevar teikt par visiem. Tas arī sekmētu šo Eiropas Cilvēktiesību tiesas principu izmantošanu un popularizēšanu.”

- Publicēt žurnālā tulkotus rakstus no starptautiskiem izdevumiem. Kāds jurists iesaka žurnālā „Jurista Vārds” pārpublicēt kvalitatīvus rakstus no starptautiskiem specializētajiem izdevumiem, tos iztulkojot latviešu valodā. Tā būtu iespēja juristiem iegūt daudz plašāku informāciju par tieslietu nozari – jo īpaši tādēļ, ka pašiem nereti trūkst kapacitātes un laika, lai lasītu šāda veida informācijas avotus.

„Varbūt viņi varētu padomāt par iztulkotiem ļoti labiem rakstiem starptautiskos žurnālos, kuri nekad te nebūs nevienam parastam juristam, jo nav ne kapacitāte, ne laiks, bet, ja viņš to ieraudzīs „Jurista Vārds” un redzēs, ka tas ir lietas koks (gan kā izaicinājums kādām pārdomām, gan kā iedvesma juristam vai advokātam, lai apstrīdētu kādu normu), tad tas būtu riktīgi forši.”

- Pārpublicēt rakstus vai informāciju no Latvijā iznākušajām kādai nozarei veltītai monogrāfijai. Kāds no juristiem ieteica žurnāliem pārpublicēt rakstus vai informāciju no monogrāfijām, kas veltīti kādai no tieslietu nozarēm, piemēram, ja kādā no jomām iznāk kāds nozares apkopojums, žurnāls varētu pilnībā vai fragmentāri pārpublicēt interesantākos rakstus. Lai gan konkrētās nozares speciālistiem tas būtu atkātojums, plašākam juristu lokam tā būtu jauna un, iespējams, lietderīga informācija.

„Augstākajai tiesai iznāca jubilejas izdevums par tiesnešiem. Varbūt, ka ir vērts kaut ko interesantu, piemēram, no šīs bibliogrāfijas publicēt, lai mēs iepazīstam arī tos cilvēkus.”

- Plānot žurnāla satura daudzveidību un ierosināt publikāciju tēmas. Kāds no intervētajiem juristiem norāda, ka šobrīd tēmas žurnālā „Jurista Vārds” tiek aplūkotas haotiski – proti, ir tēmas, par kurām tiek daudz rakstīts, un ir tēmas, kuras tiek aplūkotas ļoti reti. Viņaprāt, ir jāplāno dažādu tēmu atspoguļojums žurnālā, lai tiktu nodrošināta satura daudzveidība. Savukārt kāds cits jurists iesaka žurnāla redakcijai vairāk pašai rosināt tēmas, kuras būtu jāaplūko žurnālā – tā būtu iespēja uzzināt daudz plašāku juristu viedokli par konkrētiem jautājumiem.

„Būtu labi [izstrādāt] tādu globālāku plānu, lai visas tēmas tiktu aptvertas, nevis tā haotiski, ko iedod žurnālam, to viņi nopublicē. Lai nav tā, ka tikai par vienām tēmām raksta, bet citas vispār ir aizmirstas.”

„Ja redakcijai tāda iespēja ir, tad viņi varētu vēl kādus jautājumus paši varbūt iniciēt un pētīt, lai maksimāli uzzinātu plašākus juristu viedokļus, piemēram, kā bija par mediāciju. Tāda pieeja varētu būt kā papildinājums. Tas man patīk, jo tur tiešām cilvēki izsakās un tad var analizēt un domāt.”

- Nodrošināt satura konsekvenču no viena žurnāla numura uz nākamo. Vairāki juristi uzskata, ka žurnālam „Jurista Vārds” ir jābūt noteiktākam un stingrākam savā formā un saturā. Juristi vēlētos, lai noteiktas slejas – piemēram, intervija ar kādu no juristiem, juristu likteņi vai juristu diskusija par kādu konkrētu jautājumu – būtu katrā žurnāla numurā vai atkārtotos ar noteiktu regularitāti.

„Kas man patika iepriekš, bija tāda juristu diskusija, vieni un tie paši jautājumi uzdoti vairākiem juristiem. Man liekas, ka tas ir ļoti interesanti un ļoti vērtīgi, jo pa dažādām jomām. Tad tu arī redzi, ka ir tavas autoritātes, kam tu uzticies, tur iekšā, tas tiešām būtu ļoti labs, ja tas būtu katru numuru.”

„Prasās lielāka konsekvenču. Es saprotu, ka viņi grib būt dinamiski un tādi visādi, bet es domāju, ka juristu žurnālam jābūt dogmatiskākam un stingrākam formā un saturā, ka tu zini apmēram ko kur gaidīt. (..) Piemēram, ja mums ir intervijas, tad es zinu, ka man katru otrdienu būs intervija ar kādu no juristiem. Ja mums ir tādi juristu likteņi, tad lai mums ir vairāk nekā viens gadā aprakstīts.”

- Žurnāla rakstiem gatavot tēzes. Kāds no juristiem norāda, ka žurnāla „Jurista Vārds” rakstiem ir nepieciešamas tēzes, kurās tiktu ietverta katra raksta būtība – tēzes, līdzīgi kā rakstu kopsavilkumi, ļauj gūt priekšstatu par rakstu saturu un tēmas aktualitāti. Kā atzīst jurists, tēzes no publikācijām tiek izmantotas arī tiesvedības procesā.

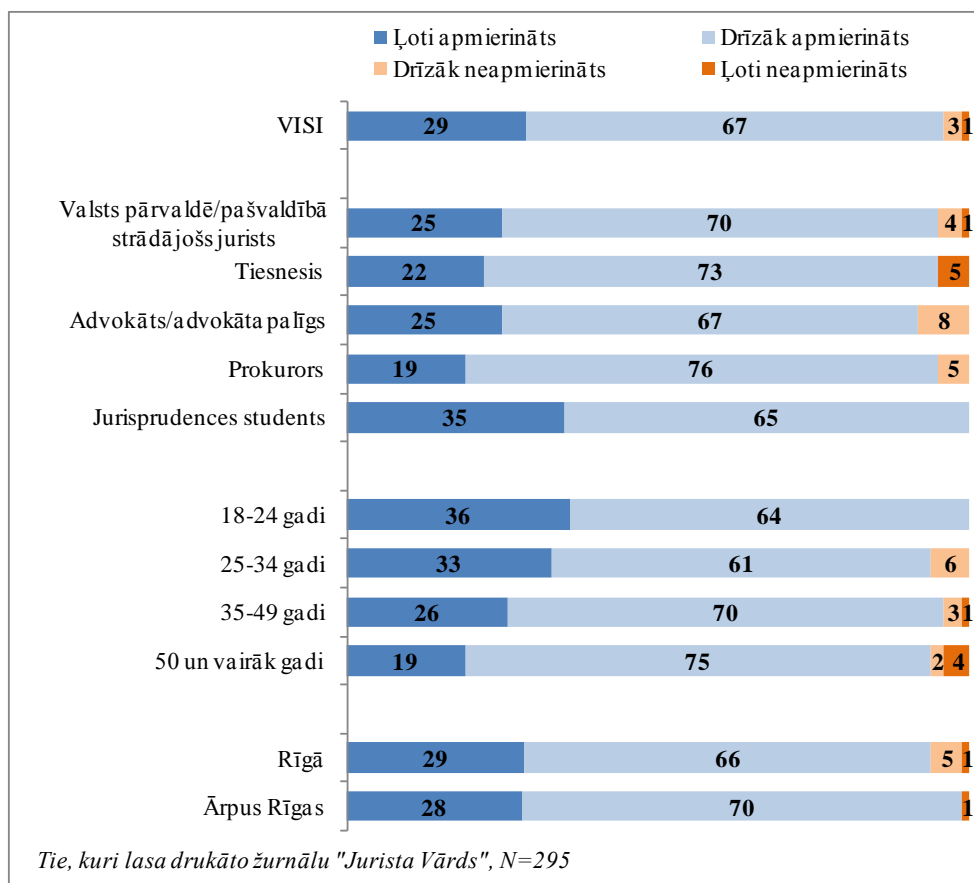
„Man patīk, ka senāta spriedumiem augšā ir svarīgākās tēzes. Būtu labi, ja tēzes būtu arī „Jurista Vārds” rakstos – tiešām visa raksta esence. Kopsavilkums, kas beigās, arī ir labi, jo dažkārt tev nav laika izlasīt visu rakstu, tu izej pa kopsavilkumu un saproti apmēram, par ko tas raksts ir, vai ir jēga

lasīt. Viena, divas tēzes kā pie senāta spriedumiem ir ideāli! Tēzes principā dažkārt var arī izmantot tiesā.”

- Žurnāls varētu būt biežāks. Kāds no juristiem uzskata, ka žurnāls „Jurista Vārds” varētu būt nedaudz biežāks. Tajā pašā laikā ir jāizvērtē, vai nedēļas laikā būs iespējams vēl vairākas žurnāla lapaspuses aizpildīt ar kvalitatīvu saturu.

„Pārdomājot žurnāla attīstību, tas varētu būt nedaudz biežāks, bet tad ir uzreiz jautājums, vai nedēļas laikā mēs kā praktizējošie un doktrīnu pārstāvošo juristi spējam nodrošināt saturu.”

28. attēls. Apmierinātība ar drukātā žurnāla „Jurista Vārds” noformējumu (%)

Juristiem, kuri lasa drukāto žurnālu „Jurista Vārds”, tika jautāts par viņu apmierinātību ar žurnāla noformējumu. 96% respondentu ir apmierināti ar žurnāla „Jurista Vārds” noformējumu – 29% ir ļoti apmierināti un 67% ir drīzāk apmierināti (skat. 28. attēlu). 4% respondentu nav apmierināti ar žurnāla noformējumu. To, ka ir ļoti apmierināti ar žurnāla noformējumu, salīdzinoši biežāk atzīst jurisprudences studenti, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem.

Arī padziļinātajās intervijās juristi lielākoties žurnāla „Jurista Vārds” noformējumu vērtē pozitīvi. Kā norāda vairāki respondenti, žurnāla raksti lielākoties ir strukturēti ar virsrakstiem un tādēļ viegli uztverami. Žurnāla vizuālais noformējums – piemēram, žurnāla vāks – arī tiek novērtēts atzinīgi un, kā norāda atsevišķi juristi, negaidītas izmaiņas tajā varētu mulsināt lasītājus. Tajā pašā laikā padziļināto interviju dalībnieku vidū ir arī viedoklis, ka žurnāla vāka vizuālajā noformējumā vajadzētu atteikties no fotogrāfiju izmantošanas – tā žurnāls atstātu daudz nopietnāku iespaidu.

„Skaidrs, ka ērtāk ir lasīt, ja ir strukturēts, ar virsrakstiem un ir sadalīts tas materiāls, nevis ir tekošs teksts. Noformējuma ziņā man vienmēr tas ir licies pievilcīgs un parocīgs.”

„Ja viņi tagad pēkšņi nomainītu vāka krāsu vai izteikti nomainītu vāka dizainu, es domāju, ka tas veicinātu mulsumu, nevis piesaistītu auditoriju.”

„Domāju, ka uz vāka no fotogrāfijām varētu atteikties, jo agrāk arī nebija. Bet iekšpusē es atbalstu, jo tas ir labi. Vismaz kolēģus var redzēt. Ja ir uz pirmā vāka, tad kaut kā tas fundamentālais pamats zūd bišķiņ, jo tas kļūst tāds vienkāršāks manā izpratnē. Varbūt vākam vajadzētu būt konservatīvākam nedaudz.”

Vairāki juristi padziļinātajās intervijās norāda uz dažiem aspektiem, kas žurnāla „Jurista Vārds” noformējumā būtu pilnveidojami. Daļa juristu uzskata, ka žurnāla fotogrāfiju kvalitāte nav apmierinoša – ne vienmēr tās ir veiksmīgas un pareizā rakursā. Kā norāda kāds no respondentiem, viņam neizprotama šķiet rakstu dalīšana, daļu raksta publicējot žurnāla pirmajās lapaspusēs, bet atlikušo daļu žurnāla vidus daļā vai beigās. Respondentu vidū tiek pausta neapmierinātība arī par rakstu neizlīdzinātajām malām un par atsauču mazo burtu izmēru.

„Tas jau izskatās pēc goda un cieņas aizkaršanas, bez maz apzinātas reputācijas graušanas. Maketētājs vai kas, es nezinu, kas to skatās.”

„Īsti nesaprotu to ideju, varbūt ir kāda doma. Citreiz ir tā, ka te priekšējās lapās sākas raksts un tad turpinās, piemēram, 20. lapā. Vai tas ir domāts, lai izšķirstītu un piesaistītu uzmanību, pie kāda cita raksta? Tas ir tā dīvaini.”

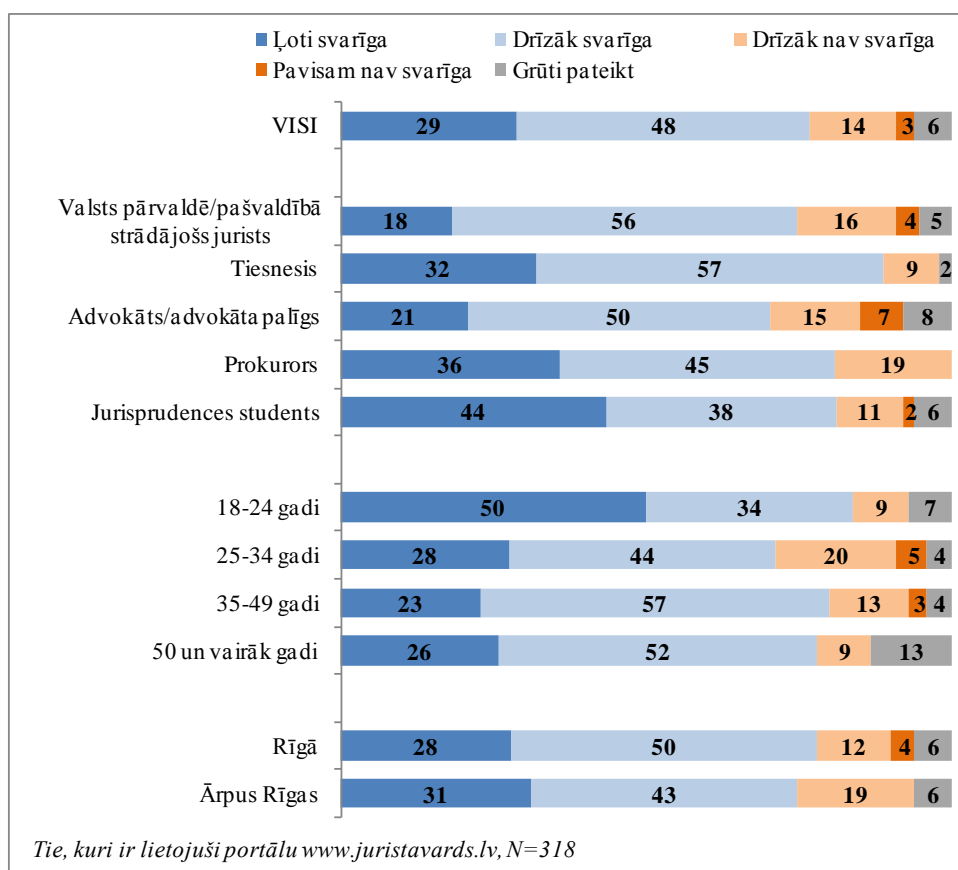
Tiem respondentiem, kuri aptaujā norādīja, ka ir drīzāk vai ļoti neapmierināti ar žurnāla „Jurista Vārds” noformējumu, tika jautāts, kas tieši viņus neapmierina. Ar respondentu sniegtajām atbildēm iespējams iepazīties 2. pielikumā.

4. Portāls www.juristavards.lv un konti sociālajos tīklos

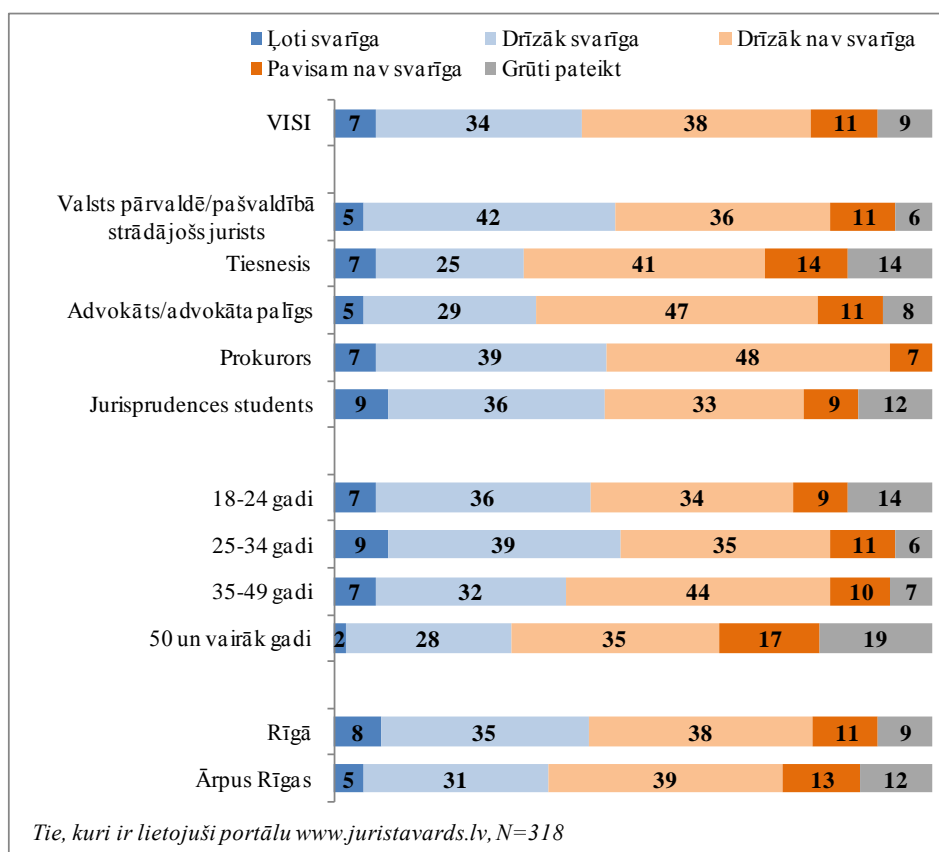
Tiem respondentiem, kuri lieto portālu www.juristavards.lv, tika lūgts novērtēt, cik svarīgas viņiem šķiet dažādas portāla sadaļas. Portāla sadaļu „Ziņas” par svarīgu uzskata 77% aptaujāto juristu – 29% tā ir ļoti svarīga un 48% drīzāk svarīga (skat. 29. attēlu). 17% respondentu šī portāla sadaļa nav svarīga, bet 6% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Portāla sadaļu „Ziņas” par ļoti svarīgu salīdzinoši biežāk atzinuši jurisprudences studenti un respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Portāla sadaļu „Afīša” par svarīgu uzskata 41% aptaujāto juristu – 7% tā ir ļoti svarīga un 34% drīzāk svarīga (skat. 30. attēlu). 49% respondentu šī portāla sadaļa nav svarīga, bet 9% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Portāla sadaļu „Afīša” par svarīgu (summējot „ļoti svarīgi” un „drīzāk svarīgi”) salīdzinoši biežāk atzinuši respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta ir Rīga.

29. attēls. Portāla www.juristavards.lv sadaļas „Ziņas” svarīguma vērtējums (%)

30. attēls. Portāla www.juristavards.lv sadaļas „Afīša” svarīguma vērtējums (%)

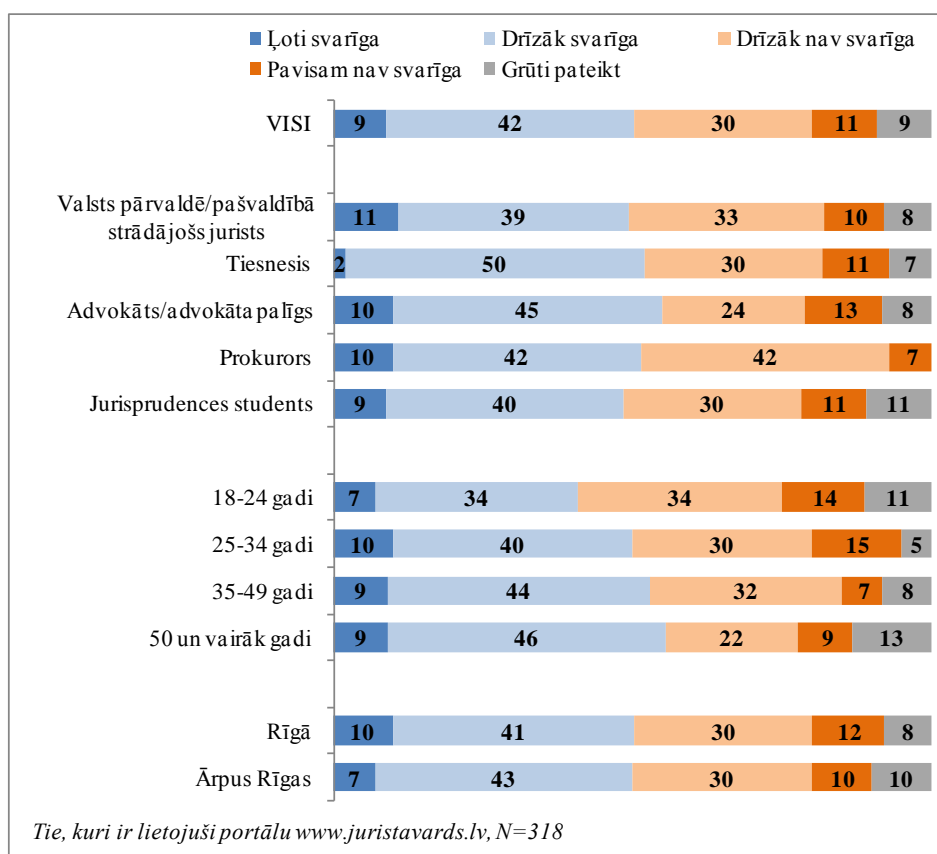

Portāla sadaļa „Domnīca” svarīga šķiet 51% aptaujāto juristu – 9% tā ir ļoti svarīga un 42% drīzāk svarīga (skat. 31. attēlu). 41% respondentu šī portāla sadaļa nav svarīga, bet 9% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Portāla sadaļu „Domnīca” par svarīgu (summējot „ļoti svarīgi” un „drīzāk svarīgi”) salīdzinoši biežāk atzinuši respondenti, kuriem 25 un vairāk gadu.

Padziļinātajās intervijās kāds no juristiem norāda, ka „Domnīca” nav tā sadaļa, ko viņš portālā caurskata ik dienu. Respondents to apmeklē tad, kad pašam ir vēlme paust savu viedokli par kādu jautājumu, kā arī gadījumos, ja laika īsināšanas nolūkos sociālajos portālos ir pamanīts ieteikums izlasīt rakstu, kas ir publicēts šajā portāla sadaļā.

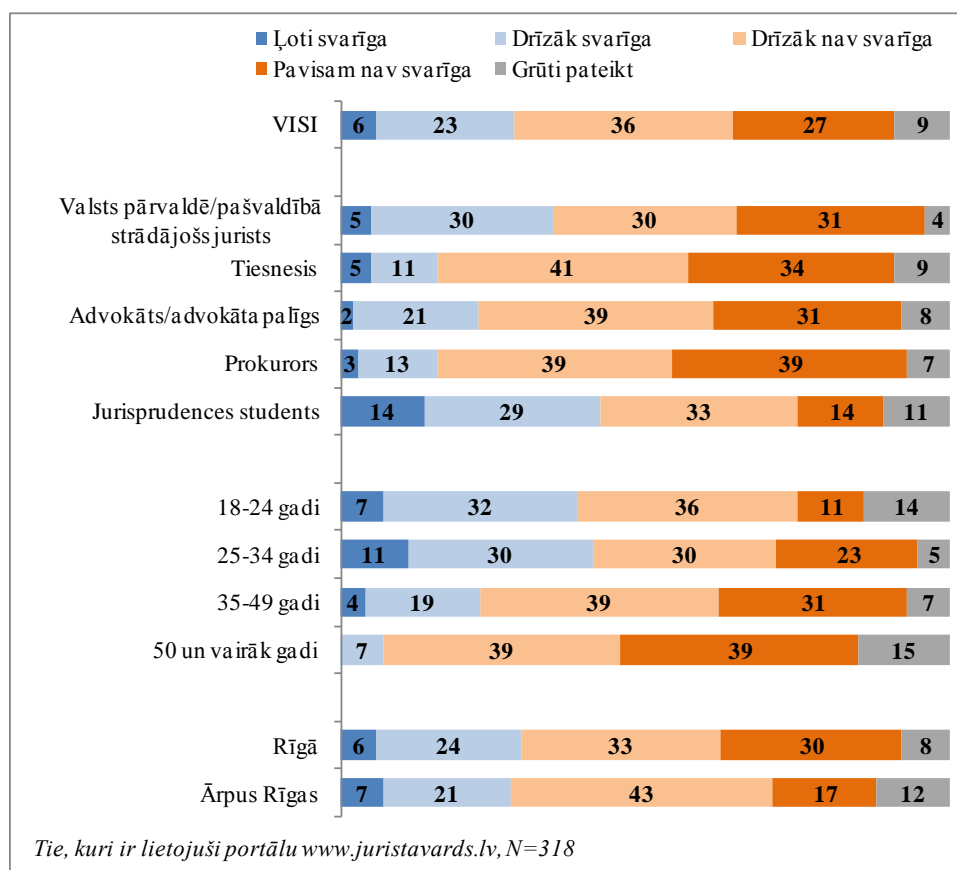
„Jāatzīst, ka tādās domnīcās un esejās es lienu iekšā tad, kad pašai ir ko rakstīt vai galīgi nav ko darīt – sēžu, gaidu kaut kur rindā, jāpaskatās, ko kāds ir uzrakstījis. Bet tad arī drīzāk tas ir kādā sociālā portālā, Jānis Lapsa ir uzrakstījis rakstu, viņš viņu ir nošērojis Facebook, es ieraugu un aizeju izlasu. Bet ikdienā nelienu skatīties, kas jauns parādījies.”

31. attēls. Portāla www.juristavards.lv sadaļas „Domnīca” svarīguma vērtējums (%)

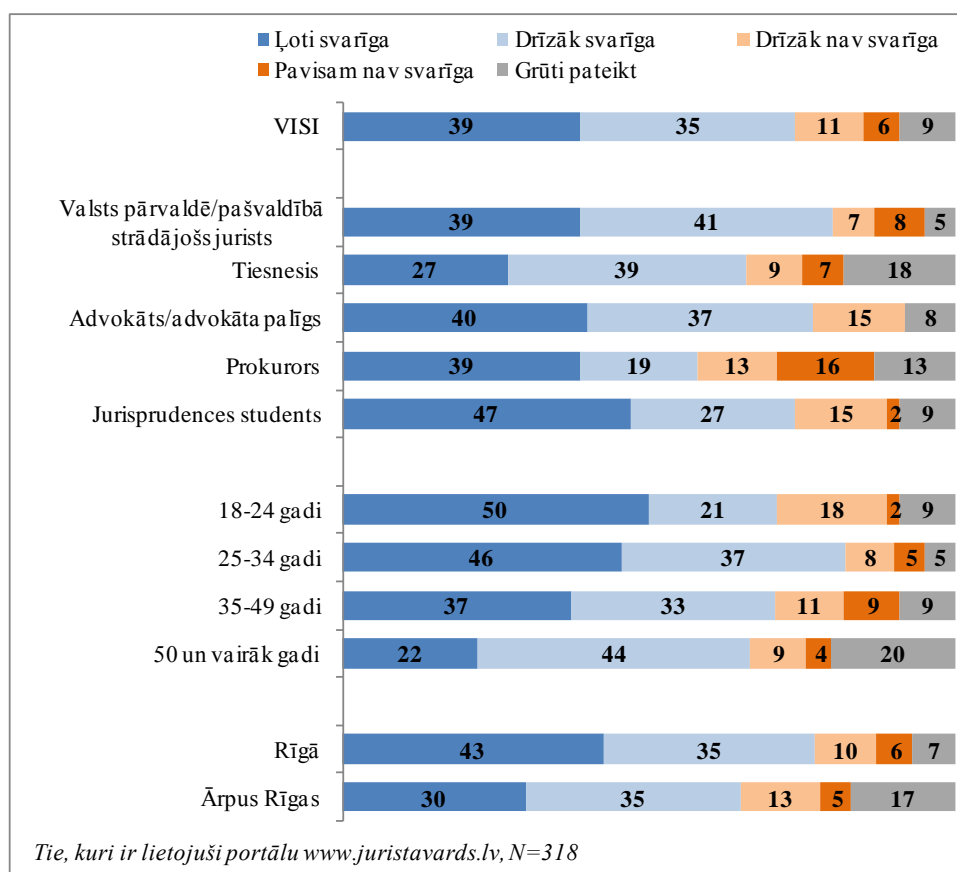

Sadaļu „Amatu konkursi” par svarīgu uzskata 29% aptaujāto juristu – 6% tā ir ļoti svarīga un 23% drīzāk svarīga (skat. 32. attēlu). 63% respondentu šī portāla sadaļa nav svarīga, bet 9% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Portāla sadaļu „Amatu konkursi” par svarīgu (summējot „ļoti svarīgi” un „drīzāk svarīgi”) salīdzinoši biežāk atzinuši valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi un jurisprudences studenti, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem.

32. attēls. Portāla www.juristavards.lv sadaļas „Amatu konkursi” svarīguma vērtējums (%)

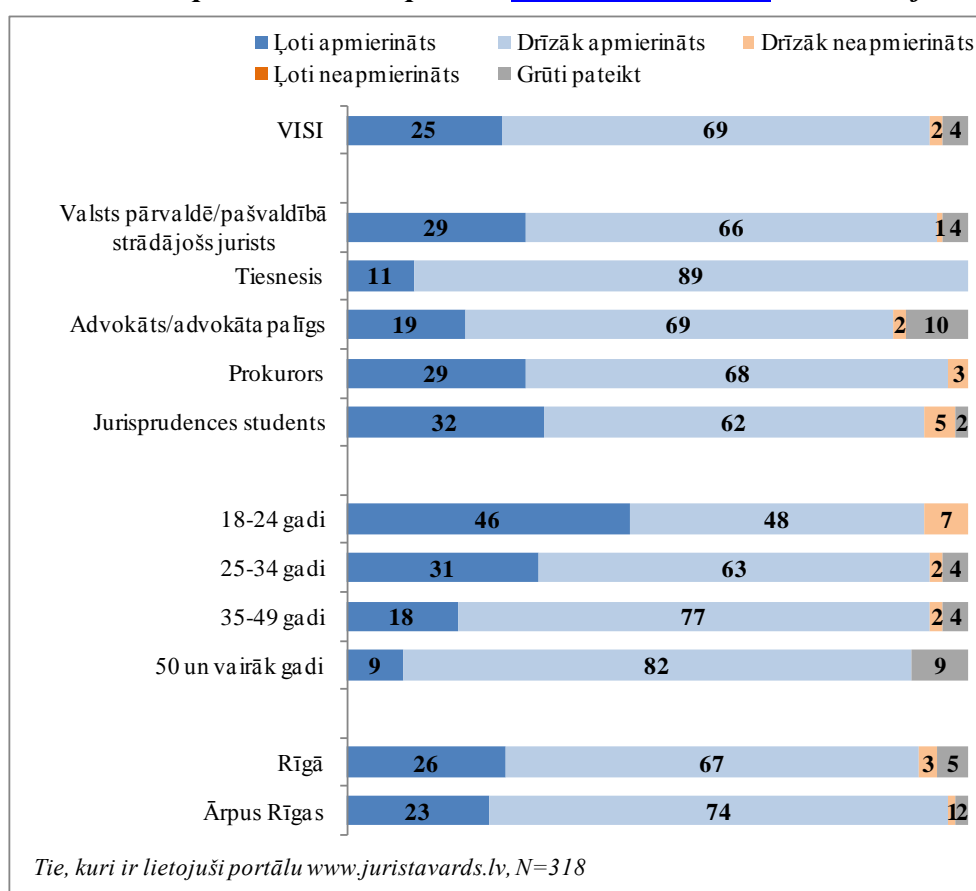
33. attēls. Portāla www.juristavards.lv maksas sadaļu svarīguma vērtējums (%)

Portāla maksas sadaļas (kārtējais žurnāla numurs un rakstu arhīvs) par svarīgām uzskata 74% aptaujāto juristu – 39% tās ir ļoti svarīgas un 35% drīzāk svarīgas (skat. 33. attēlu). 17% respondentu maksas sadaļas nav svarīgas, bet 9% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Portāla maksas sadaļas par ļoti svarīgām salīdzinoši biežāk atzinuši jurisprudences studenti, respondenti vecumā no 25 līdz 34 gadiem, kā arī juristi, kuru darbības vieta atrodas Rīgā.

Tiem respondentiem, kuri lieto portālu www.juristavards.lv, tika lūgts novērtēt savu apmierinātību ar dažādiem portāla izskata, funkcionalitātes un satura aspektiem. Ar portāla **vizuālo noformējumu** ir apmierināti 94% aptaujāto juristu – 25% ir ļoti apmierināti un 69% ir drīzāk apmierināti (skat. 34. attēlu). 2% respondentu nav apmierināti ar portāla vizuālo noformējumu, bet 4% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar portāla vizuālo noformējumu, salīdzinoši biežāk atzīst respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem.

34. attēls. Apmierinātība ar portāla www.juristavards.lv vizuālo noformējumu (%)

Padziļinātājās intervijās juristu teiktais liecina, ka viņi ir pamanījuši izmaiņas portāla www.juristavards.lv vizuālajā noformējumā. Tomēr atsevišķi juristi uzskata, ka portāla vizuālais noformējums būtu vēl pilnveidojams. Piemēram, kāds no juristiem rosina veidot nedaudz atšķirīgu izskatu portālam un žurnāla elektroniskajam versijai – tā kā to saturs atšķiras, tad ir būtiski uzreiz saprast, kurš no tiem tiek lietots. Kāds cits jurists norāda, ka nav apmierināts ar rakstu izcelšanu – pirms šīm vizuālajām izmaiņām portāls, viņaprāt, bija ērtāk lietojams.

„Man nepatika tas, ka ir pārāk līdzīgi ar žurnālu. No sākuma ir portāls, bet tad ir žurnāls. Man tie jūk kopā. Skatoties tu uzreiz nevari saprast, vai tas ir žurnāls vai portāls. Tad ir jāskatās augšā, kur tu atrodi. Man liekas, ka tomēr tam portālam vajag bišķiņ atšķirties, lai būtu uzreiz saprotams, kurā vietā tu esi – vai žurnāla rakstā vai portālā, kur ir cita informācija.”

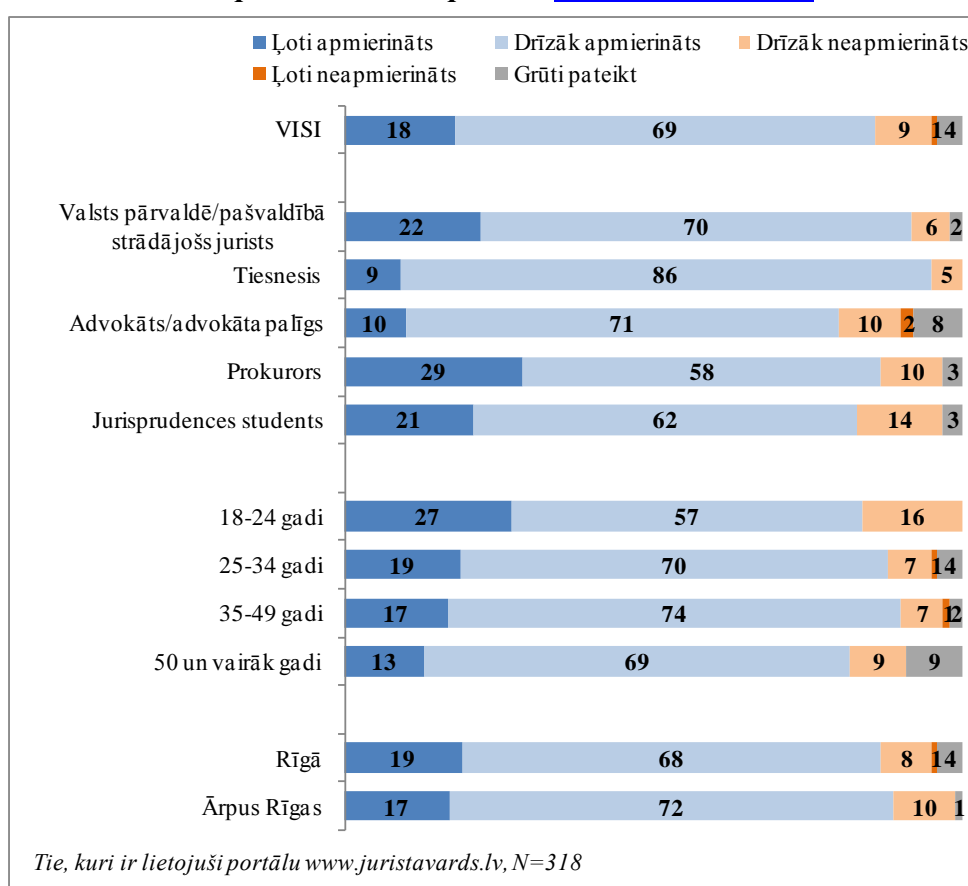
„Es kaut kā nevaru pierast pie tā jaunā. Agrāk kaut kā bija ērtāk. Tagad kaut kādi raksti ir lielāki izcelti un kaut kas ir mazāks. Kaut kas īsti tur nav. Varētu piedomāt un bišķiņ uzlabot.”

Ar portāla lietošanas ērtumu ir apmierināti 87% aptaujāto juristu – 18% ir ļoti apmierināti un 69% ir drīzāk apmierināti (skat. 35. attēlu). Savukārt 10% respondentu nav apmierināti ar portāla lietošanas ērtumu, bet 4% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Aptaujas datu analīze parāda, ka ļoti apmierināti ar portāla lietošanas ērtumu salīdzinoši biežāk ir prokurori, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Runājot par portāla lietošanas ērtumu, kāds no intervētajiem juristiem vērš uzmanību uz portāla sadaļu „Domnīca” – norādot, ka vairāki funkcionalitātes aspekti apgrūtina eseju rakstīšanu. Respondents norāda uz problēmām ar kursora novietošanu, kā arī uz to, ka pēc esejas publicēšanas nav nodrošināta iespēja labot rakstīšanas gaitā nepamanītās pareizrakstības kļūdas.

„Eseju rakstīšanā kaut kas funkcionalitātē nebija labi. It kā vari saglabāt kā melnrakstu, bet tad.. pašai sanāca, ka pēc tam, kad publicēju, ieraudzīju kļūdu, vairs izlabot nevarēju. Kad raksti, tad kļūdas ir grūti pamanīt. Ja gribi ierakstīt kaut ko pa vidu, bet tas kursors kaut kā aizlec uz beigām. Tur kaut kāds tehnisks glūks bija.”

35. attēls. Apmierinātība ar portāla www.juristavards.lv lietošanas ērtumu (%)

Vairāki juristi uzskata, ka ir jāseko tehnoloģiju attīstības tendencēm un jāveido portāla aplikācija, kura būtu lietojama mobilajos telefonos un planšet datoros. Iespēja žurnālu lasīt ne tikai datorā, pēc respondentu domām, padarītu žurnāla saturu daudz pieejamāku lasītājiem. Ņemot vērā, ka žurnālam šādas iespējas pastāv, interesenti par tām būtu jāinformē plašāk.

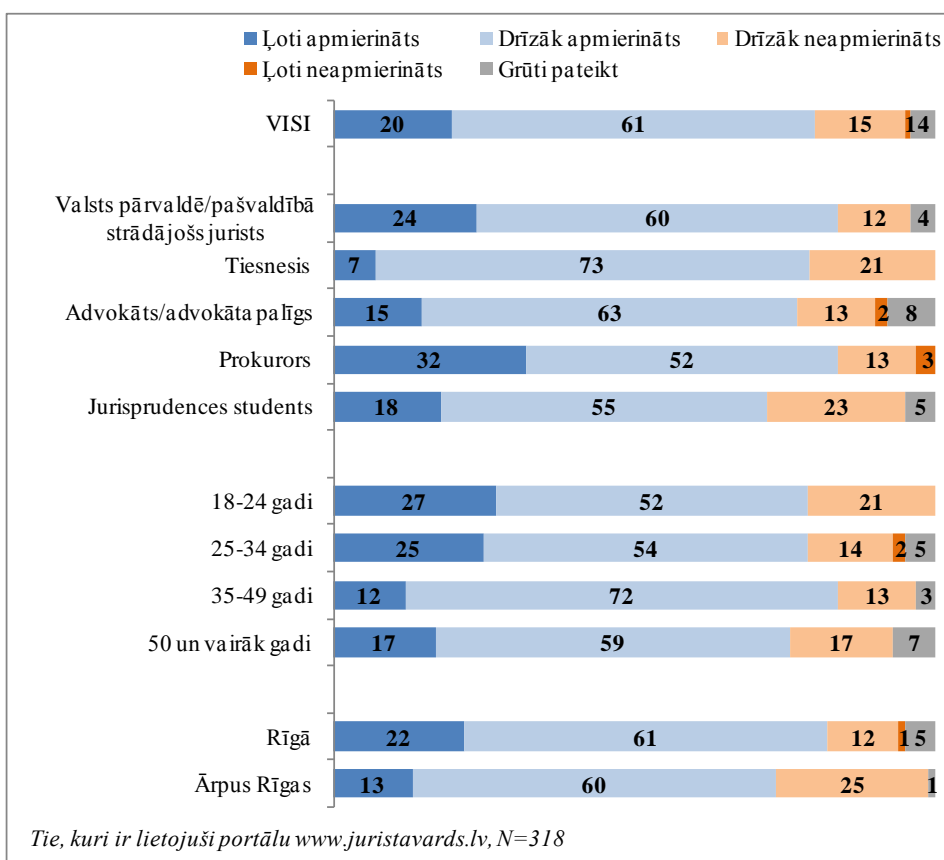
„„Jurista Vārdam” nav elektroniskā versija. Datora versija ir forša, bet mobilā aplikācija nav – ļoti daudzi izmanto iPad vai iPhone un nav versijas, kas būtu piemērota šīm ierīcēm un varētu aizstāt

drukāto versiju. Kā mēs zinām, lieli žurnāli, tie paši „National Geographic”, „New York Times”, veido savas aplikācijas, pat „Satori” veido savu aplikāciju kā žurnālu.”

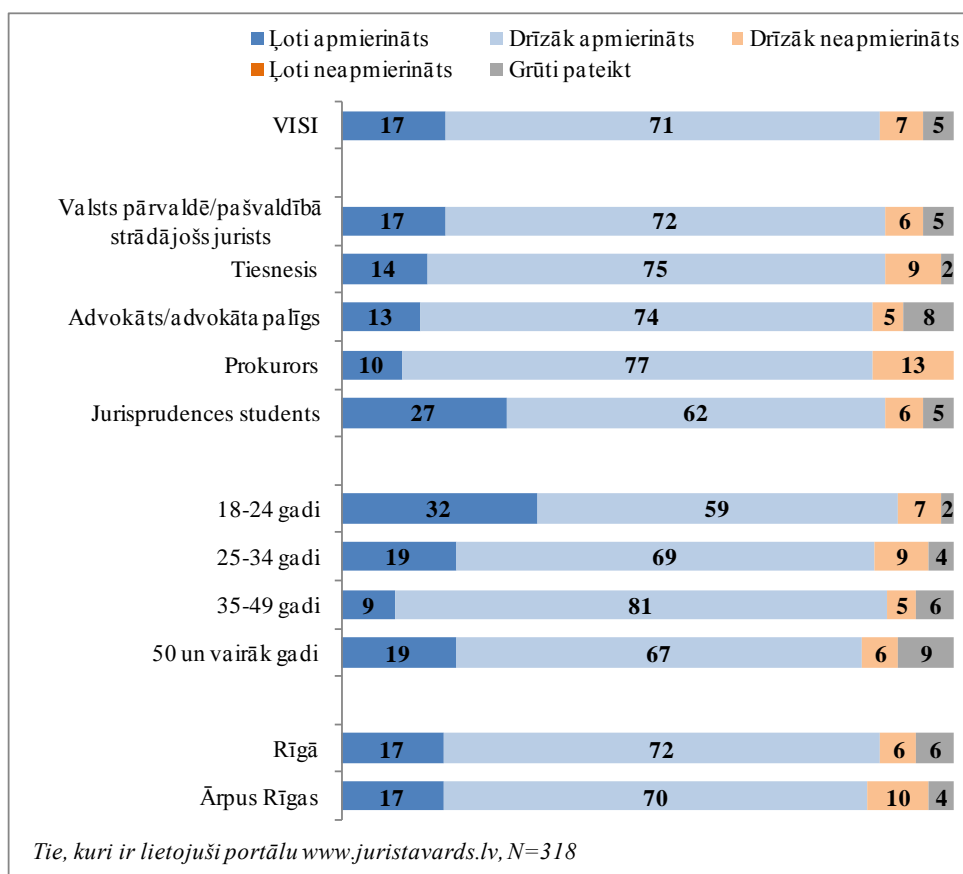
„Būtu forši, ja „Jurista Vārdam”, sekojot līdzī jaunākajām tehnoloģiju tendencēm, būtu aplikācija planšetei. Tad to varētu redzēt vienmēr visos laikos. Es varēšu viņu lasīt.”

Ar portāla www.juristavards.lv meklētāju un arhīvu ir apmierināti 81% aptaujāto juristu – 20% ir ļoti apmierināti un 61% ir drīzāk apmierināti (skat. 36. attēlu). 16% respondentu nav apmierināti ar portāla meklētāju un arhīvu, bet 4% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. To, ka ir ļoti apmierināti ar portāla meklētāju un arhīvu, salīdzinoši biežāk atzīst prokurori un valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošie juristi, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem un tie juristi, kuru darbības vieta ir Rīga.

36. attēls. Apmierinātība ar portāla www.juristavards.lv meklētāju un arhīvu (%)

37. attēls. Apmierinātība ar portāla www.juristavards.lv satura daudzveidību un mainību (%)

Ar portāla satura daudzveidību un mainību ir apmierināti 88% aptaujāto juristu – 17% ir ļoti apmierināti un 77% ir drīzāk apmierināti (skat. 37. attēlu). Savukārt 7% respondentu nav apmierināti ar portāla satura daudzveidību un mainību, bet 5% respondentu bija grūtības sniegt konkrētu atbildi. Aptaujas datu analīze parāda, ka ir ļoti apmierināti ar šo portāla aspektu salīdzinoši biežāk ir jurisprudences studenti, kā arī respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

Kāds no intervētajiem juristiem pauž neapmierinātību ar to, ka portāls www.juristavards.lv dublē dažādu valsts pārvaldes institūciju mājas lapās atrodamo informāciju, kā arī publicē žurnāla elektroniskajā versijā ietvertās publikācijas. Pēc viņa domām, portālam ir jāsniedz informācija, kas nav atrodama citviet – tikai tādā gadījumā ir pieņemama portāla pastāvēšana.

„Esmu pamanījis, ka tā informācija, kas ir portālā, vismaz pēdējā laikā ir tas pats, ko es varu izlasīt Augstākās tiesas mājas lapā, Tieslietu ministrijas mājas lapā un Saeimas mājas lapā. Man nav skaidrs, priekš kam ir nepieciešams uzturēt tādu atsevišķu portālu. Man pietiktu ar pašu žurnāla elektronisko versiju, jo tajā portālā atkārtos arī šie raksti.”

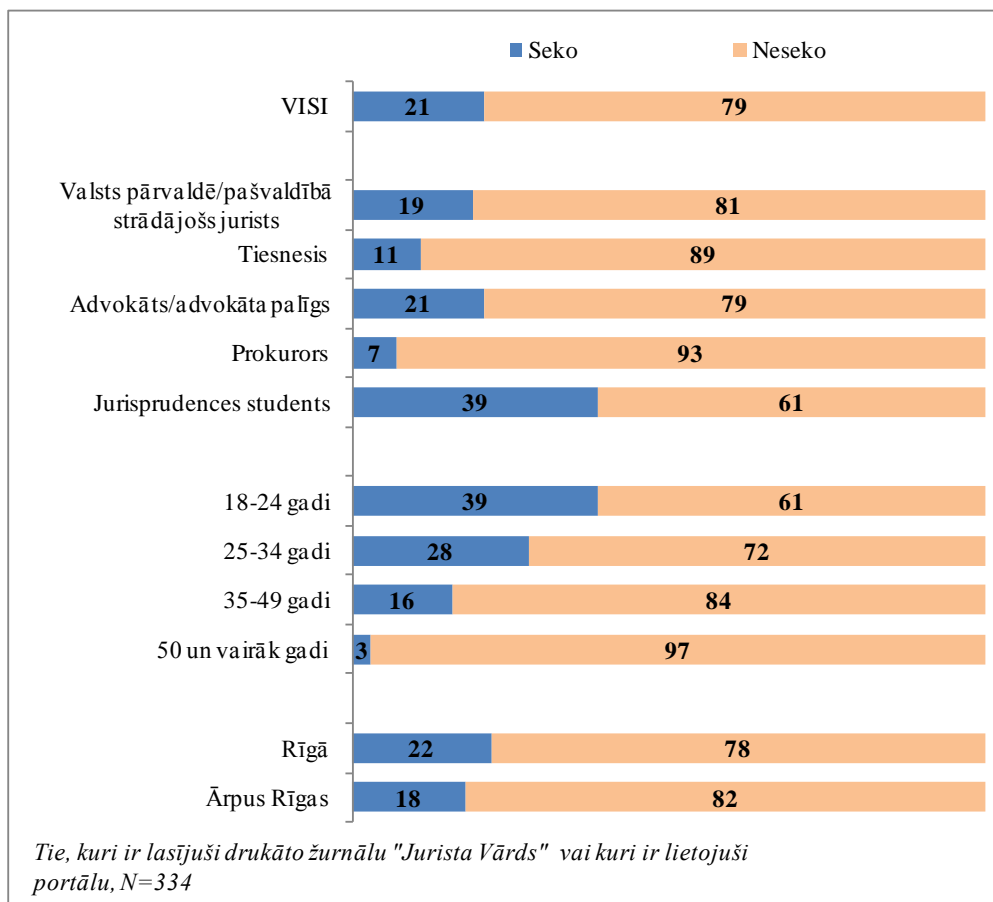
Respondentiem, kuri ir lasījuši drukāto žurnālu „Jurista Vārds” vai kuri ir lietojuši portālu www.juristavards.lv, tika jautāts, vai viņi seko „Jurista Vārds” kontiem sociālajos tīklos, piemēram, Facebook, Twitter. Kā redzams 38. attēlā, 21% aptaujāto juristu seko „Jurista Vārds” kontiem sociālajos tīklos. Lielāks īpatsvars tādu, kas seko „Jurista Vārds” kontiem sociālajos tīklos, ir jurisprudences studentu vidū, kā arī to respondentu, kuri ir vecumā no 18 līdz 34 gadiem, vidū.

Daudzi juristi padziļinātajās intervijās norāda, ka neizmanto sociālos tīklus. Juristi atzīst, ka viņu darba intensitāte ir tik augsta, ka nevar atļauties sekot līdzi žurnālam „Jurista Vārds” vēl arī sociālajos tīklos – viņiem pietiek ar abonēšanu un regulāru žurnāla saņemšanu.

Kāds no juristiem atzīst, ka informācijas kompaktuma dēļ izmanto *Twitter* un lielākoties tikai caur šo sociālo portālu nonāk līdz publikācijām portālā www.juristavards.lv. Līdz ar to, kā norāda respondents, būtu lielāka vērtība jāvelta portāla publicitātei.

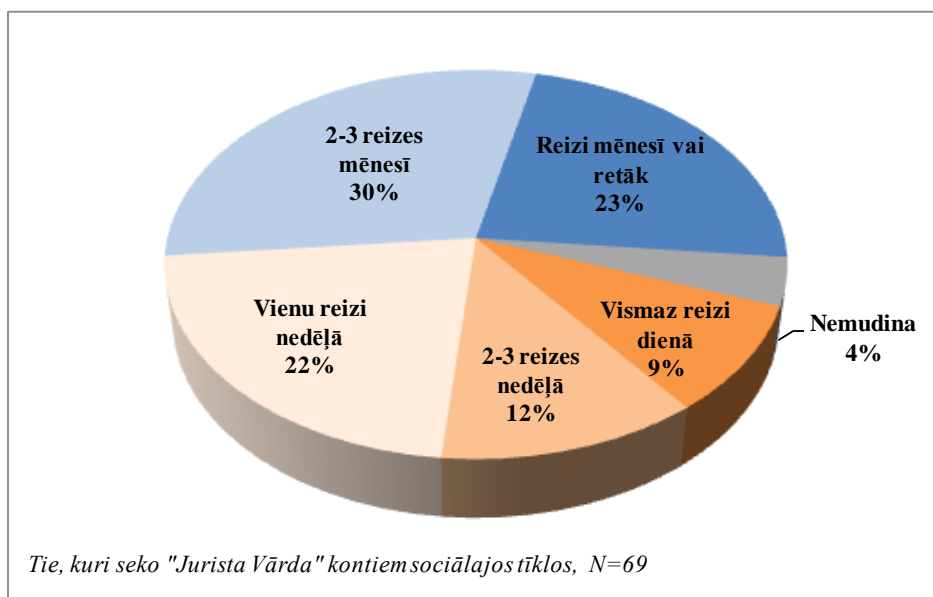
„Twitter visiem piesekojos, neko nerakstu, bet tajā īsi var visu lasīt, tas ir ļoti kompakti. Facebook man noteikti tas neinteresētu, bet Twitter mani interesētu. Es vienmēr izeju, kad kāds sabiedrībā zināmais retvīto. Ja viņus neviens neretvīto, tad es līdz viņiem nenonāku un nekad neesmu iedomājusies, ka man viņi būtu tur jāpameklē – viņiem tā publicitāte..”

38. attēls. Sekošana „Jurista Vārda” kontiem sociālajos tīklos (%)

Tiem juristiem, kuri seko „Jurista Vārda” kontiem sociālajos tīklos, tika jautāts, cik bieži ieraksti šajos sociālajos tīklos pamudina viņus apmeklēt portālu www.juristavards.lv. 43% respondentu atzīst, ka tas notiek vismaz vienu reizi nedēļā – 9% to dara vismaz reizi dienā, 12% divas līdz trīs reizes nedēļā, bet 22% vienu reizi nedēļā (skat. 39. attēlu). 30% respondentu, izlasot ierakstus sociālajos tīklos, portālu www.juristavards.lv apmeklē divas līdz trīs reizes mēnesī, savukārt 23% respondentu – reizi mēnesī vai retāk. 4% aptaujāto juristu norāda, ka ieraksti „Jurista Vārda” sociālajos tīklos nemudina viņus apmeklēt portālu www.juristavards.lv.

39. attēls. Portāla www.juristavards.lv apmeklēšana, ko pamudinājuši „Jurista Vārda” ieraksti sociālajos tīklos

Padziļinātājās intervijās juristiem tika jautāts, kā viņi vērtē komentāru kultūru portālā www.juristavards.lv un vai paši ir izmantojuši iespēju komentēt rakstus. Vērtējot komentāru kultūru, respondenti to vienmēr salīdzina ar rakstu komentēšanu parastajos ziņu portālos. Pēc juristu domām, komentāru kultūra portālā www.juristavards.lv kopumā ir apmierinoša, taču tā noteikti ir labāka nekā parastajos ziņu portālos. Juristi teiktais liecina, ka viņi arī paši atbildīgi izturas pret iespēju komentēt rakstus – lai to darītu, ir jāpārzina konkrētais jautājums.

„Es nevaru komentēt tā vienkārši no zila gaisa, jo tomēr cilvēki, rakstot rakstu, ir pētījuši daudz vairāk. Es nejutos pietiekoši gatavs tajā brīdī kaut ko komentēt. Lai komentētu, tā tēma ir jāpapēta mazliet vairāk, nevis vienkārši uz dullo kaut kas jāraksta, tā man liekas.”

Respondenti atzinīgi novērtē to, ka arī žurnāla „Jurista Vārds” drukātajā versijā tiek publicēti komentāri no portāla. Kā atzīst vairāki juristi, tā ir iespēja uzzināt cita veida viedokli par to pašu jautājumu.

„Es esmu sekojusi, jo žurnālā tos vienu brīdi publiskoja. Ja raksts bija pozitīvs, tad parādījās arī cita veida viedoklis, kas ir šajos e-komentāros. Jebkurā gadījumā, ja tas notiek pieklājīgā līmenī un ja „Jurista Vārda” komentēšanas iespēju neizmanto, lai paustu agresivitāti un nepieklājīgus komentārus, tad kāpēc lai juristiem vai personām, kurām tas interesē, nebūtu iespēja apmainīties viedokļiem.”

„Ļoti vērtīga „Jurista Vārdā” ir rakstu komentāru sadaļa. Protams, anonīmi, mazāk vai vairāk uzticami, bet citreiz var paskatīties interesantas domas, kas liek aizdomāties un pašam izdarīt kādus secinājumus.”

Juristu viedoklis par to, vai komentārus portālā www.juristavards.lv vajadzētu publicēt ar savu vārdu, atšķiras. Daļa respondentu to atbalsta, uzskatot, ka juristam jābūt godīgam un jāspēj nest atbildība par saviem vārdiem. Savukārt tie, kuri ir pretējās domās, uzskata, ka komentāru personalizēšana varētu daudzus juristus atturēt no sava viedokļa paušanas komentāros.

„Manuprāt, tas ir forši, ka ir reģistrētie lietotāji. Ja mēs esam visi juristi, mums būtu jāspēj godīgi ar saviem vārdiem komentēt.”

„Ja es komentētu, tad es pilnīgi noteikti būtu to tēmu papētījis dziļāk un gribētu, lai zina, ka tas es esmu, kas to komentē. Ja es komentēju, tad es esmu pārlicināts par to, ko es komentēju. Tā ir mana vizītkarte. Cilvēki zinās, ko es domāju.”

„Nedomāju, ka tas būtu jāliek kā obligāta sastāvdaļa, bet ticamība komentāram būtu augstāka. (..) No portāla puses varbūt tas jāveicina kaut kādiem netiešiem līdzekļiem. Kāpēc mēs nelietojam īstos vārdus? No kā jūs baidāties? Vai arī tu negribi atbildēt par saviem vārdiem? Ja tu esi jurists, ja tu komentē, raksti rakstus juridiskā portālā, kāpēc tu neraksti īsto vārdu? (..) Ja mēs ejam uz tiesu, profesionālo viedokli tā kā nevajadzētu kautrēties teikt.”

„Mans viedoklis vienmēr ir bijis, ka tai komentēšanai ir jābūt personalizētai, bet es domāju, ka tad daudzi atturēsies no komentēšanas, jo juristu aprindas ir šauras un viens otru ļoti labi pazīst.”

Kāds no intervētajiem juristiem rosina reģistrēšanos portālā ar īsto vārdu un uzvārdu veicināt ar vizuālo efektu starpniecību. Piemēram, anonīmie komentāri varētu būt citā krāsā, lai tie ir mazāk pamanāmi, vai ar programmēšanu panākt, ka reģistrēto lietotāju komentāri vienmēr parādās kā pirmie.

„Cilvēkam jau gribas, lai viņa uzrakstītais raksts būtu augstāk novērtēts. Bremzēt viņu uz leju un pateikt, ka viņš nebūs pirmajā vietā, ja būs anonīms. Tos komentārus, kas ir anonīmi, likt pelēkiem burtiņiem, lai viņus nepamana.”

Kvantitatīvās aptaujas noslēgumā juristiem tika lūgts sniegt ieteikumus žurnāla „Jurista Vārds” drukātā un elektroniskā formāta pilnveidošanai – ar tiem iespējams iepazīties 3. pielikumā.

Secinājumi

Informācijas aprīte par Latvijas tieslietu sistēmu

Lielākajai daļai juristu ir svarīgi sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā – to atzīst 97% aptaujāto juristu. Nepieciešamību sekot līdzi norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā nosaka juristu darba saturs un specializācija, iesaistīšanās sabiedriskajās aktivitātēs un personiska interese par norisēm tieslietu sistēmā. Kā atzīst vairāku specializāciju juristi, lai veiktu tiešos darba pienākumus, ne vienmēr ir nepieciešams būt vispusīgi informētam par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā, bet darbam darba grupās un padomēs tas ir būtiski.

74% aptaujāto juristu jūtas labi informēti par norisēm visā Latvijas tieslietu sistēmā kopumā. Lielāks īpatsvars tādu, kuri jūtas vāji informēti par Latvijas tieslietu sistēmas norisēm, ir jurisprudences studentu vidū, kā arī to juristu vidū, kuru darbības vieta atrodas ārpus Rīgas. Portāls www.likumi.lv, Augstākās tiesas mājas lapa un portāls www.juristavards.lv (ieskaitot žurnāla „Jurista Vārds” elektronisko versiju) ir trīs biežāk minētie informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijas tieslietu sistēmā. Žurnāla „Jurista Vārds” drukātā versija ir devītais biežāk nosauktais informācijas ieguves avots. Tas tāpēc, ka vairākās iestādēs, kurās ir liels potenciālais žurnāla „Jurista Vārds” lasītāju skaits, pieejamāks ir žurnāla elektroniskais abonements.

50% aptaujāto juristu atzīst, ka, gatavojot juridisku dokumentu, avota formātam (drukātais vai elektroniskais) nav nozīmes, 34% aptaujāto juristu dod priekšroku interneta resursiem un 16% – avotiem drukātā formā. Informācijas avotam drukātā formātā vairāk priekšroku dod jurisprudences studenti – respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem – un respondenti, kuriem ir 50 un vairāk gadu. Runājot par drukātā vai elektroniskā avota formāta izvēli, juristi uzsver to, ka izšķiroša nozīme ir avota autoritātei – neatkarīgi no formāta, ja informācijas avots ir uzticams un ja uz to var atsaukties, tad to ir iespējams izmantot darba procesā.

75% aptaujāto juristu atzīst, ka pēdējo piecu gadu laikā ir izjutuši nepieciešamību publiski aktualizēt kādu Latvijas tiesību sistēmas problēmu (likuma vai prakses nepilnību), kas būtu steidzami jārisina. 87% no šiem juristiem to arī darīja, tomēr visbiežāk (73% gadījumu) par konkrēto Latvijas tiesību sistēmas problēmu viņi konsultējās ar saviem tuvākajiem kolēģiem juristiem.

15% aptaujāto juristu pēdējo piecu gadu laikā ir sagatavojuši rakstu, kas ir publicēts žurnālā „Jurista Vārds”. Respondenti lielākoties to darījuši tādēļ, ka vēlējušies aktualizēt kādu problēmu, ar kuru biju saskārušies savā praksē, vai arī vēlējušies informēt kolēģus par novitātēm savā apakšnozarē vai specializācijā. Pētījuma rezultāti rāda, ka juristus no publicēšanās žurnālā „Jurista Vārds” attur rakstu sagatavošanas darbietilpīgais un laikietilpīgais process un augstā atbildības sajūta par rakstu kvalitāti, kā arī juristu vidū novērotais politiskās gribas trūkums risināt kādus noteiktus jautājumus. Vienlaikus juristi atzīst, ka gadījumā, ja žurnāla „Jurista Vārds” redakcija viņus uzrunātu un lūgtu sagatavot rakstu, tas varētu būt motivējošs faktors. Tāpat publicitāti varētu veicināt citādu informācijas ieguves formu – īsu komentāru vai interviju sniegšana vai diskutēšana plašākā lomā par kādu tēmu, jo tas prasa mazāku darba un laika resursu ieguldījumu.

Žurnāla „Jurista Vārds” reputācija un pieejamība

Pētījumā iegūtā informācija liecina, ka žurnālam „Jurista Vārds” ir laba reputācija juristu vidū – tā uzskata 95% aptaujāto juristu. Līdzīgi arī citos jautājumos – 92% aptaujāto juristu skatījumā žurnāls ar savu saturu veicina tiesiskas domas un prakses attīstību Latvijā, 90% aptaujāto juristu piekrīt

apgalvojumam, ka žurnāls noder ikdienas darbā un 89% – ka tas ir obligāti nepieciešams studiju procesā un zinātniskajā darbībā.

47% aptaujāto juristu drukāto žurnālu „Jurista Vārds” lasa regulāri. Lielāks īpatsvars regulāro drukātā žurnāla lasītāju ir valsts pārvaldē un pašvaldībās strādājošo juristu vidū, kā arī to juristu, kuriem ir 25 un vairāk gadi un kuru darbības vieta ir Rīga, vidū. Savukārt portālu juristavards.lv vismaz vienu reizi nedēļā apmeklē 53% aptaujāto.

Žurnāla „Jurista Vārds” saturs un noformējums

95% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnālu „Jurista Vārds” kā ar informācijas avotu. 89% aptaujāto juristu ir apmierināti ar žurnāla izklāsta valodu, 88% – ar piedāvāto tēmu daudzveidību, 87% – ar publikāciju satura kvalitāti un faktu precizitāti, 84% – ar rakstu aktualitāti, 83% – ar piedāvāto tēmu atbilstību savam ikdienas darba/mācību vajadzībām un 82% – ar žurnāla autoru kompetenci un autoritāti. 96% aptaujāto kopumā ir apmierināti arī ar žurnāla „Jurista Vārds” noformējumu.

Pētījuma ietvaros juristi pauda virkni ieteikumu žurnāla „Jurista Vārds” satura pilnveidošanai. Būtiskākie no tiem – (1) sabalansēt žurnāla saturu, kas apmierinātu gan akadēmiskā, gan praktiskā virzienu juristu vajadzības; (2) tematiskos izdevumus veidot kā žurnāla ik nedēļas izdevuma pielikumu un nodrošināt to pieejamību arī tiem, kuri žurnālu neabonē; (3) ietvert žurnālā Augstākās tiesas un Satversmes tiesas spriedumu analīzi, to sagatavošanā iesaistot dažādu Latvijas augstskolu pārstāvjus; (4) biežāk žurnālā publicēt Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus. Aktuālo tēmu noteikšanā aptaujātie juristi ieteica aktīvāk sadarboties ar juristu profesiju apakšnozaru padomēm, izvērtēt portālā juristavards.lv biežāk meklētās tēmas un sekot līdzi ārvalstu juristu aprindās biežāk aplūkotajām tēmām, izvērtējot to aktualitāti Latvijā.

Portāls www.juristavards.lv un konti sociālajos tīklos

Pētījuma rezultāti rāda, ka portālā www.juristavards.lv vairāk tiek lietota ziņu sadaļa un maksas sadaļa (kārtējais žurnāla numurs un rakstu arhīvs) – tās par svarīgām uzskata attiecīgi 77% un 74% aptaujāto juristu. Portāla sadaļas „Domnīca”, „Afiša” un „Amatu konkursi” juristi salīdzinoši retāk novērtējuši kā svarīgas.

94% aptaujāto juristu ir apmierināti ar portāla vizuālo noformējumu. Padziļinātajās intervijās kāds jurists ieteica veidot nedaudz atšķirīgu izskatu portālam un žurnāla elektroniskajam versijai – tā kā to saturs atšķiras, tad, pēc respondenta domām, ir būtiski uzreiz saprast, kurš no tiem tiek lietots. 88% juristu ir apmierināti ar portāla satura daudzveidību un mainību. 87% juristu ir apmierināti ar portāla lietošanas ērtumu, tajā pašā laikā intervijās vairāki juristi ieteica veidot portāla aplikāciju, kura būtu lietojama mobilajos telefonos un planšet datoros. Ar portāla www.juristavards.lv meklētāju un arhīvu ir apmierināti 81% aptaujāto juristu.

Pēc juristu domām, komentāru kultūra portālā www.juristavards.lv kopumā ir apmierinoša, daļa juristu atzinīgi vērtēja komentāru pārpublicēšanu drukātajā žurnālā. Juristu viedoklis par komentāru personalizēšanu, norādot savu vārdu un uzvārdu, atšķiras. Daļa to atbalsta, uzskatot, ka juristam jāspēj nest atbildība par saviem vārdiem. Savukārt tie, kuri ir pretējās domās, norāda, ka tas varētu daudzus juristus atturēt no sava viedokļa paušanas komentāros.

21% aptaujāto juristu seko „Jurista Vārds” kontiem sociālajos tīklos – visbiežāk jurisprudences studenti un kopumā gados jaunāki respondenti (vecumā no 18 līdz 34 gadiem). No tiem juristiem,

kuri seko sociālajos tīklos, 43% atzīst, ka vismaz vienu reizi nedēļā ieraksti *Twitter* vai *Facebook* kontā viņus pamudina apmeklēt portālu www.juristavards.lv.